

शैक्षिक स्थिति प्रतिवेदन

आ.व. २०७०।०७१

नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
शिक्षा विभाग
जिल्ला शिक्षा कार्यालय
बर्दिया

विषय सूची

कार्यकारी सारांश
शिर्षक

पेज नं

परिच्छेद - एक

- १.१ पृष्ठभूमी
- १.२ स्थिति प्रतिवेदनको उद्देश्य
- १.३ स्थिति प्रतिवेदन निर्माण प्रक्रिया
- १.४ तथ्याङ्क तथा सूचनाका स्रोतहरु
- १.५ प्रतिवेदनको ढाँचा
- १.६ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजना
- १.७ विनियोजित बजेट र खर्चको स्थिति विश्लेषण

परिच्छेद-दुई : विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम

खण्ड एक : प्रारम्भिक बाल शिक्षा र विकास

- २.१.१ परिचय
- २.१.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु
- २.१.३ उपलब्धिहरु
- २.१.४ उपलब्धिको विश्लेषण
- २.१.४.१ प्रमुख उपलब्धि
- २.१.४.२ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु
- २.१.४.३ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु
- २.१.४.४ चुनौति तथा अवरोधहरु
- २.१.४.५ चुनौति तथा अवरोधहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड -दुई

विद्यालय शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चिता

- २.२ आधारभूत शिक्षा
- २.२.१ परिचय
- २.२.१.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु
- २.२.१.३ उपलब्धिहरु
- २.२.१.४ उपलब्धिको विश्लेषण
- २.२.१.४.१ प्रमुख उपलब्धिहरु
- २.२.१.४.२ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु
- २.२.१.४.३ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु
- २.२.१.४.४ चुनौती तथा अवरोधहरु
- २.२.१.४.५ चुनौतीहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु
- २.२.२ माध्यमिक शिक्षा
- २.२.२.१ परिचय
- २.२.२.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

- २.२.२.३ उपलब्धिहरु
- २.२.२.४ उपलब्धिको विश्लेषण
- २.२.२.४.१ प्रमुख उपलब्धिहरु
- २.२.२.४.२ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु
- २.२.२.४.३ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु
- २.२.२.४.४ चुनौती तथा अवरोधहरु
- २.२.२.४.५ चुनौती तथा अवरोधहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

२.२.३ विद्यालय भौतिक सुधार कार्यक्रम

- २.२.३.१ परिचय
- २.२.३.२ उपलब्धि :
- २.२.३.३ उपलब्धि विश्लेषण :
- २.२.३.४ प्रमुख उपलब्धि :
- २.२.३.५ प्रवर्धनात्मक कार्य :
- २.२.३.६ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु :
- २.२.३.७ चुनौती तथा अवरोध :
- २.२.३.८ चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु :

खण्ड- तीन

- ३.साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा
- ३.१ परिचय
- ३.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु
- ३.३ उपलब्धि
- ३.४ प्रवर्तनात्मक कार्य
- ३.५ प्रमुख उपलब्धिहरु
- ३.६ समस्याहरु
- ३.७ चुनौतीहरु
- ३.८ समस्या तथा चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयास तथा सिकिएका पाठहरु

खण्ड- चार

- ४.शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार
- ४.१ परिचय
- ४.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु
- ४.३ प्रमुख उपलब्धि
- ४.४ प्रवर्तनात्मक कार्य
- ४.५ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु
- ४.६ मुख्य चुनौती तथा अवरोधहरु
- ४.७ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड- पाच : शिक्षक शिक्षा तथा विकास

५. शिक्षक शिक्षा तथा विकास

५.१ परिचय

५.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

५.३ उपलब्धिहरु

५.४ प्रवर्तनात्मक कार्य

५.५ मुख्य उपलब्धिहरु

५.६ मुख्य चुनौती तथा अवरोधहरु

५.७ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड-छ

७. प्रभावकारी सेवा प्रवाहकालागि क्षमता अभिवृद्धि

७.१ परिचय

७.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

७.३ उपलब्धिहरु

७.४ प्रवर्तनात्मक कार्य

७.५ मुख्य चुनौती तथा अवरोधहरु

७.६ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड- आठ

८. विद्यालय व्यवस्थापन तथा अनुगमन

८.१ परिचय

८.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

८.३ उपलब्धिहरु

८.४ मुख्य चुनौती तथा अवरोधहरु

८.५ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड-नौ

९. प्रोत्साहन तथा सहयोग

९.१ परिचय

९.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

९.३ उपलब्धिहरु

९.४ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

९.५ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

९.६ चुनौति तथा अवरोधहरु

९.७ चुनौति सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड -दश

१०. विद्यालय सञ्चालन /व्यवस्थापन तथा विद्यालय कर्मचारीकालागि अनुदान

१०.१ परिचय

१०.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

१०.३ उपलब्धिहरु

१०.४ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

१०.५ चुनौति तथा अवरोधहरु

१०.६ चुनौति सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

परिच्छेद- तीन

अन्य कार्यक्रमहरु

खण्ड एक

३.१ दोस्रो उच्च शिक्षा परियोजना संवन्धी कार्यक्रम

३.१.१ परिचय

३.१.२ प्रमुख उपलब्धिहरु

३.१.३ चुनौती तथा अवरोधहरु

३.१.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड- दुई

३.२ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम संवन्धी कार्यक्रमहरु

३.२.१ परिचय

३.२.२ प्रमुख उपलब्धिहरु

३.२.३ चुनौती तथा अवरोधहरु

३.२.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

खण्ड- तीन

३.३ अन्य संस्थासंग साभुदारीमा संचालित कार्यक्रमहरु

३.३.१ परिचय

३.३.२ प्रमुख उपलब्धिहरु

३.३.३ चुनौती तथा अवरोधहरु

३.३.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

परिच्छेद -चार

विशेष प्राथमिकताका कार्यहरु

४.१.शिक्षक दरवन्दी मीलान

४.१.१ परिचय

४.१.२ प्रमुख उपलब्धिहरु

४.१.३ चुनौती तथा अवरोधहरु

४.१.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

४.२ सामाजिक परीक्षण र लेखा परीक्षण

- ४.२.१ परिचय
- ४.२.२ प्रमुख उपलब्धिहरु
- ४.२.३ चुनौती तथा अवरोधहरु
- ४.२.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु
- ४.३ विद्यालय नक्साङ्कन
- ४.३.१ परिचय
- ४.३.२ प्रमुख उपलब्धिहरु
- ४.३.३ चुनौती तथा अवरोधहरु
- ४.३.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु
- ४.४ बोडे घोषणापत्रको कार्यान्वयन
- ४.४.१ परिचय
- ४.४.२ प्रमुख उपलब्धिहरु

परिच्छेद - १ : परिचय

१.१ पृष्ठभूमि :

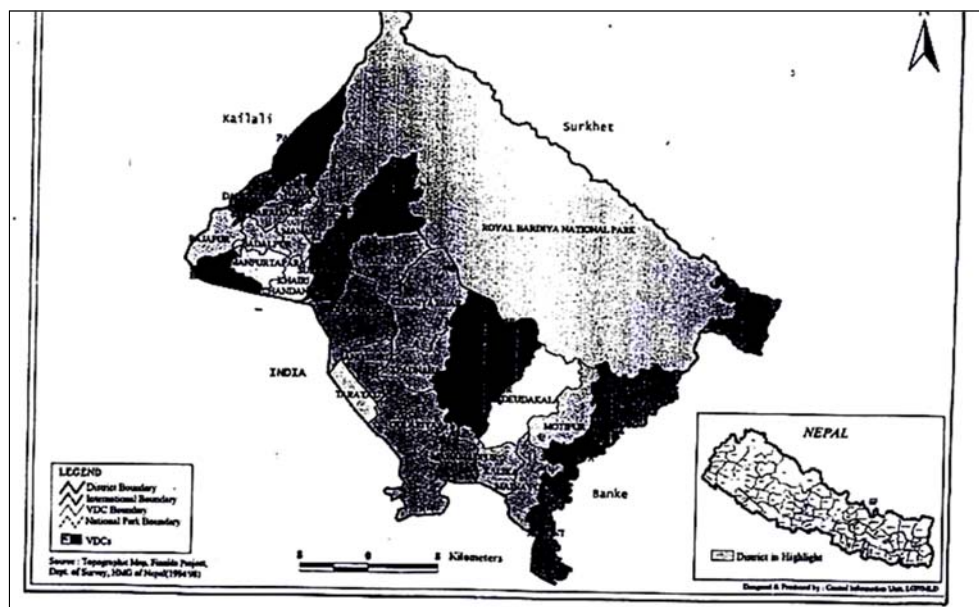
बर्दिया मध्यपश्चिम तराई भागमा अवस्थित जिल्ला हो । विगतमा बर्दिया जिल्ला गुलरियाको नामले चिनिन्थ्यो जुन अहिले जिल्ला सदरमुकामको रूपमा रहेको छ । स्थानीयबासीको भनाई अनुसार गुल्लर नामक बिरुवाको नामबाट गुलरिया रहेको बुझिन्छ । यो जिल्ला तराई क्षेत्रको अन्न भण्डार भूमिको रूपमा मानिन्छ । अर्को भनाई अनुसार संस्कृत भाषामा “वरद” भन्नाले राम्रो र “भू” भन्नाले उब्जाऊ भूमि बुझिन्छ । यसरी उब्जाऊ भूमिको हिसावले यस जिल्लाको नाम बर्दिया रहन गएको भनाई छ । केही स्थानीय मानिसको भनाई यो छ कि “बरदिवा” शब्दबाट नै यस जिल्लाको नाम रहन गएको हो । थारु भाषामा बरदिवा शब्द भनेको गाई गोरु चराउने व्यक्तिलाई बुझाउँछ । पौराणिक किंवदन्ती अनुसार यस जिल्लाको पदनाहा भन्ने गाउँमा बाह्रजना बरदिवाहरुको एउटा घटना भएको थियो । त्यस घटनामा सबै बरदिवाहरु अचानक लोप भएर तिनीहरु कहिल्यै पनि देखा परेनन् । त्यो घटना भएको ठाउँलाई “बाह्रबरदिवा” नामले चिनियो र पछि यसै शब्दबाट यस जिल्लाको नाम बर्दिया रहन गएको हो । बाँके, कैलाली र कञ्चनपुर भैं बर्दिया पनि नयाँ मुलुकको रूपमा चिनिन्छ । वि.सं. १९५७ मा भारतमा रहेको कम्पनी सरकारले बर्दिया पनि नेपाल सरकारलाई उपहारको रूपमा दिएको हो ।

ख) भौगोलिक स्थिति

नेपालको मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा अवस्थित बर्दिया जिल्ला तराईका २० जिल्ला मध्ये एक हो । ९६८ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल ओगटेको बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज समेत यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल २०२५ वर्ग कि.मि.छ । यो जिल्ला पूर्वमा बाँके र सल्यान, पश्चिममा कैलाली, उत्तरमा सुर्खेत र दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेशमा पर्ने बहराइच जिल्लाले घेरिएको छ ।

यो जिल्ला २८°७' देखि २८°२९' उत्तरी अक्षांश र ८१°३' देखि ८१°४१' पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ । शाही बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज ठाकुरद्वारा, कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र गुलरिया र जिल्लाको पश्चिम सिमाना स्थित कर्णाली पुल पर्यटकीय हिसावले प्रसिद्ध छन् । १२५ मिटर उचाई रहेको दक्षिणी भागदेखि १४५७ मिटर उचाई रहेको उत्तरी भागले उचाई जन्य विविधता देखाउँछ । उचाई र हावापानीको विविधताले प्राकृतिक विभाजनलाई मुख्य दुई भौगोलिक क्षेत्र पूर्व पश्चिम फैलिएको फराकिलो मैदानी भूभाग र चुरे पर्वतमा विभाजन गरेको छ ।

नदीको हिसावले यो जिल्ला तीन भागमा विभाजित छ । पहिलो बाँके र बर्दियाको सीमाक्षेत्र छुट्याउने पूर्वि भेकबाट बग्ने मान नदी, दोश्रो जिल्लाको मध्य भागबाट बग्ने बबई (भादा) नदी र तेश्रो पश्चिमी भागबाट बग्ने कर्णाली (गेरुवा) नदीको रूपमा चिनिन्छन् । गेरुवा नदी पनि दुई भागमा विभाजित छ । मान नदी र बबई नदीको बीचमा १२ गा.वि.स., बबई नदी र गेरुवा नदीको बीचमा एक नगरपालिका सहित ११ गा.वि.स. र गेरुवा नदीको पश्चिम पट्टी ११ गा.वि.स.

पर्दछन् । जिल्लाको औषत वार्षिक वर्षा करिव ६९८.५ मिलि लिटर रहेको छ भने तापक्रम हिउँदमा न्यूनतम ७.७° सेल्सियसदेखि गृष्ममा अधिकतम ४३° सेल्सियस सम्म पुग्दछ ।

। गा.वि.स.हरुको अवस्थिति जिल्लाको भौगोलिक नक्सामा देखाइएको छ ।

बर्दियाजिल्लाकोनक्सा

१३ इलाका सहित यो जिल्ला ४ निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजित छ । ३१ गा.वि.स. र १ नगरपालिका रहेको २०६८ को जनगणना अनुसार महिलाको जनसंख्या २२११८५ र पुरुषको जनसंख्या २०३७५६ गरि जम्मा ४२४९४१ रहेको छ ।

- जिल्लामा रहेका शैक्षिक संस्थाहरु

क्याम्पससंख्या : १० वटा

बालविकास केन्द्र संख्या : ६३७

क्र.सं.	सञ्चालित स्थान	संख्या
१	विद्यालयमा आधारित	४३५
२	समुदायमा आधारित	२०२

समाहित शिक्षा : ३

क्र.सं.	प्रकार	स्थान	जम्मा बालबालिका	कैफियत
१	सुस्त मनस्थिति	ने.रा.मा.वि.ढोढरी	२१	

२	सुस्त श्रवण	भवानी मा.वि.सेमरा	१२	
३	दृष्टिविहीन	ने.रा.उ.मा.वि.वासगढी	८	

सामुदायिक अध्ययन केन्द्र तथा वैकल्पिक विद्यालय विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	१८	
२	अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रम		
३	गृहिणी विद्यालय	३	
४	खुल्ला विद्यालय	१	

तहगत विद्यालय संख्या :

विद्यालयको प्रकार	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा
प्राथमिक	१७०	४१	२११
निम्नमाध्यमिक	६२	११	७३
माध्यमिक	३५	१४	४९
उच्चमाध्यमिक	३३	२	३५
जम्मा	२९७	६८	३६५

शिक्षक विवरण

तह	स्वीकृत दरबन्दी	राहत दरबन्दी	शिक्षण अनुदान	जम्मा
प्रा.वि.	८६२	४९०	१३५२	
नि.मा.वि.	१८४	१६७	३५१	
मा.वि.	१५४	८६	२४०	
उ.मा.वि.	०	५१	५१	
जम्मा	१२००	७९४	१९९४	

सामुदायद्वारा व्यवस्थित विद्यालय विवरण

जम्मा	तहगत जम्मा विद्यालय			जम्मा तह	कैफियत
	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक		
५४	३४	१३	७	८३	

१.२.८ विद्यार्थी विवरण :

तह	कुल जम्मा			दलित			जनजाति		
	छात्रा	छात्र	कुल	छात्रा	छात्र	कुल	छात्रा	छात्र	कुल

प्राथमिक	३५४००	३५०६९	७०४६९	४९३९	४९११	९८५०	२००८७	१९८३२	३९९१९
निम्नमाध्यमिक	२१८२३	१९०४६	४०८६९	७१८२	६९१७	१४०९९	१३९४७	११७४७	२५६९४
माध्यमिक	८६८७	८३२९	१७०१६	५९०	६५०	१२४०	५५६२	५१०४	१०६६६
उच्च माध्यमिक	३८२७	३५७८	७४०५	१७३	२०४	३७७	२१२१	२०६०	४१८१
जम्मा	६९७३७	६६०२२	१३५७५९	१२८८४	१२६८२	२५५६६	४१७१७	३८७४३	८०४६०

साक्षरता सम्बन्धि विवरण

जनगणना २०६८ अनुसार			साक्षर नेपाल कार्यक्रमबाट थप समेत		
महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
६०	७५।३	६७।६३			

१.२ स्थिति प्रतिवेदनको उद्देश्य

स्थिति प्रतिवेदन तयार गर्नुको उद्देश्यलाई बुँदागत रूपमा यसप्रकार प्रस्तुत गरिएको छ ।

- कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट परेको असर तथा प्रभावको लेखाजोखा गर्नु ।
- कार्यक्रम सञ्चालनका क्रममा आईपरेका समस्या तथा चुनौतीहरूको विश्लेषण गर्नु ।
- भावी योजना निर्माण तथा सुधारका लागि रचनात्मक पृष्ठपोषण प्राप्त गर्नु र शिक्षा विभागमा अनुरोध गर्नु ।
- शिक्षा विभाग बाट आ.व.०७०।०७१ का लागि यस जिल्लामा कार्यान्वयन गर्न तोकिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति अवस्थालाई विप्लेषण गर्नु ।
- कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने संस्थालाई निर्धारित लक्ष्य तोकिएको समयमा प्राप्त गर्न कार्ययोजना सहितको पृष्ठपोषण प्रदान गर्न ।
- जिल्लाको वस्तु स्थिति, जिल्लाको समग्र शैक्षिक अवस्था, जस्तै : शिक्षक विवरण, विद्यार्थी विवरण , जिल्लाको समग्र शैक्षिक सुचकहरू , जिल्लाको शैक्षिक अवस्थामा सुधार गर्न को लागि जिल्लाको वार्षिक कार्यक्रममा उल्लेख गरिएका प्रमुख कार्यक्रमहरू जस्ता विषय वस्तुहरूको बारेमा जानकारी दिनु .
- जिल्लामा कार्यान्वयनमा रहेका विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रम, , साक्षरता अभियान, लगायत विभिन्न कार्यक्रमको, वार्षिक रणनीतिक योजना तथा कार्यक्रम, बजेट र विनियोजित बजेट र खर्चको स्थिती विप्लेषण गरि प्राप्त उपलब्धि, तथा अपेक्षित उपलब्धीको तुलना गर्ने ।
- अपेक्षित उपलब्धि भन्दा र प्राप्त उपलब्धिकम भएमा यसका कारणहरू पहिचाहन गर्ने यसरी पहिचाहन भएका समस्याहरू तथा चुनौतहरूको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरूको जानकारी दिने ।
- कार्यक्रम कार्यान्वयनको उद्देश्यका साथै कार्यान्वयन प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक सबै पक्षको लेखाजोखा गर्ने ।
- यस जिल्लाका लागि शैक्षिक क्षेत्रमा शिक्षा मन्त्रालय लगायत केन्द्रिय निकायबाट प्राप्त स्रोत साधनको यस आ.व. भित्र भएको शीर्षकगत खर्च, उपलब्धि, राम्रा अभ्यासहरू, अगाडिका चुनौतिहरू र आईपरेका समस्याहरूलाई प्रस्तुत गर्ने
- विभिन्न दातृनिकाय र सरकारको संयुक्त प्रयासमा यस जिल्लामा शैक्षिक उन्नतीका लागि स्रोत र साधनको उपयुक्त किसिमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र त्यसको Reporting गर्ने प्रचलनको थालनी स्वरुप यो वार्षिक शैक्षिक स्थिति प्रतिवेदन तयार पारिएको हो ।

- १.३ स्थिति प्रतिवेदन निर्माण प्रक्रिया
- क) आवश्यक Documents संकलन (स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, सम्बन्धित अन्य निर्देशिकाहरु, चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन आदि ।)
 - ख) विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमन
 - ग) कार्यक्रम सञ्चालनका क्रममा अनुगमन र सञ्चालन भइसकेपछि अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन तयार ।
 - घ) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायको प्रतिवेदन अध्ययन (साक्षर नेपाल अभियान) ।
 - ङ) विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनका विषयमा सरोकारवालाहरूसँग छलफल तथा अन्तर्क्रिया सञ्चालन । सुझाव संकलन ।
 - च) विद्यालयमा गरिएको सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन अध्ययन ।
 - छ) शिक्षा विभागले उपलब्ध गराएको प्रतिवेदन खाकामा प्रतिवेदन तयार ।

- १.४ तथ्याङ्क/सूचनाका स्रोतहरु
- क) आवश्यक Documents (स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, सम्बन्धित अन्य निर्देशिकाहरु, चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन आदि ।)
 - ख) विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन ।
 - ग) कार्यक्रम सञ्चालनको अनुगमन र सञ्चालनपश्चात्को अनुगमन प्रतिवेदन ।
 - घ) मन्त्रालय,विभाग तथा क्षे.शि.नि. वाट विभिन्न समयमा प्राप्त निर्देशन र परिपत्रहरु
 - ङ) विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनका विषयमा सरोकारवालासँग भएका अन्तर्क्रियाबाट प्राप्त सुझाव
 - च) सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन ।

- १.५ प्रतिवेदनको ढाँचा
- जिल्ला शिक्षा कार्यालयको कार्यक्रम कार्यान्वयनको स्थिति प्रतिवेदनलाई देहायको ढाँचामा प्रस्तुत गरिएको छ :

परिच्छेद – १ : परिचय

- १.१ पृष्ठभूमि
- १.२ स्थिति प्रतिवेदनको उद्देश्य
- १.३ स्थिति प्रतिवेदन निर्माण प्रक्रिया
- १.४ तथ्याङ्क/सूचनाका स्रोतहरु
- १.५ प्रतिवेदनको ढाँचा
- १.६ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजना र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट
- १.७ विनियोजित बजेट र खर्चको स्थिति विश्लेषण

परिच्छेद – २ : विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम

- खण्ड –१ : प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षा
- खण्ड –२ : विद्यालय शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चितता
- खण्ड –३ : साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा
- खण्ड –४ : शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार
- खण्ड –५ : शिक्षा तथा विकास
- खण्ड –६ : प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि क्षमता अभिवृद्धि
- खण्ड –७ : विद्यालय व्यवस्थापन तथा अनुगमन
- खण्ड –८ : प्रोत्साहन तथा सहयोग (सबै प्रकारका छात्रवृत्तिहरु तथा PCF Non Salary सहयोग समेत)
- खण्ड –९ : विद्यालय सञ्चालन/व्यवस्थापन तथा विद्यालय कर्मचारीका लागि अनुदान

परिच्छेद – ३ : अन्य कार्यक्रमहरु

: अन्य संस्थासँगको साभेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रम

परिच्छेद – ४ : विशेष प्राथमिकताका कार्यक्षेत्रहरु

परिच्छेद - ५ : निष्कर्ष

अनुसूचीहरू

१.६ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजना र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

कार्यक्रम कार्यान्वयनका मुख्य रणनीतिहरू तथा रणनीतिक क्रियाकलापहरू :

१. जिल्ला शिक्षा कार्यालयलाई प्राप्त स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमलाई आ.व. को शुरुमा नै शिक्षा सम्बद्ध सरोकारवालाहरूसमक्ष सार्वजनिक गर्ने गरिएको ।
२. जिल्ला शिक्षा अधिकारी, शाखा अधिकृत, वि.नि., स्रोतव्यक्तिहरूको उपस्थितिमा कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना र अनुगमन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
३. कार्ययोजनाअनुसार कामको जिम्मेवारी तोकिएको ।
४. कार्यक्रम सञ्चालनको अनुगमन गर्ने संयन्त्रको विकास गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
५. वर्षमा दुईपटक जिल्ला सदरमुकाममा मावि तथा उमाविका प्रधानाध्यापकहरूको कार्यप्रगति समीक्षा बैठक तथा अन्तर्क्रिया आयोजना गरिएको ।
६. वर्षको कम्तिमा ३ पटक सरोकारवालाहरूबीच जिल्लाको शैक्षिक सुधार विषयक अन्तर्क्रिया तथा समीक्षा कार्यक्रमको आयोजना गरिएको ।
७. प्रत्येक महिनामा स्रोतव्यक्तिहरूको बैठक बसी प्रगति समीक्षा गर्ने गरिएको ।
८. कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवालाई प्रभावकारी बनाउन कार्यविवरण सहित कार्यविभाजन गरिएको । सेवा छिटो छरितो र गुणस्तरीय बनाउन प्रयत्न गरिएको । बारम्बार समीक्षा गर्ने गरिएको ।
९. शैक्षिक सुधारका लागि स्रोतकेन्द्रस्तरीय अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरिएको ।
१०. विद्यालयका शैक्षिक क्रियाकलापहरूको एकल तथा संयुक्त अनुगमन कार्य हुने गरेको ।
११. तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू स्रोतकेन्द्रबाट सञ्चालन हुने गरेका ।
१२. स्रोतव्यक्तिहरू र विनिहरूलाई बढी कार्यक्रम सञ्चालन तथा विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिहरूको निरीक्षण तथा अनुगमनमा बढी जिम्मेवार र सक्रिय बनाउने गरिएको ।
१३. कार्यक्रम सञ्चालन प्रतिवेदनलाई अनिवार्य गराइएको । अनुगमन प्रतिवेदनको कार्यान्वयन गर्ने गरिएको ।

आर्थिक वर्ष ०७०/०७१ को वार्षिक लक्ष

१.६.१ प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षा

क्र.सं.	क्रियाकलाप	एकाइ	भौतिक परिमाण	जम्मा लागत
१.	पुराना बाल विकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ता लागि पारिश्रमिक	जना	६३७	१३९२३.००
२	शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	६३७	६१५.००
३	प्रत्येक स्रोतकेन्द्रमा पाँच पाँच बटा नमूना वा.वि. केको विकास	केन्द्र	५०	५००.००
६	सिकाइ आदान प्रदान तालिम	केन्द्र	६३७	६०.००
	जम्मा			१६२९७.६०

१.६.२. आधारभूत शिक्षा

१.	पुराना अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षाका सहयोगी कार्यकर्ता लागि पारिश्रमिक	जना	१९	४९४.०००
२.	पाठ्यपुस्तक र विद्यालय सुधार योजनाका लागि मातृ विद्यालय मार्फत कक्षा केन्द्रलाई (प्रति विद्यार्थीका आधारमा)	केन्द्र	३८०	१८४.३००
३.	नयाँ सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक	जना	१०	६०.०००
४.	नयाँ सहयोगी कार्यकर्ताको तालिम	जना	१०	७३.५२८
५.	स्थापना खर्च	केन्द्र	१०	२०.०००
६.	पाठ्यपुस्तक र विद्यालय सुधार योजनाका लागि मातृ विद्यालय मार्फत कक्षा केन्द्रलाई (प्रति विद्यार्थीका आधारमा)	केन्द्र	२००	९७.०००
७.	नयाँ खुला विद्यालय (६-८) तह एक	जना	४	४४०.०००
१०	विद्यालय भर्ना तथा स्वागत कार्यक्रम	१		२५
११	स्रोत कक्षा सञ्चालन	कक्षा	३	२५९.८८०

१२	लेखाजोख केन्द्र सञ्चालन	केन्द्र	१	२५.०००
१३	अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (१ ढ)	विद्यार्थी	१५१०	२२५०.००
१४	आधारभुत तहका अध्ययनरत लक्षित समुहका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (२२ जनजाती तथा सीमान्तकृत समेह मुक्त कमैया ,हालिया चरुवा आदि)	विद्यार्थी	६६७६	२६७०
१५	लेडि.ग विषय संगसम्बन्धित व्यवस्थापन	जिल्ला	१	१०
१६	अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप	जिल्ला	१	१०
१७	५० जना भन्दा कम विद्यार्थी भएका धार्मिक प्रकृतिका (गुरूकुल । आश्रम, मदरसा, गुम्बा विहार जस्ता विद्यालयहरुलाई अनुदान	विद्यालय	१२	२०१६.००
१९	पहिचान भएका विद्यालयहरुमा बहुकक्षा शिक्षण व्यवस्थापनका लागि अनुदान सहयोग	विद्यालय	२	६.०००
२०	१४ जिल्लामा दिवा खाजा कार्यक्रम (विद्यार्थी कोटाका आधारमा)	विद्यार्थी	५२,७३३	४१८००.००
२१	विद्यार्थी मूल्याङ्कन तथा निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनको सुदृढीकरण	विद्यार्थी	६५,८२३	५२०.०००
२२	कक्षा ८ को परीक्षा सुदृढीकरणका लागि अनुदान	विद्यार्थी	१२,५००	१२५०.००
२३	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१२,५१५	१६६४
२४	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा २ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१४,६६७	१८७७
२५	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ३ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१५,८१८	२४९९.००
२६	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ४ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१७,५४०	३७००.००
२७	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१६,६८८	११२५.०००
२८	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ६ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१५,९१०	२५८५.२१०
२९	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ७ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१३,२५७	२०९४.४४
३०	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ८ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१२,५००	२७७१.३१०
३१	अंग्रेजी भाषाको माध्यमबाट आधारभुत शिक्षा प्रदान गर्ने विद्यालयलाई सहयोग	विद्यालय	२००	३६८६.९००
३२	प्रति स्रोतकेन्द्र पाँच । पाँच वटा नमुना विद्यालय विकास कार्यक्रम	विद्यालय	५०	३७९६.५२०
३८	CAS सम्बन्धमा शिक्षकहरुका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम	जिल्ला	३००	४००.०००
३९	वि.व्य.स.। शि. अ. संघका पदाधिकारीका लागि क्षमता विकास	जना	१,२००	१००१.३००
४३	कक्षा १-८ मा अध्ययनरत दलित विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	१४,५३३	२४०.०००
४४	कक्षा १-८ मा अध्ययनरत छात्राहरुका लागि छात्रवृत्ति	छात्रा	५९,६६४	१३२००.०००
४५	यस जिल्लामा विद्यालय बाहिर रहेका आधार तहका ५३१८ जना बालबालिका (दुहुरा, अनाथ, सडक बालबालिका,एच आइ. भि. संक्रामित , बाल श्रामिक र स्रोत कक्षाले समेटेन नसेकेका अपाङ्ग)लाई विशेष छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	५,३१८	५००.०००
५०	नयाँ कक्षाकोठा निर्माण	कक्षाकोठा	८०	२६,०००.००

५१	नयाँ कक्षाकोठा निर्माण दुर्गमका लागि	कक्षाकोठा	-	-
५२	समुदायद्वारा व्यवस्थापन भएका विद्यालयमा नयाँ कक्षाकोठा निर्माण	कक्षाकोठा	१२	३,९००.००
५३	समुदायद्वारा व्यवस्थापन भएका विद्यालयमा नयाँ कक्षाकोठा निर्माण दुर्गमका लागि	कक्षाकोठा	-	-
५४	विद्यालय भवन निर्माण	भवन	२४	२४,०००.००
५५	विद्यालय भवन मर्मत	भवन	२४	१२,०००.००
५६	विद्यालय भूकम्पिय सुरक्षा कार्यक्रम (३ जिल्ला)	विद्यालय	-	-
५७	लागत साभेदारीका आधार कक्षाकोठा निर्माण (४ कोठा)	कक्षाकोठा		-
५८	कक्षाकोठा / विद्यालय पुनःस्थापना	विद्यालय	१००	१०,०००.००
५९	जि.शि.का.को लागि फर्निचर	जिल्ला / क्षेत्र	१	१००.००
६०	विद्यालयहरुको बाहिरी बातावरण सुधार	विद्यालय	६०	१२,०००.००
६१	जि.शि.का. भवन निर्माण	जि.शि.का.	-	-
६२	छात्रा शौचालय निर्माण	ओटा	४०	८,०००.००
६३	विद्यालय भवन निर्माण २०६७/०८ को लागि बाँकी रकम	भवन	५	७,०००.००
६४	स्रोतकेन्द्र मर्मत	ओटा	१०	२००.००
	कूल			९६०००.०००
	कूल जम्मा			३९९०५.९८८

१.६.३. माध्यमिक शिक्षा

क्र.सं.	क्रियाकलाप	एकाई	भौतिक परिमाण	कूल लागत
१	खुला विद्यालय (कक्षा ९-१०) सञ्चालनका लागि अनुदान	विद्यालय	१	११०.००
२	नयाँ खुला विद्यालय (कक्षा ९-१०) सञ्चालनका लागि अनुदान	विद्यालय	३	३३०.००
३	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत समूहका विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१०,१२९	४,४९२.२१
४	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	७,७७९	३,२४८.५१
५	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरुलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत लक्षित समूहका विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	३५००	३५००
६	विद्यालय, स्रोतकेन्द्र निरीक्षण क्षेत्र र जिल्लास्तरमा शैक्षिक मापदण्ड, सूचक र मूल्यांकन साधन विकास	जिल्ला	१	१००.०
७	एस.एल.सी. परीक्षामा उत्कृष्ट र कमजोर विद्यालय बीच उत्कृष्टताका लागि सहकार्य	विद्यालय	३	१५०.०
८	Flash report, FMR report, Status report तयारी तथा प्रकासन, प्रबोधिकरण	क्षेत्र / जिल्ला	१	२२७
९	पत्रकार, शिक्षक संघ संगठन, NGOs, CBOs र शिक्षक अभिभावक संघसँगको सहभागितामा जिल्लास्तरमा कार्यक्रम अभिमुखीकरण	जिल्ला	१	१००.००
१०	क्षेत्र तथा जिल्ला पाठ्यक्रम समितिको व्यवस्थापन खर्च	क्षेत्र / जिल्ला	१	२५.००
११	कार्यमुलक अनुसन्धानका लागि क्षे.शि.नि. र जि.शि.का. लाई सहयोग	क्षेत्र / जिल्ला	१	२०.००
१२	माध्यमिक विद्यालय, स्रोतकेन्द्र तथा सा. के. स्तरमा छनौट भएका पाँच पाँच वटा आधारभुत तहका नमुना विद्यालयहरुमा निःशुल्क इन्टरनेट कनेक्टिभिटी र जोडकोषमा आधारित कम्प्युटर व्यवस्था	विद्यालय		५००.००
१३	जिल्ला शिक्षा कार्यालयका लागि शिक्षकको तलबभत्ताको तथा अन्य अनुदान रकम समेतको सप्तवयर प्रणालीको विकास	जिल्ला		१००.००

१४	सफल अभ्यास भएका विद्यालयहरुको डाकुमेन्टी विकास र , प्रयोग	जिल्ला		५०.००
१५	जिल्लाका सफल अभ्यासहरु समेटने गरी पुस्तिका विकास , छपाई , प्रकाशन र प्रबोधीकरण			५०.००
१६	प्र.अ. र लेखामा काम गर्ने कर्मचारीलाई तीन दिने लेखा व्यवस्थापन तालिम		२६२	३००.००
१७	कम्प्युटर ल्यव भएका विद्यालयका शिक्षकहरु , स्रोतव्यक्तिहरु र जि.शि.का का कर्मचारीहरुलाई जिल्लास्तरमा तीन महिने कम्प्युटर तालिम		६०	५०.००
१८	जिल्लाबाट गरिने अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि सहयोग	जिल्ला र क्षेत्र	१	१००.००
१९	योजना तथा कार्यक्रम तयारी (ASIP/AWPB, DEP, VEP, SIP)	जिल्ला र क्षेत्र	१	१००.००
२०	शैक्षिक बुलेटिन तथा शैक्षिक समाचार मासिक प्रकाशन	जिल्ला	१	५०.००
२१	जिल्लामा इमेल, इन्टरनेट तथा Antivirus software व्यवस्थापन	जिल्ला	१	५०.००
२२	स्रोतव्यक्तिको सट्टामा रहने शिक्षक, इञ्जिनियर र सब इञ्जिनियरहरुका लागि तलब	जना	१२	२,२५९.८८
२३	विद्यालय निरीक्षक, स्रोतव्यक्ति, इञ्जिनियर र सब इञ्जिनियरहरुका लागि भत्ता	जना	१६	३४५.६०
२४	जिल्लाको प्रस्तावका आधारमा प्रवर्तनात्मक क्रियाकलापका लागि सहयोग, क्षे.शि.नि.बाट जिल्लाहरुको स्तर निर्धारणका आधारमा दिइने प्रोत्साहन अनुदान सहयोगसमेत	जिल्ला	१	२३६.९६
२५	अगुवा स्रोतकेन्द्रहरुका लागि व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	१	८०.००
२६	कार्यक्रम व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	१	१००
२७	स्रोतकेन्द्र, स्रोतव्यक्ति र वि.नि. को सुदृढिकरण विद्यालय सुपरिवेक्षण	केन्द्र र जना	१४	७००.००
२८	समुदायमा व्यवस्थापन जिम्मा लिएका विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन अनुदान	विद्यालय	१०	१,०००.००
२९	लेखा परिक्षणका लागि विद्यालयलाई अनुदान	विद्यालय	२९५	२९५.००
३०	समुदायमा व्यवस्थापन भएका विद्यालयहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि अनुदान		१०	३४०
३१	सहीदका छोराछोरीहरुका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	२	४०.००
३२	कमलरीका लागि क्षमता विकास र छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	-	४,५००.००
३३	दलित छात्रवृत्ति (कक्षा ९-१०)	विद्यार्थी	१,२१४	६०७
३४	अपांग छात्रवृत्ति (कक्षा ९-१०)	विद्यार्थी	६५१	६५१
३५	लोपोन्मुख तथा अति सिमान्तकृतका लागि छात्रवृत्ति (मुक्त कम्पैया, हलिया, चरुवा र वादीका सन्ततीलाई समेत)	विद्यार्थी	२,५००	१३,३००
३६	माध्यमिक तह (लक्षित समूह)	विद्यार्थी	५००	१०००.००
३८	माध्यमिक तह	विद्यालय	७५	१२,०००.०

१.६.४.साक्षरता तथा जीवन पर्यन्त शिक्षाका

क्र.सं.	क्रियाकलाप	एकाई	भौतिक परिमाण	कुल रकम
१	स्वयंसेवक तालिम	जना	८०	१५६.३२
२	स्थानीय निरीक्षकको तालिम	जना	४	७.७२
३	स्वयंसेवक प्रोत्साहन भत्ता	जना	८०	४८०.००
४	स्थानीय निरीक्षकको पारिश्रमिक	जना	४	३२.००
५	स्टेशनरी खर्च	जना	१,६००	१२०.००

६	यातायात खर्च	कक्षा	८०	१६.००
७	स्वयंसेवकका लागि तालिम	जना	८०	१५६.३२
८	स्थानीय निरीक्षकका लागि तालिम	जना	४	७.७२
९	स्वयंसेवक प्रोत्साहन भत्ता	जना	८०	४८०.००
१०	स्थानीय निरीक्षकका लागि पारिश्रमिक	कक्षा	४	३२.००
११	स्टेशनरी खर्च	जना	१,६००	१६०.००
१२	ढुवानी खर्च	कक्षा	८०	१६.००
१३	ऋण तथा वचतका लागि तालिम	जना	६०	१८४.०८
१४	विषयगत तालिम	जना	६०	१,००८.७२
१५	सिडमनी	समूह	६०	६००.००
१६	उत्प्रेरकका लागि पारिश्रमिक	जना	६	१५६.००
१७	उत्प्रेरकका लागि सामग्री	जना	६	३.००
१८	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सञ्चालन	केन्द्र	३	१५०.००
	जम्मा			३७६५.००

१.६ शिक्षक शिक्षा र विकासका

क्र. सं.	क्रियाकलाप	एकाई	भौतिक परिमाण	कुल रकम
१	स्रोतकेन्द्रबाट आधारभूत तहको शिक्षकको पेशागत विकास मोड्युल सञ्चालन (१० दिने)	जना	१,२६२	३,६६०.९६
२	अगुवा स्रोतकेन्द्र/शैताकेबाट माध्यमिक तहको शिक्षकको पेशागत विकास मोड्युल सञ्चालन (१० दिने जिल्ला/शैताके)	जना	१४५	४९४.००
३	कुल			०

१.७ प्राप्त बजेट र खर्चको स्थिति विश्लेषण

			वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	प्रगति प्रतिशत
१	जि.शि.का. त.भ. तथा अन्य	३५००१४३	६८१५.३	६७६१.७२९	९९.२०
२	एस.एल.सी. परीक्षा सञ्चालन	३५००१५३	३३५६.४९९	३२१६.४७९	९५.८२
३	प्रा.वि.तलव भत्ता	३५००१६३	३३०८३०.२७४	३२९७४२.८६३	९९.६७
४	मा.वि./नि.मा.वि. तलव भत्ता	३५००१७३	१६७८१९.३	१६४२६५.६९७	९७.८८
५	निवृत्त, शिक्षकहरुको उपदान, औषधी उपचार रकम	३५००२२३	१४१३९.७४८	१४१३९.७४८	१००
६	उ.मा.वि. शिक्षक तलव अनुदान (चालु खर्च ३५०१०८३)	३५०१०८३	१३९७६.०४०	१३९७६.०४०	१००
७	राष्ट्रिय साक्षरता अभियान तथा अनौपचारिक शिक्षा (चालु खर्च ३५०११२३)	३५०११२३	२२७६६.३४०	२०५०३.५७०	९०.०५
८	सवैका लागि शिक्षा (शिशु विकास कार्यक्रम (चालु खर्च ३५०११८३)	३५०११८	४०	४०	१००
९	विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम (चालु खर्च ३५०८०३३)	३५०८०३	३३६३४९.७५६	२९९२४४.४६७	८८.९६

१०	विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम (पुजिगत खर्च ३५०८०३४)	३५०८०३	३८०	३८०	१००
११	सामुदायिक विद्यालय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	३५०१०५३	४३०८.६४०	३४३६.४६०	७९.७५
जिल्लाको कुल जम्मा			९००७८१.८	८५५७०६.८७३	९४.९९

परिच्छेद -२ : विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम

खण्ड -१ : प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षा

२.१.१ परिचय

तीन वर्ष उमेर पूरा भएका तर ५ वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरुको सर्वाङ्गीण विकास र कक्षा १ का लागि तयारी गर्न प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रहरु स्थापना भएका हुन् । यस जिल्लामा सबै ६३७ बालविकास केन्द्रहरु मिबद्यालयमा आधारित छन् । सबै बालविकास केन्द्रहरुमा सहयोगी कार्यकर्ताहरु नियुक्ति भई कार्यरत भएको अवस्था छ । कक्षा १ मा प्रवेश गर्नेमध्ये करिव ५८ प्रतिशत बालकालिकाले मात्र ECD को अनुभव लिएका छन् ।

२.१.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

- क) प्रारम्भिक बालशिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।
- ख) बालविकास केन्द्र सुधारका लागि विभिन्न विषयगत कार्यालयहरुसँगको सहकार्य बढाउने ।
- ग) सहयोगी कार्यकर्ताको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- घ) बालविकास केन्द्रहरुको व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- ङ) अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम विस्तार गर्ने ।

२.१.३ उपलब्धिहरु

- विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमकोसूचकहरुको आधारमा :

क्र.स.	सूचकहरु	जिल्ला ०७०/०७१ को लक्ष	जिल्ला ०७०/०७१ को प्रगति
१.	प्रजारम्भिक बाल विकासको सहजै खेल्ने भर्ना दर	७३	

- वार्षिक भौतिक तथा वित्तीय लक्षका आधार

कार्यक्रम	आ.व.२०६९/०७० को लक्ष		आ.व.२०७०/७१ को प्रगति प्रतिसत	
	भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
पुराना बालविकास केन्द्र	६३७	२५४८०	९९.५२	९८.०५

२.१.४ उपलब्धिको विश्लेषण

२.१.४.१ प्रमुख उपलब्धिहरु

बालविकास केन्द्रको अनुभवसहित कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिकाहरुको Drop Out Rate घटेको र तुलनात्मक रुपमा सोभै कक्षा १ मा भर्ना हुनेको भन्दा सिकाइउपलब्धि बढेको पाइएको छ ।

२.१.४.२ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

विद्यालयको सबै भन्दा राम्रो कोठामा बालविकास केन्द्र स.चालन गर्ने कार्यको थालनी गरिएको छ । बालविकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ताको स्रोत केन्द्रमा बैठकको आयोजन गर्ने गरिएको छ ।

२.१.४.३ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

कक्षाकोठामा पर्याप्त शैक्षिक सामग्री तथा खेल सामग्रीको व्यवस्था र प्रयोग न्यून रहेको अवस्था छ । शैक्षिक सत्रको सुरुवात नै यस वर्षका बालविकास केन्द्र संचालन गर्न सकिएको छैन ।

२.१.४.४ चुनौती तथा अवरोधहरु

बालविकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्तालाई टिकाइ राख्ने प्रमुख चुनौती रहेको छ । बालविकास केन्द्रमा सबै बालबालिकाको पहुँच छैन । बालविकास केन्द्रहरुको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने प्रमुख चुनौती छ । विद्यालयको शैचालयलाई नै ECD कक्षाका लागि समेत प्रयोग गरिएकाले ECD का लागि छुट्टै बालमैत्री शैचालय तथा भवन नभएको अवस्था छ । बालविकास केन्द्र संचालन तथा शैक्षिक सामग्री वापत उपलब्ध गराउने अनुदान रकम पनि बालविकास केन्द्रका लागि खर्च गर्न सकिएको छैन । मातृविद्यालयले अन्य शिर्षकका खर्च गर्ने गरेको देखिएको छ । स्थानीय निकाय र शिक्षा कार्यालय विच समन्वय हुन सकेको छैन ।

२.१.४.५ चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

बालविकास केन्द्रसँग सम्बन्धित विषयगत कार्यालयहरु (गाविस, जिविस, जिस्वाका आदि) सँग समन्वय गरी बालवि आआफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारी बोधका विषयमा छलफल र अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरु संचालन गरिएका छन् । नया निर्माण हुने भौतिक कार्यक्रमहरुलाई बालमैत्री बनाउने गरिएको छ । जस्तै बालमैत्री शैचालय , कक्षाकोठामा कार्पेटको व्यवस्था । पुर्व प्राथमिक कक्षालाई विद्यालयको सबै भन्दा राम्रो सफा र सुरक्षित कोठामा संचालन गर्न विद्यालयहरुलाई निर्देशन दिइएको छ ।

खण्ड –२ : विद्यालय शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चितता

२.२.१ आधारभूत शिक्षा

२.१.१ परिचय

जिल्लामा १७० ओटा प्राथमिक विद्यालय र ६२ ओटा निम्नमाध्यमिक विद्यालयहरु सञ्चालित छन् । वैकल्पिक विद्यालय तर्फ १४ ओटा अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रम , १२ वटा मदरशाहरु संचालनमा छन् । । जिल्लामा सघनरूपमा अनिवार्य तथा निशुल्क आधारभूत शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको नामनामेशी विवरण संकलन गरिएको छ । । द्वन्द्वपीडित छात्रवृत्ति, छात्रा छात्रवृत्ति, दलित छात्रवृत्ति बालकालिकाले पाएको अवस्था छ । स्रोतकक्षामा अध्ययन गर्ने अपाङ्ग विद्यार्थीहरुले छात्रवृत्ति पाएका छन् । जिल्लाका २२७ वटा विद्यालयमा पुस्तकालयको स्थापना भैसकेको छ ।

२.१.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

- क) पहुँचको सुनिश्चितता ।
- ख) बालमैत्री वातावरणको सिर्जना र बालकेन्द्रित शिक्षणसिकाइ प्रक्रियाका माध्यमबाट गुणस्तरीय शिक्षणसिकाइको सुनिश्चितता ।
- ग) तोकिएको न्यूनतम सिकाइ उपलब्धि हासिल गराउने ।
- घ) शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थी जम्मेवारी बोध ।
- ङ) विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमतामा सुधार ।
- च) शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास ।
- छ) विषयगत निकायहरु र गैरसरकारी संघसंस्थाहरुसँगको समन्वय र सहकार्य ।
- ज) विद्यालयका शैक्षिक क्रियाकलापहरुको अनुगमन

● २.१.३ उपलब्धिहरु विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमको सुचकहरुको आधारमा :

क्र.स	सूचकहरु	जिल्ला ०७०/०७१ को लक्ष्य को लक्ष	जिल्ला ०७०/०७१ सम्मको को प्रगति
१	कक्षा १ को खुद भर्नादर	९०	९१
२	कक्षा १ मा सहजै देखिने प्रवेशदर	१०४	१०७
३	बालविकास अनुभव भएका बालिका	५८	६०
४	सहजै देखिन भर्नादर आधारभुत तह	१२५	१२५
५	खुद भर्नादर आधारभुत तह	८५	८५
६	खुद भर्नादर प्राथमिक तह	९८.२	९८.६
७	तालिम प्राप्त शिक्षक आधारभुत तह	९९	९९
८	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात आधारभुत तह	६१	५७
९	कक्षा दोहर्याउनेदर कक्षा १	८	८
१०	कक्षा दोहर्याउने दर कक्षा ८	९	९
११	टिकाउदर कक्षा ५	७७	७५
१२	टिकाउदर कक्षा ८	७२	७०
१३	सिकाइए उपलब्धि कक्षा ५	६५	४२.८८
१४	सिकाइए उपलब्धि कक्षा ८	६५	४२.६२

- **वार्षिक भौतिक तथा वित्तीय लक्षका आधारमा** (यस कम्पानेन्ट अन्तरगतका कार्यक्रमको मात्र प्रस्तुत गरिएको छ। आधारभुत शिक्षा सम्बन्धि अन्य वार्षिक भौतिक तथा वित्तीय लक्ष तथा प्रगति सम्बन्धित कम्पानेन्टमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कार्यक्रम	आ.व.२०६९/०७० को लक्ष		आ.व.२०६९।७० को प्रगति	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
वैकल्पिक शैक्षिक कार्यक्रमहरु				
समाहित शिक्षा कार्यक्रमहरु				
आधारभुत शिक्षा जम्मा				

२.१.४ उपलब्धिको विश्लेषण

२.१.४.१ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

क) शैक्षिक क्यालेण्डर वितरण गरिएको र सोका आधारमा सबै शिक्षकले अनिवार्य रुपमा वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गरी पठनपाठन गर्न निर्देशन र सहजीकरण गरिएको ।

ख) सामुदायिक विकास प्रवर्तन केन्द्रसँग सहकार्य गरी बालकेन्द्रित शिक्षणसिकाइ प्रक्रियासम्बन्धी शिक्षकलाई तालिम सञ्चालन गरिएको ।

च) जिल्लामा अवैधविद्यालय तथा अनियमित शिक्षक नरहेको ।।

- १४ वटा FSP सञ्चालित छन् ।
- ३ ओटा समाहित शिक्षाका स्रोतकक्षाहरु सञ्चालित छन् ।
- १२ वटा मदरसाहरु (धार्मिक विद्यालयहरु) सञ्चालनसञ्चालन भएका छन् ।

विद्यालय भर्ना अभियान कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ

२.१.४.२ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

- क) अभै करिब २ प्रतिशत बालबालिका विद्यालयबाहिर छन् । अत्यन्तै गरिबी तथा बिपन्नतामा परेका यी बालबालिकालाई विशेष सहयोग उपलब्ध गराउन सकिएको छैन ।
- ख) नियमित रुपमा पेसाप्रति इमान्दार भई विद्यालयमा पठनपाठन गर्नुपर्छ भन्ने भावना शिक्षकहरुमा, नियमित रुपमा आफ्ना छोराछोरीलाई विद्यालय पठाउनुपर्छ भन्ने भावना अभिभावकमा र नियमित विद्यालय पढ्न जानुपर्छ भन्ने भावना विद्यार्थीहरुमा अभै उच्च विकास गराउन सकिएको छैन । त्यसैले विद्यार्थी सिकाइउपलब्धि औसत ५० प्रतिशतभन्दा कम छ । घ) FSP तथा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरु तथा अनौपचारिक प्रौढ विद्यालयहरु तथा मदरसाहरु अपेक्षित रुपमा प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन भएका छैनन् ।
- ङ) अभै थुप्रै विद्यालयहरुको भौतिक पूर्वाधार नाजुक अवस्थामा छ ।
- च) सबै अपाग विद्यार्थीहरुको अभिलेख व्यवस्थापन गर्न सकिएको छैन ।

२.१.४.३ चुनौती तथा अवरोधहरु

- ख) विद्यालयहरुमा शैक्षिक सामग्रीको कमी र प्रयोगको अवस्था नाजुक रहेको छ । विद्यालयको वातावरण अपेक्षित रुपमा बालमैत्री हुन सकेको छैन ।
- ग) तोकिएको समयावधि अर्थात कम्तिमा १९२ दिनसम्म नै विद्यालय सञ्चालन सकेको अवस्था छैन ।
- ज) विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी अपुग भएका कारण कतिपय विद्यालयले विभिन्न अनुदानका रकमहरु तोकिएको शीर्षकमा मात्र खर्च नगरी अबैध रुपमा शिक्षकको तलबभत्तामा समेत खर्च गर्ने गरेको अवस्था ।
- झ) विद्यालय व्यवस्थापन समितिले शैक्षिक क्रियाकलापमा भन्दा अन्य कुरामा बढी चासो दिने प्रवृत्ति । कतिपय विद्यालयमा आर्थिक पारदर्शिताको कमी छ ।
- ट) अभिभावकको ध्यान विद्यालयमा नियमित पठनपाठन भएनभएको अनुगमनभन्दा पनि विद्यार्थी पास/फेलमा मात्र केन्द्रित हुने गरेको । कतिपय विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरुबीच समन्वयको कमी छ ।
- ठ) जिल्लास्तरीय तथा विद्यालय स्तरीया परीक्षालाई अभै मर्यादित र व्यवस्थित बनाउन सकिएको छैन ।

।

२.१.४.४ चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

- क) योजनाबद्ध ढंगले नियमित विद्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण कार्य प्रारम्भ गरिएको ।
- ख) शैक्षिक सत्रको सुरुआतेबाट विद्यार्थी भर्ना, पाठ्यपुस्तक वितरण, नियमित पठनपाठन, आर्थिक पारदर्शिता, भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रमको अनुगमनलाई तिब्र बनाइएको ।
- ग) अनुगमनका क्रममा सरोकारवालाहरूसँग व्यापक अन्तर्क्रिया र छलफल गरी रचनात्मक पृष्ठपोषण प्रदान गर्नुका साथै विद्यालय सुधारका लागि प्रतिवद्धता लिने गरिएको । विद्यालय अनुगमन गर्ने अनुगमन कर्ताले अनिवार्य रुपमा अनुगमन पुस्तिकामा विद्यालयको अवस्था र सुझावहरु उल्लेख गर्नु पर्ने ।
- घ) शैक्षिक सुधारको लागि सरोकारवालाहरूसँग पटकपटक व्यापक अन्तर्क्रिया र छलफल गरी शैक्षिक सुधारका लागि प्रतिवद्धता लिइएको छ । शैक्षिक सत्रको सुरुआतसँगै विद्यालय सरसफाइ तथा रङ्गोगन कार्य हुने गरेको छ ।
- ङ) शैक्षिक सुधार तथा बालमैत्री विद्यालयका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयले विभिन्न संघसंस्था तथा विषयगत कार्यालयहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गरेको अवस्था छ ।
- च) विद्यालयमा आर्थिक पारदर्शिताको सुरुआत भएको । आर्थिक पारदर्शिता सुनिश्चित गर्न हरेक विद्यालयमा कार्यक्रम शीर्षक, रकम र स्रोतसमेत खुल्ने गरी सबैले देख्ने ठाउँमा टाँस्ने व्यवस्थाको सुरुवात गरिएको । विव्यसको निर्णय गरेर मात्र खर्च गर्नुपर्ने अनिवार्यता गरिएको ।

२.२.२ माध्यमिक शिक्षा

२.१.१ परिचय

वर्दिया जिल्लामा मावि तथा उमाविहरु ७० ओटा छन् । एउटा मात्र खुला विद्यालय छ । ७४८ जना विद्यार्थीले माध्यमिक शिक्षा छात्रवृत्ति पाइरहेको अवस्था छ । केही ऐच्छिक विषयबाहेक बैशाखको अन्त्यसम्म सबैका हातमा पापु पुगेको अवस्था छ । आव २०७०/०७१ मा २०४ जना माध्यमिक शिक्षकले टिपिडि तालिम प्राप्त गरेका छन् । ७० वटा माध्यमिक विद्यालयहरुमा कम्प्युटर माध्यमबाट अध्ययनका लागि अनुदान उपलब्ध गराइएको छ । विद्यालय अनुगमन योजना निर्माण भएको । जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्रोतकेन्द्रस्तरबाट विद्यालय अनुगमन कार्य भएको । एकल र संयुक्त अनुगमन भएको । स्रोतव्यक्ति र विनिबाट विद्यालय अनुगमनको प्रतिवेदन नियमित रूपमा जिशिकामा पेस गर्ने गरेको अवस्था । वर्षमा एकपटक विद्यार्थी तथ्यांक सत्यापन हुने गरेको अवस्था ।

२.१.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

- क) पहुँचको सुनिश्चितता ।
- ख) बालमैत्री वातावरणको सिर्जना र बालकेन्द्रित शिक्षणसिकाइ प्रक्रियाका माध्यमबाट गुणस्तरीय शिक्षणसिकाइको सुनिश्चितता ।
- ग) तोकिएको न्यूनतम सिकाइउपलब्धि हासिल गराउने ।
- घ) शिक्षक, अभिभावक र विद्यार्थी जम्मेवारी बोध ।
- ङ) विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमतामा सुधार ।
- च) शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास ।
- छ) विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिहरुको अनुगमन ।
- ज) एस.एल.सी. परीक्षा व्यवस्थापनमा सुधार ।

२.१.३ उपलब्धिहरु

- विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमको सुचकको आधारमा

क्र.स	सूचकहरु	जिल्ला ०७०/०७१ को लक्ष	जिल्ला ०७०/०७१ को प्रगति
१	मा.वि.तहको सहजै देखिने भर्ना दर	७८	७७
२	मा.वि.तहको सहजै देखिने भर्ना दर	६२	६३
७	तालिम प्राप्त शिक्षक	९९	९९
८	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	५४	५५
९	एस.एल.सी. उत्तिर्णदर	४०	२९.६

वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको लक्ष पुगेको छ ।

कार्यक्रम	आ.व.२०७०/०७१ को लक्ष		आ.व.२०६९/७० को प्रगति प्रतिसत	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
खुला विद्यालय संचालन	१	११०	१००	१००
सामुदायिक विद्यालय विच सहकार्य	२	१०००	१००	१००

२.१.४ उपलब्धिको विश्लेषण

२.१.४.१ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

क) शैक्षिक क्यालेण्डर वितरण गरिएको र सोका आधारमा सबै शिक्षकले अनिवार्य रूपमा वार्षिक कार्ययोजना निर्माण गरी पठनपाठन गर्न निर्देशन र सहजीकरण गरिएको ।

ख) स्रोतकेन्द्रस्तरीय शैक्षिक अन्तर्क्रियाका माध्यमबाट विद्यालय र समुदायबीचको सम्बन्धमा सुधार आई विद्यालयप्रति समुदायको अपनत्व बढ्न गएको अवस्था ।

ग) जिल्ला र स्रोतकेन्द्र तहमा एजेण्डामा आधारित नियमित प्रधानाध्यापक बैठक सञ्चालन गरिएको ।ख) एसएलसी परीक्षामा राम्रो र कमजोर नतिजा ल्याउने विद्यालयहरूबीच सहकार्य भएको छ । यसबाट पढ्ने र पढाउने बानिमा सुधार आएको छ ।

घ) द्वन्द्वपीडित छात्रवृत्ति, फिडर छात्रावास छात्रवृत्ति, माध्यमिक शिक्षा छात्रवृत्ति, दलित छात्रवृत्ति, अपाङ्ग छात्रवृत्ति वितरणबाट सम्बन्धित बालबालिकाहरू लाभान्वित भएका छन् । निःशुल्क पाठ्यपुस्तक सबै बालबालिकाले प्राप्त गरेको अवस्था छ । कक्षा ११ र १२ का दलित तथा छात्राहरूले निःशुल्क पाठ्यपुस्तकको सुविधा पाएकाले केही हदसम्म भएपनि राहत भएको अवस्था छ ।

ङ) जोडकोषका आधारमा नौओटा मावि तथा उमाविहरूमा ICT Plan का आधारमा विद्यालयमा Internet Connectivity र कम्प्युटर सहयोग कार्यक्रम प्रदान गरिएबाट सूचना र सञ्चार प्रविधिमा आधारित शिक्षणसिकाइ सुरुआत भएको छ ।

च) १० ओटा मावि तथा उमाविमा जोडकोषका आधारमा पुस्तकालय स्थापनाको काम शुरु भएको छ ।

छ) विव्यसका पदाधिकारीहरू, प्रधानाध्यापक तथा लेखासम्बन्धी काम गर्ने कर्मचारी तथा शिक्षकलाई छोटो अवधिको तालिम सञ्चालनबाट विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमतामा सुधारको अनुभूति भएको छ ।

ज) विषयगत निकायहरू र गैरसरकारी संघसंस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यबाट विद्यालय भवन निर्माण, फर्निचर निर्माण, शौचालय निर्माण भई विद्यालयको भौतिक पूर्वाधारमा टेवा

२.१.४.२ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरू

क) माध्यमिक तहमा खुद भर्नादर अभै कम छ । अत्यन्तै गरिबी तथा विपन्नतामा परेका बालबालिकालाई विशेष सहयोग उपलब्ध गराउन सकिएको छैन ।

ख) नियमित रुपमा पेसाप्रति इमान्दार भई विद्यालयमा पठनपाठन गर्नुपर्छ भन्ने भावना शिक्षकहरूमा, नियमित रुपमा आफ्ना छोराछोरीलाई विद्यालय पठाउनुपर्छ भन्ने भावना अभिभावकमा र नियमित विद्यालय पढ्न जानुपर्छ भन्ने भावना विद्यार्थीहरूमा अभै उच्च विकास गराउन सकिएको छैन । त्यसैले विद्यार्थी सिकाइउपलब्धि औसत ५० प्रतिशतभन्दा कम छ ।

च) अभै थुप्रै विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार नाजुक अवस्थामा छ ।

छ) विद्यालयमा भौतिक पूर्वाधार तथा शिक्षक अभावकाका कारण सबै विद्यालयहरूमा कक्षा १ देखि १२ एउटै समयमा संचालन गर्न सकिएको छैन ।

२.१.४.३ चुनौती तथा अवरोधहरू

क) शिक्षक विद्यार्थी अनुपातका हिसाबले मावि तहमा शिक्षक दरबन्दीको कमी छ । । मावि तथा उमाविमा विषयगत शिक्षकको कमी छ । ओटा माध्यमिक विद्यालयहरू मावि दरबन्दी (राहतसमेत) विहीन अवस्थामा सञ्चालित छन् । आवश्यकता अनुसार शिक्षकको व्यवस्थ गर्नु चुनौती रहेको छ ।

ख) कतिपय विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार (भवन, कक्षाकोठा, खेलमैदान, फर्निचर, शौचालय, खानेपानी, पुस्तकालय आदि) को अवस्था नाजुक छ ।

ग) विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी अपुग भएका कारण कतिपय विद्यालयले विभिन्न अनुदानका रकमहरू तोकिएको शीर्षकमा मात्र खर्च नगरी अबैध रुपमा शिक्षकको तलबभत्तामा समेत खर्च गर्ने गरेको अवस्था छ ।

घ) विद्यालय व्यवस्थापन समितिले शैक्षिक क्रियाकलापमा भन्दा अन्य कुरामा बढी चासो दिने प्रवृत्ति रहेको छ । कतिपय विद्यालयमा आर्थिक पारदर्शिताको कमी छ ।बेलाबेलामा कतिपय विद्यालयमा प्रधानाध्यापक व्यवस्थापन र विव्यस गठनमा विवाद तथा खिचातानी हुने गर्दछ ।

झ) विद्यालय नक्साङ्कन नगरी विद्यालयहरू खोलिएका कारण विद्यालय गाभ्नुपर्ने अवस्था छ तर सहमति जुटाउन चुनौती छ ।अधिकांश बालविकास केन्द्रहरू मापदण्डअनुसार सञ्चालनमा नरहेका छन् ।

ञ) अभिभावकको ध्यान विद्यालयमा नियमित पठनपाठन भएनभएको अनुगमनभन्दा पनि विद्यार्थी पास/फेलमा मात्र केन्द्रित हुने गरेको अवस्था छ । कतिपय विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकहरूबीच समन्वयको कमी छ ।

ट) एसएलसी परीक्षामालाई चिट चोर्ने र चोराउने प्रवृत्तिलाई पूर्ण रुपमा निरुत्साहित बनाउन सकिएको अवस्था छैन ।

२.२.३ विद्यालय भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रम

२.२.३.१ परिचय

वर्दिया जिल्लाका अधिकांश विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार सन्तोषजनक रहेको छ, कक्षा कोठा नभएर खुला आकास मा अध्ययन गर्नु परेको छैन तापनी उपयुक्त, बालमैत्री भौतिक पूर्वाधारको कमि छ। शिक्षा विभागबाट वर्षेनी विद्यालय भौतिक सुविधा वस्तारका कार्यक्रम आउने गर्दछन्। कार्यक्रमहरू पनि सम्पन्न हुने गर्दछन्। कतिपय विद्यालयमा शौचालय बनेको छ तर उचित प्रयोग हुन सकेको छैन। माध्यमिक तहका सर्व विद्यालयहरूमा छात्रा शौचालयहरू निर्माण भै सकेका छन्। सबै विद्यालयमा ट्युबेलबाट खानेपानीको व्यवस्था गरेको देखिन्छ। कतिपय विद्यालयको घेराबार छैन जसका कारण विद्यालयका सामानहरूको जतन हुन नसकेको अवस्था पनि छ। यस जिल्लामा विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासमा सरकारको मात्र मुख ताक्ने प्रवृत्तिले गर्दा समुदायको संलग्नता र सहभागिता कम छ। यसैगरी सरकारी सहयोगबाट निर्माण हुने संरचनाहरूमा पनि समुदायको कम सहभागिता तथा योगदान हुने गरेको अवस्था छ।

२.१.२. वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू

क) ४ कोठे भवन उपलब्ध गराउदा उच्च मा.वि. तथा मा.वि. हरूलाई प्राथमिकता दिइएको।

ख) २ कोठे भवन वितरण गर्दा जनजाती तथा पिछडिएको समुदायमा रहेका विद्यालयहरूलाई आवश्यकताको आधारमा वितरण गरिएको।

ग) छात्रा शौचालय तथा बाहिरी वातावरण कार्यक्रम वितरण गर्दा PMEC को आधारमा दिइएको।

२.२.३.२ उपलब्धिहरू

विद्यालय क्षेत्रसुचकको आधारमा :

- आधारभुत तथा माध्यामिक शिक्षा अन्तरगत उल्लेख गरिएको छ।
- वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको आधारमा :

कार्यक्रम	आ.व. २०७०/०७१ को लक्ष		आ.व. २०७०/०७१ को प्रगति	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
नयाँ कक्षाकोठा निर्माण	६८	२५५००	१००	१००
विद्यालय भवन ४ कोठे	१२	१२०००	१००	१००
क्रमागत योजना	१२	११२००	१००	१००
छात्रा शौचालय	२०	५०००	१००	१००
बाहिरी वातावरण	२०	५०००	१००	१००
कक्षा कोठा पूर्णसथापना	३०	६०००	१००	१००
विद्यालय भवन मर्मत	१२	६०००	१००	१००
भूकम्पिय सुरक्षा कार्यक्रम	५	२५००	०	०
जम्मा		७५७००	९६.९६	९६.९६

गत आ.व. २०७०/०७१ को अन्त्यसम्ममा देहायबमोजिम कार्यसम्पन्न भइसकेको अवस्था छ। बाँकी विद्यालयहरूमा काम निर्माणाधीन अवस्थामा छ। कार्यसम्पन्न भएका कामका लागि विद्यालयलाई सबै रकम निकासी दिइएको तर निर्माणाधीन अवस्थामा रहेकालाई रकम विद्यालयको खातामा निकासी हाली विद्यालयको खाता रोक्का गरिएको छ।

२.२.३.३. : न्युन उपलब्धिका क्षेत्रहरू :

क) सबै विद्यालयहरूले आषाढ मसान्त सम्म कार्य सम्पन्न गर्न नसक्नु।

ख) स्थानीय साधन श्रोत जुट्न नसक्नु।

२.२.३.४ चुनौती तथा अवरोधहरू

- क) सम्बन्धित आ.व.मा.नै काम सम्पन्न गर्न नसक्नु ।
- ग) सरकारको मात्र जिम्मेवारी ठानी समुदायको सहभागिता न्यून हुने गरेको अवस्था ।
- घ) सम्झौतापश्चात् तुरुन्तै कामको थालनी नगर्ने प्रवृत्तिले समयमा नै कार्यसम्पन्न हुन नसकेको अवस्था ।

ङ) तेस्रो चौमासिको अक्षितयारी समयमानै नआउनु ।

२.२.३.५. चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु :

समयमानै काम सम्पन्न नगर्ने विद्यालयहरुको खाता रोक्का राखिएको ।

प्राविधिकहरु,विनि. तथा स्रोत व्यक्तिहरु मार्फत अनुगमन गर्ने कार्य गर्ने गरिएको ।

खण्ड -३ : साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा

३.१ परिचय

२०६८ सालको जनगणना अनुसार वर्दिया जिल्लाको जनसंख्या महिला २२१४९६ र पुरुष २०५०८० गरि जम्मा ४२६५७६ रहेको छ.। २०६८ को जनगणना अनुसार वर्दिया जिल्लाको साक्षरता प्रतिसत महिला ५७.९६ र पुरुष ७५.३१ गरि ६७.२९रहेको छ । भने आ.व.०७०।७१ मा महिलाको साक्षरता प्रतिसत ७९।४० र पुरुषको साक्षरता प्रतिसत ७९.१३ गरि ७९.२७ प्रतिसत साक्षरता रहेको छ ।

जिल्लाबाट निरक्षरता न्यूनीकरण गरी साक्षरता प्रतिशत वृद्धि गर्नका लागि अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रबाट आ.व. ०६७।६८ मा प्रत्येक जिल्लाका प्रत्येक गा वि स मा संयोजक विद्यालयको व्यवस्था गरी शिक्षक, मा वि, उ मा वि का विद्यार्थीलाई प्रत्येक गाउँबस्ती र घर घरमा गई तथ्यांक संकलन गर्ने कार्य संचालन भएको थियो । सोही अनुसार यस जिल्लाका ३० वटै गा. वि. स. मा. नि. मा वि, मा वि एवम् उ. मा. वि. लाई संयोजक विद्यालय तोकी तथ्यांक संकलन, प्रविष्टी ,विश्लेषण एवम नतिजा प्रकाशन गरिएको थियो । जस अनुसार १५ वर्ष भन्दा माथिको निरक्षर जनसंख्या ८९२६६ निरक्षर छ । आ.व.०६७।६८ मा १८२२० र आ.व.०६८।६९ मा १५१८० आ.व.०६९।७० मा जिल्लाका १४८७७ गरि जम्मा ४८२७७ जना साक्षर भए । आ.व.६९।७० मा ८ गा.वि.स.तथा गु.न.पा नगरपालिका वडा न. १ मा र आ.व. ७०।७१ मागा वि स र गैर सरकारी संघ सस्थाको तथा सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको सहकार्यमा साक्षर नेपाल अभियान कार्यक्रम संचालन गरियो ।

यस क्षेत्र अन्तर्गत सामुदायिक अध्ययन केन्द्र संचालन , साक्षरता अभियान कक्षा संचालन, साक्षरोत्तर कक्षा संचालन , आय आर्जन जस्ता क्रियाकलापहरु पर्दछन् । यस अन्तर्गत स.का.हरुको तालिम स्थानीय निरीक्षकको तालिम , स.का. तथा स्थानीय निरीक्षकको भत्ता तथा पारिश्रमिक सामग्री, सिडमनी, जस्ता क्रियाकलापहरुमा खर्च गरिएको छ ।

३.२. वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा संचालन गर्ने संबन्धमा यस जिल्लाले निर्धारण गरेका रणनीतिक कार्ययोजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु निम्न अनुसार छन् ।

१. साक्षरत नेपाल अभियान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ । यसका लागि प्रत्येक गा.वि.स. .का प्रत्येक वडाहरुमा आधारित गाविस तथा स्थानीय विद्यालयहरुलाई जिम्मेवार बनाई कक्षा संचालन गरिने छ ।

३. गै.स.स., सामुदायिक संस्था, उपभोक्ता समूह तथा सामुदायिक संथाहरुलाई प्रयोग गरी थप कक्षा संचालन गरिनेछ ।

४. स्रोतकेन्द्र मार्फत स्रोतव्यक्ति, स्थानीय निरीक्षक परिचालन गरी तालिम संचालन, अनुगमन तथा निरीक्षण गरिनेछ ।

५. निरक्षरहरुको तथ्यांक विना कार्यक्रममा हुने उपलब्धीलाई एकिन गर्न नसकिने हुंदा जिल्ला भरीकौ निरक्षरहरुको तथ्यांकलाई अद्यावधिक गरी एकीकृतरुपमा प्रस्तुत गरिने छ ।

६. जनप्रतिनिधि, स्थानीय दल तथा समाजसेवीहरूको अपनत्व र जिम्मेवारी बोध वृद्धि गरी वढीभन्दा वढी निरक्षरहरूलाई साक्षरता कक्षामा समावेश भै फाइदा लिन उत्प्रेरित गरिने छ ।

७. लक्षित समूह र क्षेत्रका समुदाय, दलित, सिमान्तकृत, जनजाती, र महिलाहरूको आवश्यकताको पहिचान गरी सो अनुरूपका अनौपचारिक तथा आय आर्जनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

८. जिल्लामा संचालित सामुदायिक अध्ययन केन्द्रलाई थप जिम्मेवार बनाइने छ ।

९. साक्षरता तथा निरन्तरता शिक्षाका कार्यक्रम संचालन गर्न यस जिल्लामा रहेका सामुदायिक अध्ययन केन्द्र, स्थानीय निकाय, स्थानीय तहमा क्रियासिल सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरूसंगको सहकार्य र सहभागितामा कार्यक्रम संचालन गरिने ।

१०. कार्यक्रम संचालन गर्दा निश्चित गा.वि.स. छनौट गरी पूर्ण साक्षर हुने गरी कार्यक्रम संचालन गरिने र आगामी वर्ष ती गा.वि.स.हरूमा निरन्तर शिक्षा र आय आर्जनका कार्यक्रम संचालन गरिने ।

३.३ उपलब्धि

विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको सुचकको आधारमा

क्र.स	सूचकहरू	२०६८ को जनगणना अनुसार	२०७०/७१ को कार्यालयको प्रक्षेपण अनुसार
१	६ वर्ष भन्दा माथिको साक्षरता प्रतिशत	६७.२९	६८.७८
२	१५ वर्ष भन्दा माथिको साक्षरता प्रतिशत		

- वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको लक्ष

३.४.१ प्रमुख उपलब्धिहरू

- राष्ट्रिय साक्षरता कार्यक्रम:

जिल्लाका गा.वि.स. र न.पा.का १ वटा वडाहरूमा पूर्ण रूपमा निरक्षरता उन्मुलन हुने गरि साक्षर नेपाल कार्यक्रम संचालन भएको

छ । उक्त कार्यक्रमका सहभागि विवरण यस प्रकार छ ।

साक्षर नेपाल कार्यक्रम लगाएत अन्य कार्यक्रमहरू प्रौढ साक्षरता द्वितिय , आय आर्जन कार्यक्रमहरू पनि अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम र प्रगति तल उल्लेखिएको

- साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा

सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत आय आर्जन कार्यक्रम

वचत तथा ऋणका लागि तालिम :

जिल्ला अनौपचारिक शिक्षा समितिको निर्णय अनुसार गठन भएका समूहका अध्यक्ष र सचिव वा कोषध्यक्षका लागि ऋण तथा वचत सम्बन्धि ५ दिने तालिम संचालन भएको ।

वचत तथा ऋण तालिम कार्यक्रम ५ सामुदायिक अध्ययन केन्द्रबाट गठन भएका १० गा.वि.स. का १०० जना सहभागीहरूका लागि तालिम प्रदान गरिएको । भौतिक एवं वित्तीय प्रगति १०० प्रतिशत रहेको ।

विषय गत तालिम : नभएको

सिडमनी : वितरण नभएको ।

- सामुदायिक अध्ययन केन्द्रमार्फत साक्षरोत्तर कार्यक्रम :

साक्षरता कक्षा उत्तीर्ण भएका महिला तथा पुरुषहरूका लागि साक्षरोत्तर शिक्षा प्रदान गर्न जिल्ला अनौपचारिक शिक्षा समितिको निर्णय भए अनुसारवटा सा.अ.के. मार्फत संचालन गर्ने गरि गा.वि.स. मा कोटा वितरण ।

प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

३.साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षाका कक्षाहरु संचालनमा गैर सरकारी संघ सस्था ,विद्यालय,सामुदायिक अध्ययन केन्द्र स्थानीय निकाय तथा स्थानीय तहमा क्रियाशील राजनैति दलहरुको सहभागिता र सहकार्यमा बढ्ति भएको । ।

३.४.३ न्युन उपलब्धिका क्षेत्रहरु

- साक्षरता कक्षाका सहभागिहरुको सिकाई दिगो नहुने गरेको ।
- सधनरुपमा पुरै गा.वि.स निरक्षरता उन्मुलन हुने गरि कार्यक्रम संचालनगरेपनि कार्यक्रम संचालन भएका गा.वि.स वाट निरक्षरता उन्मुलन नभएको ।
- तेस्रो चौमासिकमा अक्तियारी प्राप्त नभएका कारण विषयगत तालिम तथा सिडमनि वितरण गर्न नसकिएको ।

३.४.४ चुनौति तथा अवरोधहरु

कार्यक्रम संचालन गर्दा समस्या देखा पर्नु स्वाभाविकै हो तर समस्याको अवस्था प्कृतिले कार्यक्रमको सफलतामा असर गर्छनै यसै गरी जिल्लामा संचालनमा रहेका अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रमका समस्याहरु निम्नानुसार रहे ।

- सहभागीमा सिक्ने चाहनाको कमी
- कार्यक्रमो मर्म र महत्वको बारेमा सरोकारवालाहरु परिचित नहुनु.
- कार्यक्रम संचालन गर्ने समय अनुकुल नहुनु
- कार्यक्रम ढिलो प्राप्त हुंदा संचालनमा समस्या र कार्यान्वयन गर्न कठिन हुनु
- पर्याप्त स्रोत र साधनको कमी
- अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन नसक्नु
- स्थानीय स्तरमा कार्यक्रमको अपनत्वको बोधमा कमी
- विषयगत तालिम कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक पर्ने जनशक्तिको खांचो हुनु
- बजेट खर्चका नर्मसहरु कम हुनका कारण कार्यक्रम संचालनमा समस्या आउनु ।
- औपचारिक शिक्षा कार्यक्रमहरु संचालन गर्न जति सहज हुन्छ, अनौपचारिक शिक्षामा कार्यक्रमहरु संचालन गर्न कठिन एवं चुनौतीहरु देखा पर्दछन ।
- अनौपचारिक शिक्षाका कार्यक्रमहरु संचालन पूर्णरुपमा स्थानीय निरक्षर अभिभावक,साक्षरताका कक्षाबाट उत्तीर्ण भएका अभिभावक एवं निरन्तर शिक्षाका लागि तयारी व्यक्तिहरु जति यसका केन्द्र विन्दु हुन । विद्यालय जाने बालकलाई जति चाडो सिकाउन सकिन्छ १५ वर्ष भन्दा माथिको अझ बृद्ध अभिभावकलाई सिकाउन त्यतिनै कठिन हुन्छ । अर्को तिर घरायसी कामकाजमा लागेका विहान दिउसो परिश्रम गरी गुजारा चलाउने निरक्षर प्रौढहरुलाई साक्षर बनाउन चुनौतीपूर्ण हुन्छ ।
- जिल्लाको भौगोलिक विविधता, गरीबीको रेखामुनी रहेका अधिकांश निरक्षरहरु, सांस्कृतिक एवं सामाजिक पृष्ठभूमिमा विविधता रहेको, सामाजिक कुरीती ,अन्धविश्वास,पढेर के हुन्छ भन्ने मान्यतामा गुञ्जिएको समाजलाई साक्षर बनाई

निरन्तर शिक्षा दिनु निकै कठिन विषयवस्तु रहेको छ । यस्तो अवस्थामा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गराउनु चुनौतीपूर्ण नै रहेको देखिन्छ ।

३.४.५ समस्या तथा चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयास एवं सिकिएका पाठहरु:

- जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा अनौपचारिक शिक्षा शाखाको स्थापना गरियो ।
- कार्यक्रमको अभिमुखीकरणमा कार्यक्रमको बारेमा जानकारी ,स्थानीय सरोकारवालाहरुलाई वढी जिम्मेवारी र जवाफदेही बनाउने प्रयास गरियो ।
- ,विद्यालय,समूदाय र सामुदायिक अध्ययनकेन्द्र बीच तालमेल गराउनु,अनुगमन कर्ता र स्वयं सेवकहरुका कार्य प्रति समय समयमा अनुगमनका लागि स्थानीय सरोकारवालाहरुलाई जिम्मेवारी दिइयो ।
- , उनीहरुको निर्णय, एवं साक्षरताको स्थिति सार्वजनिकीकरण गरेर भुक्तानी दिने व्यवस्था बारे सुरुदेखिनै जानकारी गराइयो ।
- संचालन गर्ने र अनुगमन गर्ने निकाय फरक फरक हुनु,कक्षा संचालनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको व्यवस्था र गुणस्तरवारे कक्षा संचालन समिति अनुगमन गर्ने निकाय एवं अन्य सरोकारवालाहरु लाई जानकारी गराउने व्यवस्था जस्ता कार्यले गर्दा कार्यक्रमलाई यहाँ सम्म ल्याउन मद्दत पुगेको देखिन्छ ।

खण्ड –४ : शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार

४.१.परिचय : शैक्षिक गुणस्तरमा सुधारका लागि जिल्लामा २ ओटा MGMLSchool सञ्चालित छन् । शैक्षिक सामग्रीहरुको प्रयाग गरी विद्यार्थीकेन्द्रित शिक्षणसिकाइका तौरतरिकाहरुको प्रयोग गरी बालमैत्री वातावरणमा शिक्षणसिकाइ क्रियाकलाप सञ्चालन हुन्छन् यी विद्यालयहरुमा । त्यसैले यी विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरुको सिकाइउपलब्धि पनि उच्च रहेको छ ।

वृद्धि गर्ने गरि प्रक्षेपण योजना तयार गरिने ।

४.२.३.प्रमुख उपलब्धिहरु :

- विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमको सुचकको आधारमा
विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमले कक्षा ५ तथा कक्षा ८ को सिकाई उपलब्धिलाई मात्र उल्लेख गरे पनि यहा
सवै कक्षाको सिकाई उपलब्धिलाई

विषयगत सिकाई उपलब्धि

क्र.स.	विषय	प्राथमिक	निम्नमाध्यमिक	माध्यमिक	जम्मा औषत
१	नेपाली	४८।४३	३९।४२	४१।८	४३।२२
२	अंग्रजी	४६।१९	३९।१२	३६।३७	४०।५६
३	गणित	४५।६	३३।७३	३३।४५	३७।५९
४	विज्ञान	४७।६	३९।७९	४१।५५	४२।९८
५	सामाजिक	४८।४	४१।७४	४५।६५	४५।२६
कुल जम्मा		४७।२४	३८।७६	३९।७६	४१।९२

अनुसूचीमा प्रस्तुत गरिएको छ।

वार्षिक भौतिक तथा वित्तीय लक्षका आधारमा

कार्यक्रम	आ.व.२०६९/०७० को लक्ष		आ.व.२०६९/७० को प्रगति प्रतिसत	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
प्राथमिक तहमा निशुल्क पा.पु	४९९२२	८४४९	८३६७	९९
निम्न माध्यामिक तहमा निशुल्क पा.पु	३५६२३	१४४४४	१४२४५	९९
मा.वि. तहमा निशुल्क पा.पु	१३२०९	६८०६	६६७२	९८
उ.मा.वि.तहमा तहमा निशुल्क पा.पु	३५६९	३५६९	२६७६	७५
जिल्लालाई अनुदान सहयोग	१२५४	१२५४	१०४५	८३

४.४ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु : जिल्ला शिक्षा कार्यालय बर्दियाले आ.व.०७०/०७१ मा गरेका शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिसंग संबन्धित प्रवर्तनात्मक कार्यहरु निम्न अनुसार छन् ।

यस क्षेत्र अन्तर्गत कक्षा ८ को परीक्षा सुदृढीकरणगरी मिनि एस. एल.सी. का रूपमा संचालन गरिएको छ । प्रत्येक विद्यालयलाई प्रत्येक कक्षाका विषयगत औसत सिकाई उपलब्धिहरु पहिचान गरी आगामी वर्षको लक्ष किटान गरी सार्वजनिक गर्न र उक्त लक्ष हासिल गर्न शिक्षण योजनाको खाका तयार गर्न लगाइएको छ । शिक्षकहरु विद्यालय बाहिर रहे भन्ने गुनासाहरुलाई संबोधन गर्न विद्यालय खुलेका दिनमा शिक्षासंग संबन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरुलाई विदाको दिन मात्र शिक्षकहरुलाई बोलाएर कार्यक्रम संचालन गर्ने गरी समन्वय गर्न सुरु गरिएको छ । कक्षा १-१० संचालित विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई निशुल्क पाठ्यपुस्तक, निरन्तर मूल्यांकन, स्थानीय पाठ्यक्रम , सार्वजनिक निजी साभेदारी, उपलब्धि मापन तथा परीक्षण, ASIP, बुलेटिन प्रकाशन तथा प्रबोधिकरण, सरोकारवालाहरुलाई कार्यक्रम अभिमुखिकरण जिल्ला पाठ्यक्रम समिति व्यवस्थापन अभिमुखीकरण कार्यमुलक अनुसन्धान, जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिएका छन् । समयमा नै पाठ्य पुस्तक विद्यालयमा पुर्‍याउन समयमा नै सरोकारवालाहरु संग अन्तरक्रिया गरिएकाले यो शै. स.मा पा.पु संबन्धी समस्या रहेन ।

४.५ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

- जिल्लाको एस.एल.सी. परीक्षा नतिजा २९।६० प्रतिशत पुगेको छ।
- सबै तहको सिकाई उपलब्धि ५० प्रतिसत भन्दा कम छ ।
- विद्यालयको वातावरण बालमैत्री बनाउन र कक्षा कोठामा बालकेन्द्रित शिक्षण विधिको प्रयोग न्यून छ ।

४.६ मुख्य चुनौती तथा अवरोधहरु

यस क्षेत्रमा विशेष गरी निम्न चुनौती तथा अवरोधहरु देखिएका छन् :-

- १) जिल्ला सतरीय तथा विद्यालय स्तरिय परिक्षाहरुलाई व्यवस्थित मर्यादिन बनाउनु ।
- २) सबै कक्षा तह र विषयको सिकाई उपलब्धि स्तर वृद्धि गर्न
- ४) शिक्षकहरुलाई शिक्षण पेशा प्रति आकर्षित गर्न ।
- ८) विद्यालयको वातावरण बालमैत्री बनाउनु र बालकेन्द्रित शिक्षण विधिको प्रयोग गर्नु गराउनु ।

४.७ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

१. परीक्षालाई व्यवस्थित गर्न home center को व्यवस्था हटाइएको ।
२. विद्यार्थीहरुलाई नियमित गराउन बालमैत्री कक्षा, बाल मैत्री विद्यालय, वनउने प्रयत्न गरिनुका साथै प्रत्येक शिक्षकलाई प्रति दिन न्यूनतम एक शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्थापन गर्न लगाइएको ।
- ३ गत शैक्षिक सत्रको सिकाई उपलब्धिको वेसलाइन सर्भे गरी आगामी वर्षको लक्ष सहितको कार्ययोजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गरी शिक्षण गर्न लगाइएको छ । सो अनुसार भए नभएको अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी स्रोत व्यक्तिलाई दिइएको ।

४. विद्यालयहरूलाई शिक्षकले कक्षाकोठामा बिताएको समय यकिन गरि मासिक बैठकमा समीक्षा गर्न लगाइएको छ ।
६. विद्यालय निरीक्षक, स्रोतव्यक्ति तथा अन्य निकायबाट हुने विद्यालय अनुगमनलाई कक्षा शिक्षण संग सम्बन्धित गराउने प्रयास गरिएको छ ।

खण्ड- पांच : शिक्षा तथा विकास

५.१. परिचय

: जिल्लामा कार्यरत सबै प्रकारका शिक्षकहरूको शिक्षकको पेशागत विकासका लागि सबै शिक्षकलाई ५ वर्षमा कमिमा ३० दिन बराबरको उनहरूको आवश्यकता अनुसारको तालिम संचालन गर्ने निति अनुसार यस आ.व.मा पनि सबैतहका शिक्षकहरूको तालिम कार्यक्रम संपन्न गरिएको छ । प्रत्येक स्रोतकेन्द्रहरूमा शिक्षकहरूको तालिमका आवश्यकता संकलन प्रमाणीकरण तथा मोड्युल निर्माण गरि तालिम संचालन गरिएको छ ।

५.२. वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरू :

१. शिक्षकका आवश्यकता र मागका आधारमा तालिमका सहभागीहरू छनौट गर्ने ।
२. कार्यक्रम संचालन गर्दा शिक्षकलाई कक्षा कोठाबाट बाहिर कम ल्याउने वातावरण श्रृजना हुने गरी गर्ने ।
३. शैक्षणिक परामर्श सेवालाई प्रभावकारी बनाउन अनिवार्य रूपमा परामर्शकर्तालाई विद्यालयमा पुग्ने वातावरण गराउने ।
४. कक्षा कोठामा तालिमजाट सिकेका ज्ञान र सिपको प्रयोग गर्ने गराउने ।
५. विशेष निरीक्षण एउटै समयमा सबै विद्यालयको निरीक्षण कार्यक्रमलाई कक्षा शिक्षण अवलोकनमा पनि पुर्याउने ।
६. सि.एफ.ओ.हरूबाट प्रभावकारी रूपमा प्राविधिक अडिट गर्ने गराउने ।

५.३. उपलब्धिहरू

५.४. उपलब्धिहरूको विश्लेषण

५.४.१. प्रमुख उपलब्धिहरू यस आ.व. मा शिक्षक शिक्षा तथा विकास कार्यक्रमका उपलब्धिहरू निम्न अनुसार छन् ।

१. प्राथमिक तहका ११८९ जना शिक्षकले विभिन्न विषयमा पेशागत मोडुल संबन्धि तालिम प्राप्त गरे ।
२. निम्न माध्यमिक तहका २७० जना शिक्षकहरूले विभिन्न विषयमा पेशागत विकास मोडुल तयार गरेको ।
३. मा.वि.तहका २०४ जना शिक्षकले नेपाली र अंग्रेजी विषयमा पेशागत मोडुल संबन्धि तालिम प्राप्त गरे ।
४. १२ जना प्रधानाध्यापकले शैक्षिक तालिम केन्द्र नेपालगन्ज मार्फत प्र.अ. व्यवस्थापन संबन्धि तालिम प्राप्त गरे ।
५. टिप निर्माण र प्रयोग बाट शिक्षण सिकाई क्रियाकलापका अतिरिक्त विद्यालयको व्यवस्थापनमा समेत सुधार आएको

५.४.२. प्रवर्तनात्मक कार्यहरू

शिक्षकको पेशागत विकास मोडुल संचालन गर्ने कार्य यस जिल्लाबाट भए गरेका प्रवर्तनात्मक कार्यहरू निम्न अनुसार छन् ।

१. जिल्ला तालिम समितिको बैठक नियमित रूपमा बसि तालिमको प्रभावकारीता र यसका समस्याहरूको बारेमा छलफल गर्ने ।
१. सि.एफ.ओ बाट स्विकृत भएपछि मात्र मोड्युल संचालन गर्ने ।
२. आवश्यकता पहिचाहन देखि मोड्युल निर्माण , फेश टु फेश तालिम संचालन , परामर्श , आदि सबै कार्यक्रमको कार्ययोजना तालिम समितबाट स्विकृत गरेपछि मात्र तालिम संचालन गर्ने ।

३. जिल्ला शिक्षा अधिकारी मार्फत समेत कार्यक्रम अनुगमन

६. ४.३ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

१. १) विद्यालयमा शैक्षिक सामग्रीको प्रयोगमा कमी
- २) शिक्षकको कक्षामा हुने उपस्थिति र विताउने समयमा कमी
- ३) सरकारी शिक्षकहरुको निजीक्षेत्रमा लगानी र ध्यान ।
- ४) शिक्षणयोजनाको अभाव
- ५) स्रोतव्यक्ति, निरीक्षकबाट सहयोग लिनेदिने काममा न्यूनता ।
- ६) प्राप्त तालिमको प्रयोगमा कमी ।
- ७) शिक्षण पेशाप्रति शिक्षकलाई उत्प्रेरित गर्न नसकिएको ।

५.४.४ शिक्षकको पेशागत विकास तालिम संचालनमा देखिएका समस्या तथा चुनौतिहरु

जिल्ला शिक्षा कार्यालय वर्दियाद्वारा शिक्षकको पेशागत मोडुल कार्यक्रम संचालन गर्दा भोग्नु परेका समस्या तथा चुनौतिहरु

१. शिक्षकहरुबाट शिक्षण कार्य संग सम्बन्धित आवश्यकता अनुसारका माग समस्याहरुको संचालन
२. तालिममा रोष्टर प्रशिक्षकहरुबाट माग विश्लेषण गरि प्याकेज निर्माण गरी तालिम संचालन गर्न
३. परामर्श सेवालाई प्रभावकारी र अनिवार्य बनाउन
४. तालिममा शैक्षिक सामग्रीहरुको संकलन गरि कक्षा कोठामा प्रयोग गर्ने विधि सहित प्रयोग गर्न
५. सहभागि शिक्षकहरुलाई प्रत्यक्ष तालिम कार्यक्रममा सहभागि गराउन
६. स्वीकृत नर्म अनुसार तालिम संचालन गर्न गराउन
७. परियोजना कार्य र अनुसन्धानात्मक कार्यलाई कक्षा कोठाको क्रियाकलाप संग आवद्ध गर्न ।

५.४.५ शिक्षकको पेशागत तालिम संचालनमा देखिएका समस्या तथा चुनौतिहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

जिल्ला शिक्षा कार्यालय वर्दिया शिक्षकको पेशागत मोडुल कार्यक्रम संचालन गर्दा भोग्नु परेका समस्या तथा चुनौतिहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु निम्न अनुसार छन :-

१. शिक्षकहरुबाट शिक्षण कार्य संग संबन्धित मागहरु संकलन गर्न प्रधानाध्यापकलाई माग संकलन विधिको बारेमा अभिमूखिकरण गरी प्र.अ.बाट माग संकलन गर्न लगाइ प्रमाणिकरण पछि मात्र स्रोत केन्द्र तथा हवमा संकलन गर्ने गरिएको तालिममा रोष्टर प्रशिक्षकहरुबाट माग विश्लेषण गरि प्याकेज निर्माण गरी तालिम संचालन गर्न रोष्टर प्रशिक्षकहरुको कार्यशाला संपन्न गरि माग विश्लेषण गर्न लगाई माग संबोधन हुने गरि प्याकेज निर्माण गर्न लगाईएको र उक्त प्याकेज मागका आधारमा तयार भएको हो भनी कलस्टर फोकल अधिकृतले प्रमाणित गरिसके पछि मात्र तालिम संचालन गरिएको
 ३. परामर्श सेवालाई व्यवहारिक बनाउन परामर्श योजना कलस्टर फोकल अधिकृतले प्रमाणित गरिसके पछि मात्र परामर्शमा पठाईएको
 ४. सहभागि शिक्षकहरुलाई नियमित बनाउन र सहजकर्ताहरुलाई तयारीसाथ प्रस्तुत हुन अभिप्रेरित गर्न अनुगमन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको ।
- खण्ड –६ प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि क्षमता अभिवृद्धि

६.१ परिचय :

कार्यक्रम परिचय :विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमता सुधार तथा सुशासनका लागि सरोकारवालाहरु (विव्यस, शिअसं, गाशिस, स्त्रोकेव्यस, प्रअ लगायतका स्थानीय साघसास्थाका प्रतिनिधीहरु) का लागि भौतिक सुविधा विस्तार, विपद् व्यवस्थापन, विसुयो, गाशियो, सामाजिक परीक्षण लगायतका विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी ३ दिने तालिम जसले विद्यालयसंग सरोकारा राख्ने निकायहरुको क्षमता सुधारको अपेक्षा राख्दछ । विद्यालयका प्रअहरुको लेखा सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमले विद्यालय जाने अन'दानको सही उपयोगिता, पारदर्शीता,नियमितता,सरल तरिकाले हिसावकितावको लेखाजोख गर्न सहयोग गर्दछ । समग्रमा विद्यालयको विकासको सरोकारवालाहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने खालका कार्यक्रमहरु रहेका छन ।

६.१ वार्षिक रणनितिक कार्यान्वयन योजनाका क्षेत्रहरु

क) शिक्षा संग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने विद्यालय ,गाउ शिक्षा समिति को संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

ख) उक्त संस्था स.ग सरोकार राख्ने पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारका शिक्षा सम्बन्धि निति तथा कार्यक्रम ,कार्यक्रम कार्यान्वयन ,उत्तरदायित्व तथा पारदर्शिता ,जस्ता विषयमा सक्षम बनाई सेवा प्रवाहमा पभावकारीता ल्याउने ।

६.३ उपलब्धिहरु :

- विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमका सुचकको आधारमा :
- वार्षिक भौतिक तथा वित्तिय लक्षका आधारमा

कार्यक्रम	आ.व.२०७०/०७१ को लक्ष		आ.व.२०७०/७१ को प्रगति प्रतिसत	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमता सुधार कार्यक्रम	१२७६	२२९७	१२७६	१००
विद्यालय नक्स्रकन कार्यक्रम	३५०	१७५	३५०	१००

६.४ उपलब्धिको विष्लेषण :

६.४.१ प्रमुख उपलब्धिहरु

:विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमता सुधार तथा सुशासनका लागि१२९६ जना सरोकारवालाहरुको २ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने

- १२९६ जना जसमा विव्यस पदाधिकारी शिअसं गाशिस स्त्रोकेव्यस, प्रअ लगायतका स्थानीय साघसास्थाका प्रतिनिधीहरुको क्षमता अभिवृद्धि भएको,
- नयां विद्यालय स्थापनाको अनुमति दिने वा नदिने भन्ने वारे स्थलगत प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।

७.४.२ प्रर्वनात्मक कार्यहरु :

- सवै विद्यालयहरुमा दोहोरो श्रेस्ता प्रणाली अनुसार लेखा राख्ने व्यवस्था मिलाईएको ।
- विद्यालयमा जाने अनुदानको पारदर्शिता कायम गर्न विद्यालय पासवुककको व्यवस्था गरिएको ।

७.४.३ न्युन उपलब्धिका क्षेत्रहरु :

- अपेक्षा अनुसार संस्थागत क्षमतामा सुधार नहुनु ।
- सामाजिक परीक्षण तथा लेखा परीक्षण गर्ने विद्यालयको संख्या वढेपनि गुणस्तरमा सुधार हुन नसकेको ।

६.४.४ चुनौती तथा अवरोधहरु

- प्राय जसो विद्यालयमा नियमावलीले तोकेको योग्यता पुगेको व्यक्तिहरुवाट विद्यालयहरुमा व्यवस्थापन समिति गठन भएतापनि केही विद्यालयहरुमा अभिभावकहरु मध्येवाट छनौट हुनु पर्ने पदमा गैर अभिभावकवाट समेत रहेकाले पुनः अर्को विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन गर्नु परेको ।

- विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठनमा विवाद हुँदा अदालत सम्म मुद्दा परेको कारण काममा ढिलाई हुने गरेको ।
- सबै गाउँ शिक्षा समिति गठन गरी गाउँ शिक्षा योजना बनाउने प्रयत्न गरिएका तर स्थानीय निकाय सक्रिय नहुदा सो काम सम्पन्न गर्न नसकिनु ।
- सामाजिक परीक्षणका क्रियाकलापहरूलाई अनिवार्य रूपमा सम्पन्न गर्न भनिएतापनि व्यवहारिक रूपमा प्रभावकारी हुन सकेको छैन ।
- धेरै जसो विद्यालयहरूले भौतिक सुधारका कार्यक्रमहरू धेरै संस्थाहरू जुटाएर गर्ने हुँदा स्रोत परिचालन र खर्च सम्बन्धमा खासै पारदर्शिता देखिएका छैनन् ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूमा कमजोर आर्थिक स्थितिका अभिभावकका छोराछोरीले पढ्ने हुँदा विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन र विद्यालयका क्रियाकलापहरू प्रति खासै चासो देखिदैन । यसले विद्यालय व्यवस्थापनमा स्थानीयहरूको पहुँचलाई सुनिश्चित गर्न कठिनाई भएको छ ।

६.६ चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरू

विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमता सुधार तथा सुशासनका लागि सरोकारवालाहरूलाई २ दिने व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम रहेकोमा सबै स्रोतकेन्द्रहरूमा १२९६ जना सहभागीहरूलाई तालिम संचालन गर्ने गरी कार्यक्रम तय गरिएको थियो । यसै गरी विद्यालयका प्र.अ.वा लेखामा काम गर्ने शिक्षक कर्मचारीलाई वित्तीय लेखा प्रणाली सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम सम्पन्न गरिएको छ । शिक्षक दरबन्दी कम रहेको अवस्थामा दरबन्दी मिलान कार्यको सहजीकरणका लागि शिक्षकका पेशागत संस्था तथा अन्य सरोकारवालाहरू संग समय समयमा सम्वाद र सहकार्यको प्रक्रियालाई निरन्तरता दिइएको छ । सबै स्रोतकेन्द्रहरूमा विद्यालय नक्शांकन कार्यक्रम संचालन गरी यसलाई अद्यावधिक गर्ने काम संपन्न भइसकेको छ । स्रोतकेन्द्रहरू मार्फत विद्यालयहरूमा प्रतिस्पर्धाहुने गरी अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गर्ने र प्रतिभाशाली विद्यार्थीको खोजी गर्ने कार्यक्रम संपन्न भयो । जिल्ला स्तरमा समेत प्रतिभा पहिचानको कार्यक्रम सम्पन्न गरी श्री महाकवि देवकोटा उच्च मा.वि.मा शैक्षिक प्रदर्शनीका लागि छनौट गरी ३० वटा विद्यालयको उपस्थितिमा कार्य सम्पन्न भएको छ ।

खण्ड –७ : विद्यालय व्यवस्थापन तथा अनुगमन

७.१ परिचय : विद्यालयको व्यवस्थापन र अनुगमनको लागि प्रमुख जिम्मेवारी विद्यालयका प्र.अ. र व्यवस्थापन समितिको हुन्छ । विद्यालयहरूमा संचालन हुने कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि त्यसको समयमा माथिल्लो स्तरका निकायहरूको अनुसरण तथा अनुगमन पनि महत्वपूर्ण हुन्छ । यसका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालयका फिल्डमा काम गर्ने उपसचिव, विद्यालय निरीक्षक, इन्जिनियर, स्रोतव्यक्ति तथा विभिन्न समितिका पदाधिकारीहरूको विशेष भूमिका रहन्छ । त्यसैगरी स्थानीय निकाय, शिक्षकका पेशागत संघ संस्थाहरू, अभिभावक संघ, गै.स.स., पत्रकारहरूबाट हुने अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणबाट पनि महत्वपूर्ण सुझावहरू प्राप्त हुने गर्दछन् । यस्ता सबै व्यक्तिहरूको समन्वय सम्पर्क र सहकार्यबाट विद्यालयले प्रदान गर्ने सेवालाई प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ ।

प्रत्येक कार्यक्रमको उपलब्धिलाई माथिल्लो निकायमा नियमित रूपमा भौतिक तथा वित्तीय प्रतिवेदनहरू मार्फत जानकारी गराउने गरिएको छ । फिल्डमा काम गर्ने उपसचिव तथा वि.नि.हरूबाट स्रोतकेन्द्रका कार्यहरूको निरीक्षणका साथै विद्यालयका प्रशासनिक कार्यहरू, शिक्षक नियुक्ति, वि.व्य.स.गठन, विद्यालय अनुमति, विदा प्रमाणीकरण, पाठ्यपुस्तक तथा छात्रवृत्ति रकम वितरणको अनुगमन गर्ने गरिएको छ । त्यसैगरी जिल्ला शिक्षा अधिकारी तथा जि.शि.का.का अन्य कर्मचारीहरूबाट समय समयमा निरीक्षण तथा अनुगमन हुने गरेको छ । १० वटै स्रोतव्यक्तिहरूबाट मासिक रूपमा योजना स्वीकृत गराई स्रोतकेन्द्र मार्फत विद्यालयहरूको नियमित अनुगमन गर्ने गराउने गरिएको छ ।

७.२ वार्षिक रणनीतिक कार्ययोजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

१. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई योजनाबद्ध ढंगले संचालन गरिने ।
२. नतिजामुखी अनुगमन प्रणालीमा जोड दिईने ।
३. पर्याप्त मात्रामा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरिने ।
४. सबै विद्यालयहरुको तथ्याङ्कलाई नियमित रूपमा शुद्ध बनाउन अनुगमन संयन्त्रको प्रयोग गरिने ।
५. नियमित अनुगमन बाहेक निश्चित क्षेत्रको छनौट गरी एकै समयमा छनौट भएको क्षेत्रभरी समूह निरीक्षण गरी आवश्यक सूचना संकलन तथा पृष्ठपोषण प्रदान गरिने ।
६. विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ तथा अन्य सरोकारवालाहरु संग अनुगमनका समयमा अन्तरक्रिया गरि विद्यालयका समस्या पहिचान गर्ने र समस्या समाधानका लागि पहल गरिने
७. जिल्ला शिक्षा अधिकारीबाट आकस्मिक र योजनाबद्ध निरीक्षण गर्ने ।
८. विनि, स्रोतव्यक्ति र प्राविधिक कर्मचारीहरुबाट नियमित निरीक्षण गर्ने ।

- **विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमले तोकेका सुचकको आधारमा**
- **भौतिक तथा वित्तीय लक्षका आधारमा**

कार्यक्रम	आ.व. २०६९/०७० को लक्ष		आ.व. २०६९/७० को प्रगति प्रतिसत	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
जिल्ला तह	१	४६०७	४४८०	८७
स्रोतकेन्द्र तथा निरीक्षण तह	१४	७००	१४	१००
विद्यालय तह	२९८	११४०	१००	७२.२८

७.४. उपलब्धीहरुको विप्लेषण

७.४.१ : प्रमुख उपलब्धिहरु

- सरोकारवालाहरुको चासो, सहभागिता र अपनत्व वृद्धि हुदै गएको ।
- विद्यालय सरसफाइ अभियानपछि विद्यालयको वातावरण स्वच्छ, सफा र रमाइलो भएको ।
- शिक्षक विद्यार्थी नियमिततामा उल्लेख्य सुधार भएको ।
- शिक्षण सिकाइ र परीक्षा प्रणाली सुधारको लागि प्रयार भइरहेको ।
- सबै रिक्त दरबन्दीहरुमा शिक्षक नियुक्ति भएको ।
- आचारसंहिता विपरीतका कार्यहरु गर्ने शिक्षक कर्मचारीहरुलाई यथास्थानमा कारबाही गर्ने परिपाटीको थालनी गरिएको ।
- सहमतिको आधारमा विव्यस र शिक्षक अभिभाक संघको गठन हुने गरेको ।
- बालविकास केन्द्रहरुलाई गाविस, जिविस र अन्य सरकारी एवम् गैरसरकारी संस्थाहरुले सहयोग गर्न शुरु
- विद्यालयहरुले पाठ्यपुस्तक, छात्रवृत्ति, शैक्षिक सामग्री र अन्य शिर्षकमा गएको रकमलाई सार्वजनिक गरी तोकिएबमोजिम खर्च गर्ने गरेका ।

८.४.२ प्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरु

- क्रमश विद्यालयहरुमा कम्प्युटर तथा इन्टरनेटको पहुच बढदै गएको ।

८.४.३ न्युन उपलब्धिका क्षेत्रहरु

- समुदायमा विद्यालय व्यवस्थापनको जिम्मेवारी दिने कार्यक्रम हुन सकेन ।

७.४.४ चुनौती तथा अवरोधहरू

यस क्षेत्रमा विशेष गरी निम्न निम्न अनुसारका चुनौती तथा अवरोधहरू देखिएका छन् ।

- १) विद्यालयहरूको प्रभावकारी अनुगमन हुन नसक्नु ।
- २) स्रोतव्यक्ति, निरीक्षकसंग शिक्षकहरूले कम मात्रमा कक्षा शिक्षण गर्ने क्रममा देखा समस्याका वारेमा छलफ हुने गरेको ।
- ३) शैक्षिक सुपरिवेक्षण भन्दा प्रशासनिक निरीक्षण हुने गरेको
- ४) स्रोतव्यक्ति शैक्षिक सुपरिवेक्षण भन्दा तालिम, गोष्ठी तथा अन्य कार्यक्रममा संलग्न हुनु परेको ।
- ५) विद्यालय निरीक्षण गर्ने क्रममा आवश्यक पर्ने यातायात खर्च लगायतका सुविधामा कमि ।
- ७) २ जना स्रोत व्यक्ति पद रिक्त हुनु तथा विद्यालय निरीक्षक काजमा काठमान्डौ वस्दा अनुगमन हुन नसक्नु ।

७.४.५ चुनौती तथा अवरोधहरूको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरू

- १.कम्तिमा महिनामा १ पटक १ विद्यालयको अनुगमन गर्ने कार्यमा जोड दिइएको छ ।
- २.निरीक्षकहरूलाई कक्षाकोठामा हुने शिक्षण सिकाई क्रियाकलापसंग आवद्ध गर्न कम्तिमा एक विद्यालय एक कक्षा शिक्षण क्रियाकलाप अनुगमन गर्ने गरि निर्देश गरिएको ।
- ३.विद्यालय अनुगमन पश्चात अनिवार्य रूपमा निरीक्षण पुस्तिकामा निरीक्षणक क्रममा देखिएका सकारात्मक पक्ष,सुधारगर्नु पर्ने पक्ष उल्लेख गर्नु पर्ने व्यवस्था गर्ने र अर्कोपटक हुने निरीक्षणा पहिलोपटक दिइएका सुझावहरू कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिएको छ ।

खण्ड-आठ

प्रोत्साहन तथा सहयोग

८.१ परिचय : नेपाल सरकारद्वारा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका तथा विद्यालय भर्ना भएका दलित,छात्रा द्वन्द्व पिडितबालबालिका ,सिमान्तकृत लोपोन्मुख आदिवारी समुदायका बालबालिका ,मुक्त कमलरि बालबालिका सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितता बनाउन विभिन्न छात्रवृत्तिको व्यवस्था , तथा आधारभुत तह सम्मको शिक्षा पूर्ण निशुल्क गर्न माध्यामिक तहसम्मको शिक्षा त्रमश निशुल्क गर्दै जाने नीति अनुसार विद्यालयहरूलाई गैर तलवि अनुदानको व्यवस्था ,पुस्तकालय ,कम्प्युटर तथा इन्टरनेट व्यवस्थाका लागि अनुदान उपलब्ध गराउदै आएको छ ।

८.२ वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरू

प्रोत्साहन तथा सहयोग कार्यक्रम संचालन गर्न वार्षिक रणनीतिक योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरू निम्न अनुसार छन् :-

- १.सबै प्रकारका छात्रवृत्ति, तथा गैरतलवि अनुदान शीर्षकको अनुदान निकासी तोकिएको समयमा नै सम्पन्न गरिने छ ।
- २.कम्प्युटर कनेक्टिभिटी र पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रमलाई माग र आवश्यकता तथा संचालनहुन सक्ने आधार तय गरी संबन्धित विद्यालय निरीक्षक तथा प्राविधिकको प्रतिवेदनका आधारमा वितरण गर्ने नीति तय गरिने छ ।
३. दिवाखाजा कार्यक्रमको व्यवस्थापनमा देखिएका कमकमजोरी हटाउन निरीक्षण तथा अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाईने छ ।
- ४.तथ्याङ्कलाई भरपर्दो र विश्वसनीय बनाउन तथ्याङ्क सत्यापन कार्यक्रमलाई सरोकारवालाहरूको सहभागितामा संचालन गरिने छ ।
- ५.विद्यालयमा गएका सबै प्रकारका अनुदानको निर्देशिका अनुसार खर्च भए नभएको अनुगमन गरि गराईने छ ।

८.३ उपलब्धिहरु:

वार्षिक भौतिक तथा वित्तीय लक्षका आधारमा

प्रोत्साहन तगा सहयोग	आ.व.२०६९/०७० को लक्ष		आ.व.२०६९/७० को प्रगति प्रतिसत	
	भौतिक लक्ष	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
आधारभूत	४८७२०	१९५०७	९९.०७	९८
माध्यमिक		२४२८१	९४.१४	८९.१२
गैर तलवि अनुदान	१२७५९३	२०४५९	८४	८६
वालविकास	१२३००	१२३०	०	०
प्राथमिक	६३५४१	८८९६	८७.६७	८८
निम्न माध्यमिक	३८६८८	६१९०	८६	९१
माध्यमिक	१३०६४	२७४३	१००	१००
उच्च माध्यमिक	४६६६	१४००	१००	१००
जम्मा				

८.४ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

- विद्यार्थी सत्यापनको आधारमा विद्यालयको खातामा रकम पठाइएको ।
- non salary अनुदान सहयोग विशेष गरि शैक्षक सामाग्री व्यवस्थाका लागि खर्च भएको छ ।
- मसलन्द अनुदान जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन हुने हुंदा प्रअ तथा व्यवस्थापन समितिको मुख्य भूमिका रहका छ ।
- स्थानीय अभिभावकहरु तथा विद्यालय कर्मचारीहरु आफ्ना विद्यालयले प्राप्त गर्ने अनुदानवारे जानकारी प्राप्त भएको छ
- विद्यालयलाई प्राप्त हुने अनुदानमा शिक्षक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीहरु बीच अन्तर्क्रिया गरी उच्चतम हितको लागि उपयोग भएको छ ।

८.५ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

- छात्रवृत्तिको सदुपयोग र वालवालिकाको शिक्षामा खर्च भएको छ छैन अनुगमन हुन सकेको छैन ।
- अपांगवालवालिकालाई उनीहरुको वर्ग अनुसार छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने तर विभागबाट सो अनुसार विनियोजन नहुदा कठिनाई भएको ।

८.६ चुनौती तथा अवरोधहरु

यस क्षेत्रमा विशेष गरी निम्न चुनौती तथा अवरोधहरु देखिएका छन्

- १) वस्तुनिष्ट तथ्यांक प्राप्त नहुनु,
- २) नयाँनयाँ प्रविधिसंग साक्षत्कार हुने गरी तालिमको अभाव,
- ३) तोकिएको कार्यक्रमबाट धेरै विद्यालयहरुलाई लाभ दिन नसकिएको,
- ४) छात्रवृत्ति वितरणमा दोहोरोपन रहनु,
- ५) अपाङ्ग छात्र छात्राहरुको विवरण समयमा प्राप्त नहुनु ।

८.७ चुनौती सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

- १.तथ्याङ्कलाई पुन परिक्षण गरी यकिन गर्ने र सोही अनुसारको निकासालाई प्राथमिकता दिने गरिएको छ ।
- २.तथ्याङ्क प्रविष्टि तथा प्रशोधन प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्ने प्रयत्न गरिएको छ ।
३. छात्रवृत्ति वितरण प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी वितरण गर्न सकभर दोहोरो नपर्ने गरी तथ्याङ्क यकिन गरी निकास दिने गरिएको छ ।

४. निकास निश्चित मापदण्डका आधारमा मात्र निकास छोडिएको छ ।

खण्ड -नौ

विद्यालय सञ्चालन /व्यवस्थापन तथा विद्यालय कर्मचारीकालागि अनुदान

९.१ परिचय : विद्यालयलाई प्रभावकी रुपमा संचालन र व्यवस्थापन गर्न विद्यालयका सहायक तगा सहयोगि कर्मचारीको पनि ठुलो भुमिका हुन्छ । तसर्थ उनीहरुलाई काम प्रति जागरुक राख्न र मनोबल बढाउनको लागि नियुक्ति तथा उचित पारीश्रमिक दिई प्रोत्साहित गर्नु पर्ने हुन्छ । केहीवर्ष पहिले गैर तलवि अनुदान वापत एकमुष्ट अनुदान निकास गर्ने गरेको हाल शिक्षा विभागले निश्चित मापदण्ड बनाई उक्त रकम निकास गरेको छ ।

९.२ वार्षिक रणनीतिक योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

१. अनुदान उपलब्ध गराउंदा प्राप्त बजेटको सीमा भित्र रही निर्दिष्ट समयमा नै उपलब्ध गराइने ।
२. जुन शीर्षकमा निकास दिईएको छ त्यसै शीर्षकमा खर्च गर्न संबन्धित पक्षलाई निर्देश गरिने
३. विद्यालयमा जाने निकासको विवरण प्रत्येक चौमासिकको अन्तमा शैक्षिक बुलेटिनमा प्रकासन गरिने र उक्त शैक्षिक बुलेटिन सबै विद्यालयमा पठाइने छ ।

९.३ उपलब्धिहरु :

- वार्षिक भौतिक लथा वित्तिय लक्षको आधारमा

कार्यक्रम	आ.व.२०६९/०७० को लक्ष		आ.व.२०६९।७० को प्रगति	
	भौतिक	वित्तीय	भौतिक	वित्तीय
विद्यालयमा कर्मचारी व्यवस्थापन	२९०	२९०	१००	९९.२५
कुल	२९०	२९९०	१००	९८.६४

९.४ उपलब्धिको विश्लेषण :

९.४.१ प्रमुख उपलब्धिहरु :विद्यालयहरुमा ज्यादै न्यून रकममा काम गरेका कर्मचारीहरु यस कार्यक्रमबाट बढी लाभान्वित भएका छन् । यसले यस्ता कर्मचारीहरुको वृत्ति विकासमा थप हौसला मिलेको छ । यसले उनीहरुको नियुक्ति, अभिलेख, विदा तथा जिम्मेवारी लाई नियमित गर्न थप दवाव मिलेको छ । विद्यालयको लेखा व्यवस्थापन प्रणालीमा सुधार भएको छ ।

९.४.२ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

विद्यालय सञ्चालन व्यवस्थापन तथा विद्यालय कर्मचारीकालागि अनुदान शीर्षकलाई व्यवस्थित एवं मर्यादित बनाउन शैक्षिक बुलेटिनको प्रकासन गरी सबैलाई सुसूचित गर्ने गरिएको छ । विद्यालयबाट प्राप्त तथ्याङ्क संबन्धित स्रोत व्यक्ति, तथा विद्यालय निरीक्षकबाट निरीक्षणको समयमा प्राप्त तथ्यको आधारमा प्रमाणित गरी अनुदान दिने गरिएको छ ।

९.४.३ चुनौती तथा अवरोधहरु

यस क्षेत्रमा विशेष गरी निम्न चुनौती तथा अवरोधहरु देखिएका छन् ।

- १) विद्यालय संचालनको तह अनुसार निकास प्राप्त नहुनु,
- २) विद्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु बीच विभेद भएकोले वैमनश्यता भएको,
- ३) जि.शि.का. तथा विद्यालयमा कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिलेख दुरुस्त नभएको,
- ४) कर्मचारीलाई उपलब्ध गराईएको रकम न्यून छ ।

९.४.४ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

१. शिक्षा विभागबाट प्राप्त नीति निर्देशन अनुसार बजेट खर्च गर्न सवै विद्यालयहरुलाई निर्देश गरिएको छ ।
२. विद्यालयका कर्मचारीहरुलाई कुन शीर्षकमा के कति बजेट प्राप्त भएको छ, र त्यसको खर्च गर्ने आधारका वारेमा शैक्षिक बुलेटिनका माध्यमबाट जानकारी गराउने गरिएको छ ।

परिच्छेद – ३ : अन्य कार्यक्रमहरु

खण्ड –१ : दोस्रो उच्च शिक्षा परियोजनासम्बन्धी कार्यक्रम : आ.व.०७०।७१ मा दोस्रो उच्च शिक्षा सम्बन्धी काम नभएको ।

खण्ड –२ : प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमसम्बन्धी कार्यक्रम :

३.२.१ परिचय

प्राविधिक र सीपयुक्त जनशक्तिको स्थानीय आवश्यकता पुरा गर्न नेपाल सरकार शिक्षा मन्त्रालयले तयार गरेको विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना २०६६-२०७२ ले माध्यमिक शिक्षाका दुई धार ,साधारण र व्यावसायिक शिक्षा हुनेछन् भनेको छ । विद्यालयबाट रोजगारीका क्षेत्रमा स्थानान्तरण गर्नकालागि व्यावसायिक शिक्षा तथा रोजगारी मुलक शिक्षाको आवश्यकता पर्दछ । यिनै कुराहरुलाई मध्यनजर गरी माध्यमिक तहमा पनि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको सुरुवात गरिएको छ । बर्दिया जिल्लामा पनि शै.स. २०७० देखि श्री त्रिभुवन उच्च मा.वि भुरीगाउँ र श्री ध्रुव उच्च मा.वि.तुल्सीपुरले व्यावसायिक शिक्षा प्रदान गरी स्थानीय आवश्यकता पुरा गर्न सक्ने जनशक्ति उत्पादन गर्ने उद्देश्यले कृषि विषय अर्न्तगत पुशु विज्ञान विषयमा शिक्षण गर्ने कार्यक्रम सुरु गरेको छ भने गुराश उच्च मा.वि.सानोश्रीले एनेक्स कार्यक्रम संचालन गरेको छ ।

३.२.२ वार्षिक रणनीतिक योजनाका प्राथमिकता क्षेत्रहरु

१. स्थानीय आवश्यकता परिपूर्ति गर्न सक्ने निम्न स्तरको जनशक्ति उत्पादन गर्न प्राविधिक विषयको पठन पाठन सुरु गरिने छ ।
२. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रम मार्फत संचालित कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईने छ ।

३.२.२. उपलब्धिहरु

१. प्राविधिक तथा व्यावसायिक धारको विद्यालय सञ्चालनमा आउनु ।
२. ८४ जना विद्यार्थीहरु भर्ना भई अध्ययन गर्नु प्राविधिक धारमा तथा ८० जना विद्यार्थीहरु एनेक्स कार्यक्रममा अध्ययनरत छन् ।

५.४ प्रवर्तनात्मक कार्यहरु

१. प्रवेश परीक्षाको माध्यमबाट क्षमतावान विद्यार्थीहरुलाई प्राविधिक धारमा भर्ना गरिएको छ ।

५.५ न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरु

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको चर्चा गर्दा न्यून उपलब्धिका क्षेत्रहरुलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ,

१. दक्ष जनशक्तिको अभाव
२. प्रयोगशाला लगाएत अन्य भौतिक पुर्वाधारको कमि

५.६ अवरोध तथा चुनौतीहरु

१. मानवीय जनशक्तिको उपयुक्त व्यवस्थापन हुन नसक्नु
२. जन सहभागिता र जनसहयोग जुटाउन नसकिनु
३. लक्षित समूहलाई आकर्षण गर्न नसकिनु
४. कक्षा संचालन ,परीक्षा प्रणाली , पाठ्यपुस्तक तथासन्दर्भ सामाग्रीको व्यवस्थापन ।

५.७ चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु-

३. जि.वि.स., जिल्ला पशु सेवा कार्यालय संग समन्वय र सहकार्य
४. नितिगत स्पस्टताकालागि माथिल्लो निकायसंग पत्राचार तथा संपर्क

खण्ड –३ : अन्य संस्थासँगको साभेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रम :

क) रुम टस रिड :

ख) दलित सेवा संघ

क्र स	कार्यक्रम	गा.वि.स. र लाभान्वित संख्या
१	बालविकासका लागि शिक्षा	पदनाह, वानियाभार, धधवार, गोला, मनाउ, पाताभार गा.वि.स.का करिव १०००० बालबालिकाहरु
२	सुनौलो भविष्यका लागि सिकाइ कार्यक्रम	गुलरिया, वगनाह, र नेउलापुर

ग) असल छिमेकी

सामुदायिक परियोजना: बर्दिया गुलरिया सामुदायिक विकास परियोजना र बर्दिया पाताभार सामुदायिक विकास परियोजना

बार्षिक प्रगति विवरण (जुलाई १६, २०१३ देखि जुलाई १६, २०१४ सम्म)

आ.व. २०७१/०७२

	बर्गीकरण	कार्यक्रम	स्थान	इकाई	लक्षित संख्या	उपलब्धि संख्या	कैफियत
बर्दिया गुलरिया सामुदायिक विकास परियोजना	शिक्षा तथा संरक्षण						
		बाल विकास सामाग्री निर्माण तालिम र प्रदर्शनी	कैलाली मम सेन्टर, पथरैया, कैलाली	जना	२५	४	४ वटा लक्षित विद्यालयबाट ४ जना ई.सी.डी. शिक्षिकाहरु ७ दिने ई.सी.डी. तालिममा सहभागी
	बालबालिकाहरुलाई शिक्षामा सहयोग	शिक्षक तथा सामाजिक परिचालक परिचालन (तलब भत्ता खर्च)	सानोश्री गा.वि.स.	जना	४	४	
		विद्यालय पोशाक, भोला, जुत्ता, न्यानो कपडा र स्टेशनरी सहयोग	सानोश्री गा.वि.स.का १ लक्षित ८ वटा सरकारी विद्यालय	बालबालिका १	७००	६८२	लक्षित ८ वटा विद्यालय (गुरास उमावि, भुकुटी मावि, नेपाल राष्ट्रिय मावि, शिवदुर्गा निमावि,

						आनन्द निमावि, भगवति प्रावि, बुद्ध प्रावि, नेपाल राष्ट्रिय प्रावि)
	कक्षा ६ देखि १० सम्मका विद्यार्थीलाई कोचिङ कक्षा संचालन	१.आनन्द निमावि २.भकुटी मावि ३.गुँरास उमावि	बालबालिका ।	३२५	२३	१.आनन्द निमावि (१८ बालबालिका) २.भकुटी मावि (४ बालबालिका) ३.गुँरास उमावि (१ बालक)
	बालमैत्री शिक्षण सिकाई क्रियाकलाप तालिम	साइनो कटेज एण्ड रेष्टुरेन्ट, सानोश्री, बर्दिया	जना	२४	२३	लक्षित ८ वटा विद्यालयका प्रावि स्तरका २३ शिक्षक तथा शिक्षिकाहरूलाई ५ दिने बाल मैत्री शिक्षण सिकाई तालिम सहभागी
	विद्यालय सुधार योजना पुर्नरावलोकन कार्यशाला गोष्ठी	साइनो कटेज एण्ड रेष्टुरेन्ट, सानोश्री, बर्दिया	जना	२४	३६	लक्षित ८ वटा विद्यालयका प्रअ. शिक्षक, विव्यसका अध्यक्ष, शिअसंका अध्यक्ष, अभिभावक समुहका अध्यक्ष (८ विद्यालय*४जना + ४परियोजनामा आवद्ध)
	बालबालिका परामर्श सेवा तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन	१. शिवदुर्गा निमावि, २.नेपाल राष्ट्रिय मावि, ३.बुद्ध प्रावि	पटक	७	३	१.साक्षरता तथा शिक्षा दिवसको उपलक्ष्यमा प्रावि स्तरिय हाते लेखन प्रतियोगिता (८ विद्यालयबाट १६ बालबालिका सहभागिता) २.प्रावि स्तरिय हाते लेखन प्रतियोगिता (७ विद्यालयबाट १४ बालबालिका) ३.प्रावि स्तरिय हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता (७

							विद्यालयबाट २१ बालबालिका)
		खेलकुद सामाग्री सहयोग	१.श्री आनन्द निमावि, २. शिवदुर्गा निमावि, ३. भगवति प्रावि, ४. गुराँस उमावि	वटा	४	४	भुला, चिप्लेटी, सिसा, चिनअप
		बाल क्लबलाई भित्ते पत्रिका लेखन तालिम	साइनो कटेज एण्ड रेष्टुरेन्ट, सानोश्री, बर्दिया	वटा	८	८	८ वटा बाल क्लबबाट ३२ बालबालिका, ८ वटा बाल क्लबलाई ८ वटा भित्ते बोर्ड प्रदान
		वनभोज, बाह्य भ्रमण, अभिभावक दिवस	१.कण्णसार संरक्षण क्षेत्र, खैरापुर, बर्दिया २.गुराँस उमावि	जना	825	१४७ ४	१.वनभोज: ६८७ बालबालिका सहभागी २.प्रथम अभिभावक दिवस: १४७४ जना सहभागी /प्रमुख अतिथि- भक्त बहादुर ढकाल (जिशिअ, बर्दिया)
बर्दिया पाताभार सामुदायिक विकास परियोजना	शिक्षा तथा संरक्षण						
	बाल विकास	बालबालिकाहरुलाइ खाजा सहयोग	विद्यालय	वटा	१६	१७	१७ वटा लक्षित विद्यालयका बालविकास कक्षालाइ पोष्टिक खाजा तथा शैक्षिक सामाग्री सहयोग

		बालविकास केन्द्रलाई सामाग्री सहयोग	पाताभार गाविस तथा गोला गाविस	विद्यालय	२	२	सोनाहा गाउ बालविकास केन्द्रमा भवन निर्माण ,भित्तै लेखनमा सहयोग तथा किसान प्रा वि खोनपुरको बालविकास कक्षा पुर्ननिर्माणमा सहयोग
बालबालिकाहरुला इ शिक्षामा सहयोग		शिक्षक तथा सामाजिक परिचालक परिचालन (तलब भत्ता खर्च)	पाताभार , गोला , मनाउ तथा दौलतपुर गाविस	जना	११	११	
		विद्यालय पोशाक, भोला, न्यानो कपडा र स्टेशनरी सहयोग	पाताभार , गोला , मनाउ तथा दौलतपुर गाविसका १६ वटा सरकारी विद्यालय	बाल बालिका	१८० ५	१७६१	लक्षित १६ विद्यालयका बालबालिका
		कक्षा ८ देखि १० सम्मका विद्यार्थीलाई कोचिड कक्षा संचालन	पाताभार, मनाउ तथा दौलतपुर	बाल बालिका			नेपाल राष्ट्रिय गणेश उमावि मनाउ,कालिका मावि सोनपुर दौलतपुर, ने रा नि मा वि दौलतपुर, एकप्रिय उमावि पाताभार, खैरावाङ्ग भगवती निमावि राजिपुर, सरस्वती निमावि बनकटीका २१६ विद्यार्थी सहभागी
	शैक्षिक सुविद्याहरु	कक्षाकोठा फनिचर सहयोग	१६ विद्यालय	वटा	१६	१६	दुइ सय ३२ सेट डेस्क बेन्च
		बाल क्लब पुनगठन तथा परामर्श	१६ विद्यालय	वटा	१३०	१३०	१६ विद्यालयका १३० बालबालिका सहभागी
		नमुना विद्यालय निर्माण सहयोग	जनता उमावि गोला	वटा	१	१	जिल्ला शिक्षा कार्यलयको नक्साङ्कनमा दुइ तले ४ कोठे भवन निर्माण

		कम्प्युटर ल्याव सहयोग	कालिका मावि सोनपुर दौलतपुर	वटा	१	१	१५ वटा डेस्कटप कम्प्युटर सहयोग
		विद्यालय सुधार योजना पुर्नरावलोकन कार्यशाला गोष्ठी	बर्दिया मम सेन्टर	विद्यालय	१६	३२	राजापुर तथा पशुपतिनगर श्रोत केन्द्रका ३२ विद्यालयका ४१ शिक्षकहरु सहभागी
		खेलकुद कार्यक्रम (श्रोतकेन्द्र स्तरिय खेलकुद प्रतियोगिता)	जनता उमावि गोला	वटा	१६	२८	पशुपति नगर श्रोत केन्द्र अन्तरगतका २८ विद्यालय सहभागी
		खेलकुद कार्यक्रम (श्रोतकेन्द्र स्तरिय फुटबल प्रतियोगिता)	गोला गाविस खोल्ती बजार खेलमैदान	जना	१६	११	४ मावि तथा ७ वि मा वि का १५० विद्यार्थीहरुको सहभागि
	अन्य	विद्यालय भर्ना अभियान	विद्यालय	वटा	१६	१०००	लक्षित १६ विद्यालयका बालबालिका भन्ना अभियान अन्तरगत ब्यानर सहयोग तथा चेतनामुलक र्यालीको आयोजना
		बाल दिवस	नेरा गणेश उमावि मनाउ	वटा	५००	१७६१	बर्दिया पाताभार सामुदायिक विकास परियोजना, दलित सेवा संघ तथा रुम टु रिडको समन्वय तथा विद्यालयको आयोजनामा १००० जना विद्यार्थी सहभागी
		बालबालिका परामर्श सेवा	१६ विद्यालय	जना	१७६१		

		वनभोज, बाह्य भ्रमण, अभिभावक दिवस	१. गोला, मनाउ, पाताभार तथा दौलतपुर २. लुम्बिनी क्षेत्र ३. किसान प्रा वि खानपुर गोला	बालबालिका		१. वनभोज :१६ विद्यालयका १५४१ बालबालिका सहभागी २. बाह्य भ्रमण :२२० निमावि तथा माविका बालबालिका सहभागी ३. अभिभावक दिवस :१५०० जना सहभागी / प्रमुख अतिथी कृष्ण कान्त न्यौपाने (जिल्ला पशु सेवा कार्यलय
--	--	----------------------------------	---	-----------	--	--

घ) वेस वर्दिया

क्र स	कार्यक्रम	गा.वि.स. र लाभान्वित संख्या
१	विद्यालय पुस्तकालय कार्यक्रम	सवै नगरपालिका तथा गा.वि.स.
२	नेपाल शिक्षा कार्यक्रम	८ गा.वि.स
३	छात्रवृत्ति कार्यक्रम	गुलरियाका १५२ विद्यार्थी

ड) प्लान नेपाल : प्लान नेपालद्वारा वर्दिया जिल्लामा निम्नानुसारका कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको छ ।

क्र स	कार्यक्रम	गा.वि.स र लाभान्वित संख्या
१	निशुल्क तथा अनिवार्य आधारभुत शिक्ष कार्यक्रम घोषण	मगरागढी गा वि.स
२	निशुल्क तथा अनिवार्य आधारभुत शिक्ष कार्यक्रमको सुरुवात	कालिका
३	कक्षा सबलिकरण	मगरागढीका ४ विद्यालय
४	भयरहित सिकाई र विद्यालयको आचारसंहिता निर्माण	मगरागढीका ६ विद्यालय
५	बाल विकास केन्द्र संचालन सहयोग	९ गा वि सका ७० वटा
६	स्टेसनरी सहयोग	९ गा वि स का ३००० बालबालिकाहरु

४ विशेष प्राथमिकताका कार्यहरु

४.१ शिक्षक दरबन्दी मिलान

४.१.१ परिचय :

जिल्ला शिक्षा कार्यालय वर्दिया अन्तरगत मा.वि.विद्यालय ६८, नि.मा.वि.६२ र प्राथमिक १६७ गरि जम्मा २९७ विद्यालय रहेका छन् । भने शिक्षक दरबन्दी संख्या तल उल्लेख गरे अनुसार रहेको छ । उल्लेखि दरबन्दी र २०६७ को FLASH 2 को विद्यार्थी संख्यालाई आधार बनाएर शिक्षा विभागको निर्देशन तथा शिक्षा ऐन नियमको परधि भित्र रही विद्यालय शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

विद्यालय	दरबन्दी संख्या	राहत संख्या
मा.वि. तह	१५४	८६
नि.मा.वि. तह	१८४	१६७
प्रा.वि. तह	८६२	४९०

४.४.१ रणनीतिक रणनीतिक कार्य कार्ययोजना

४.१.२ उपलब्धि :

दरबन्दी मिलानका सन्दर्भमा विगत वर्षमा जिल्ला शिक्षा समितिको निर्णयानुसार दरबन्दी मिलान सम्बन्धी उप समिति तयार

भई सो उपसमितिले शिक्षकहरुको पेशागत संगठनहरु संग छलफल गरी शिक्षक दरबन्दी र विद्यार्थी संख्याको अवस्था यकिन गरी प्रथम त्यस्ता दरबन्दीलाई जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा पुलमा राख्ने ,दोश्रो चरणमा उच्च चाप विद्यार्थी चाप भएका विद्यालयहरुमा दरबन्दी पठाउने तेस्रो चरणमा विद्यालयको सहमतिमा शिक्षक सरुवा गर्ने र चौथो चरणमा विद्यालयको तथा शिक्षकको सहमति नभए पनि शिक्षक सरुवा गर्ने निर्णय गरियो ।

दरबन्दी मिलानको क्रममा कटौति परेका र थप भएका शिक्षक संख्या यस प्रकार रहेको छ ।

विद्यालय	कटौति भएको विद्यालय संख्या	दरबन्दी संख्या	थप भएको विद्यालय संख्या	व्यवस्थापन भैसकेको संख्या
मा.वि. तह	४	५	५	५
नि.मा.वि. तह	०	०	०	०
प्रा.वि. तह	४६	५१	५१	४०

४.१.३ चुनौती :

- प्राथमिक तहका सवै शिक्षक सरुवा भएको विद्यालयमा हाजिर हुन नसक्नु ।
- सरुवा भएका शिक्षकहरु सरुवा भएको विद्यालयमा हाजिर हुन नजानु ।
- कसैलाई विद्यालयले हाजिर नगराउने र कति शिक्षकहरुले रमाना नलिने ।

४.१.४ समाधानका प्रयाश :

सरोकारवालाहरुको छलफल र सहमतिवाट क्रमशः समाधान गर्ने प्रयास गरिएको ।

४.२ सामाजिक परीक्षण र लेखा परिक्षण

४.२.१ परिचय

विद्यालयका सम्पूर्ण गतिविधिहरुमा सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष संलग्नता रहनुपर्ने र उनीहरुको जानकारीमा रहनुपर्ने मान्यता अनुरूप सरोकारवालाहरुको संलग्नतामा विद्यालयका आवधिक गतिविधिको समुचित परीक्षण गरी त्यसको रिपोर्टिङ्ग

गर्ने कार्य सामाजिक परीक्षण हो । शिक्षा नियमावलीको परिच्छेद ३०, नियम १७१ क मा सामाजिक परिक्षण तथा लेखा परिक्षण संवन्धी व्यवस्था गरेको छ ।

विद्यालय सवैको साभ्ना मन्दिर हो । विद्यालयमा गरिने सवै क्रियाकलाप, शैक्षिक उपलब्धि, पठन पाठन भौतिक अवस्था, आर्थिक क्रियाकलापको वारेमा अवगत गराउंदा सरोकारवालाहरुको चासो र सहभागितामा वृद्धि हुन्छ । यी र यस्तै आवश्यकताहरुलाई मध्यनजर राखी शिक्षा नियमावलीले शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्षको संयोजकत्वमा ६ सदस्यीय सामाजिक परिक्षण समिति गठन गर्ने विधि उल्लेख गरेको छ । प्रत्येक वर्षको भाद्र मसान्त भित्र सामाजिक परिक्षण सम्पन्न गरि तयार गरिएको प्रतिवेदन सरोकारवालाहरुको भेलागराई छलफलकालागि प्रस्तुत गरिन्छ । उक्त प्रतिवेदन सामाजिक परिक्षण समितिले विद्यालय व्यवस्थापन समिति समक्ष बुझाउनु पर्ने, एक प्रति विद्यालय निरीक्षक मार्फत जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा बुझाउने गरिन्छ । त्यस्तै विद्यालयको अर्थिक हरहिसाव व्यवस्थित र कानून सम्मत छ, छैन ? परिक्षण गर्न लेखा परिक्षणको कानूनी व्यवस्था छ । यस जिल्लाका अधिकांस विद्यालयहरुले लेखा परिक्षण गराएका छन् ।

४.२.२ प्रमुख उपलब्धि

सामाजिक परिक्षण र लेखा परिक्षणका प्रमुख उपलब्धिहरुलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ -

१. विद्यालयका गतिविधि प्रति सरोकारवालाहरुको अपनत्वको भावना विकास भएको छ ।
२. विद्यालयमा उपलब्ध साधन र स्रोतको अधिकतम उपयोगमा सहयोग गर्न सजिलो भएको छ ।
३. विद्यालय प्रशासनमा सुशासनलाई अभिवृद्धि गर्न सहयोग मिलेको छ ।
४. विद्यालय गतिविधिमा पारदर्शिता आएको छ ।
५. विद्यालय गतिविधि प्रति विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा प्र.अ.को उत्तरदायित्व जागृत गराउन सकिएको छ ।
६. विद्यालय गतिविधिको स्थिति विश्लेषण भई सरोकारवालाहरुले विद्यालय संवन्धी सूचना प्राप्त गर्नाले विद्यालय सुशासनको प्रत्याभूति भएको छ ।

४.२.३ समस्या तथा चुनौतीहरु

सामाजिक परिक्षण तथा लेखापरिक्षणका संवन्धमा यस जिल्लामा देखिएका समस्या तथा चुनौतिहरु निम्न अनुसार छन् ।

१. सामाजिक परिक्षण समितिका पदाधिकारीहरुमा सामाजिक परिक्षणको प्रतिवेदन वनाउने ज्ञान र सीपको अभाव छ ।
२. शिक्षक अभिभावक संघलाई क्रियशील गराउन सकिएको छैन ।
३. समय भित्र सवै विद्यालयमा सामाजिक परिक्षण हुन सकेको छैन ।
४. सामाजिक परिक्षणको प्रतिवेदन अध्ययन गर्ने विश्लेषण गर्ने र सो को कार्यान्वयन गर्ने गराउने गर्न सकिएको छैन ।
५. कतिपय विद्यालयहरुमा समय भित्रमा लेखा परिक्षण गराउन सकिएको छैन ।

४.२.४ समस्या तथा चुनौतीहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु

सामाजिक परिक्षण तथा लेखापरिक्षणका संवन्धमा यस जिल्लामा देखिएका समस्या तथा चुनौतीहरुको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु निम्न अनुसार छन् ।

- क्षमता अभिवृद्धि तालिममा सामाजिक परीक्षणलाई प्रमुख विषय वस्तुको रुपमा समावेश गरिएको ।
- लेखा परीक्षकहरुलाई लेखा परीक्षणको लागि विद्यालयमा जानुपुर्व विद्यालयमा जाने अनुदानको वारेमा तथा खचै प्रकृयाको वारेमा जानकारी दिइएको ।

४.३ विद्यालय नक्शाङ्कन

४.३.१ परिचय :

विद्यालयको अवस्थिति पहिचान गरी सेवा क्षेत्र भित्रको जनसंख्या, घरधुरी संख्या विद्यालय उमेर समूहका बालबालिकाको संख्या यकिन गर्नुका साथै विद्यालय आउने बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा आउन लाग्ने समयको पहिचान विद्यालय नक्शाङ्कनमा गरिन्छ। सेवाक्षेत्र भित्र रहेको भौगोलिक अवस्था बाटो, निद, पुल आदिको आधारमा विद्यालय थप्नु पर्ने वा एकीकृत गर्नु पर्ने के हो सो को निर्धारण समेत नक्शाङ्कनमा गर्नु पर्ने हुन्छ। नया विद्यालय स्थापना ,तह वा कक्षा वृद्धिको निर्णयहुदा विद्यालय नक्सांकन प्रतिवेदनको आधारमा निर्णयहुनु पर्ने हुन्छ। यति हुंदा हुँदै पनि विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रमले विद्यालय स्थापनाका आधारहरुलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरेको छ।

- प्रारम्भिक विद्यालय : ३० देखि ४० अथवा सो भन्दा बढी घरधुरी भएका १५० देखि २०० जनसंख्या या ५ वर्ष देखि ७ वर्षसम्मको उमेरसमूहको जनसंख्या १०० देखि १५० सम्म भएको वस्ती/समुदायमा कम्तीमा एउटा प्रारम्भिक विद्यालय स्थापना हुने पातलो वस्ती भएका स्थानहरुमा प्रारम्भिक विद्यालय स्थापना गर्ने भनिए तापनि यस्ता केही विद्यालयमा बहुकक्षा शिक्षणको व्यवस्थाका बारेमा सम्भाव्यता अध्ययन र परीक्षण गरिनेछ।
- प्राथमिक विद्यालय : ८० देखि १०० या सो भन्दा बढी घरधुरी भएको या जम्मा जनसंख्या ४०० देखि ५०० वा सोभन्दा बढी भएको या ५ देखि ९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या २०० देखि २५० सम्म भएको गाउँमा कम्तीमा एउटा प्राथमिक विद्यालय स्थापना हुने।
- उच्च प्राथमिक विद्यालय : १५० देखि २०० या सोभन्दा बढी घरधुरी या ८०० देखि १००० सम्म कुल जनसंख्या या ५ देखि १३ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या ३०० देखि ३५० भएको गाउँमा कम्तीमा एउटा उच्च प्राथमिक विद्यालय स्थापना हुने।
- कक्षा ३ सम्मको बहुकक्षा विद्यालय : छरिएको जनसंख्या भएको र जनसंख्या वृद्धिको सम्भाव्यता एकदम कम भएको समुदाय बहुकक्षा विद्यालयका लागि छनौट हुन सक्नेछ।

छ।

४.३.२ उपलब्धि :

विद्यालय नक्शाङ्कन कार्यक्रमका उपलब्धीहरुलाई निम्न अनुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ।

१. जिल्ला भरका सबै सामुदायिक तथा सस्थागत विद्यालयको जिपिएस प्रविधिबाट विद्यालयको नक्सांकन सम्पन्न गरिएको छ।
- १) विद्यालयको सेवा क्षेत्रको निर्धारण भयो।
- २) विद्यालय बाहिर रेका बालबालिकाको परिचान गर्न सहयोग मिल्नुका साथै ती बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा भर्ना गर्ने अभियानमा सरोकारवालाहरुको चासो र सहभागिता वृद्धि भयो।
- ३) विद्यालय थप्नु पर्ने र गाभ्नु पर्ने स्थितिको विश्लेषण गरियो।
- ४) विद्यालय नक्शाङ्कनको अभिलेख व्यवस्थित रह्यो।

४.३.३ विद्यालय नक्शाङ्कन कार्यक्रम सम्पन्न गर्न देखिएका चुनौती तथा अवरोधहरु :

विद्यालय नक्साङ्कनमा देखिएका समस्याहरुको सन्दर्भमा चर्चा गर्दा विद्यालय सेवा क्षेत्रको पहिचान पछि घरधुरी सर्वेक्षणको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्न प्राप्त स्रोत र साधन कम भएकोले प्राथमिक तथ्याङ्क संकलन गर्न सकिएन। विद्यालय सार्ने

तथा गाभ्ने विषयका प्रयास भए पनि सरोकारवालहरु विच सहमति जुटाउन नसक्दा विद्यालय गाभ्ने काम सम्पन्न हुन सकेन ।

४.३.४ चुनौती तथा अवरोधको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरु :

१. विद्यालय सेवा क्षेत्रको निर्धारण गरियो ।
२. तथ्याङ्क विश्लेषण गरी मर्ज गर्नु पर्ने विद्यालयको यकिन गरियो ।
३. स्रोतव्यक्तिहरुको सहभागिता र अन्य सरोकारवालाहरुको उपस्थितीमा विद्यालय नक्साङ्कनको अभिलेखलाई व्यवस्थित गरियो ।

४.४ वोडे घोषणापत्रको कार्यान्वयन

४.४.१ परिचय

आ.व.०६८।०६९ मा संचालित कार्यक्रमको प्रगति समिक्षा ,कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रकृया ,शैक्षिक क्षेत्रमा देखा परेको समस्या चुनौति र मुद्दाहरुको बारेमा छलफल गर्न मिति २०६९ भाद्र ८ देखि ११ गते सम्म भएको जिल्ला शिक्षा अधिकारी ,क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशकहरुको भक्तपुरमा सम्पन्न भएको गोष्ठीमा जि.शि.अ.क्षेत्रीय निर्देशक,शिक्षा विभाग तथा मन्त्रालयका विशिष्ट पदाधिकारी ज्युहरुले गरेको प्रतिबद्धता अनुसार वोडे घोषणा पत्रको रुपमा प्रकाशमा आयो । हाल यस घोषणाले शिक्षा क्षेत्रमा निकै चर्चा र महत्व पाएको छ ।यसको कार्यान्वयन हुन नसकेका शिक्षा क्षेत्रमा महत्वपूर्ण परिवर्तन हुने देखिन्छ ।

४.४.२ प्रमुख उपलब्धिहरु

- १) गत वर्षको विद्यालय शिक्षाको शैक्षिक उपलब्धिका आधारमा यस वर्षको कम्तिमा ५ प्रतिशतले सिकाई उपलब्धि वृद्धि गर्ने गरि कार्ययोजना तयार गरिएको ।
- २) शैक्षिक लक्ष्य र उपलब्धिका आधारमा जवादेहिता र उत्तरदायित्व वहन गर्दै उपलब्धिमा आधारित पहिचान, प्रोत्साहन र पुरस्कार प्रणाली स्थापित गर्न एस.एल.सी.परीक्षामा सबै भन्दा बढी सिकाई उपलब्धि प्राप्त गर्ने हरेक विषयका शिक्षकहरुलाई शिक्षा दिवसको अवसरमा सम्मान गरिएको र यस कार्यलाई आगामी वर्ष पनि निरन्तरता दिने र विद्यालय तह सम्म यसको सुरुवात गरिएको ।
- ३) विद्यालय तहका सम्पूर्ण परीक्षाहरुलाई व्यवस्थित र मर्यादित वातावरणमा संचालन गर्न स्रोत केन्द्र तहमा प्रश्न पत्र निर्माण देखि परीक्षा संचालन र उत्तर पुस्तिका परीक्षण कार्य सम्पन्न गरेको । विद्यार्थीको सिकाई अधिकारलाई प्रत्याभूत गर्न विद्यार्थी उपलब्धिलाई शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्ने आधार बनाइ शिक्षक कार्य सम्पादन मूल्यांकन गरिएको ।
- ४) विद्यालय शान्तिक्षेत्र कार्यक्रमलाई विद्यालय तहसम्म वास्तविक कार्यान्वयनमा ल्याउन जिल्ला स्तरीय समिति तथा सबै विद्यालयमा विद्यालय स्तरीय शान्ति समिति गठन गरिएको र विद्यार्थीहरुको निर्बाध पठनपाठनको अधिकारलाई प्रत्याभूत गर्न विद्यालय शान्ति क्षेत्र घोषणा गर्न जिल्ला स्तरीय प्र.अ.वैठक तथा स्रोत केन्द्र स्थरीय प्र.अ.वैठकमा निर्णय गरि कार्यान्वयन गरिएको ।
- ५) नेपाल सरकारको शिक्षा क्षेत्रको स्रोतलाई विपन्न, सुविधाबाट बञ्चित क्षेत्र र वर्गलाई प्राथमिकतामा राखी सामाजिक न्यायका दृष्टिले समानुपातिक रुपमा वितरण गर्न मुक्त कमलरी मुक्त कमैया सोनाह राजि लगाएकतका वर्गको तथ्याङ्क संकलन र सत्यापन गरी त्यसको आधारमा आर्थिक सुविधाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको छ ।

६) आर्थिक अनुसन्धान कायम गर्न विद्यालयमा जाने अनुदान व्यवस्थित एवं पारदर्शी बनाइनुका लागि विद्यालयहरूमा शिर्षक खोलेको निकासा पत्र, विद्यालय पासवुकको व्यवस्था, तोकिएको समयमा सामाजिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, लेखा व्यवस्थापन तालिमका साथै विद्यालयमा हुने हरेक क्रियाकलापहरूमा सुशासन कायम राख्दै स्रोतलाई नतिजामुखी कार्यमा उपयोग गर्ने गराउने कार्य गरिएको छ ।।

७) शिक्षा क्षेत्रलाई सुशासनको क्षेत्रका रूपमा स्थापित गर्न प्रत्येक क्रियाकलाप र प्रत्येक तहमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वको अवस्था सृजना गरी लक्षित सेवाग्राहीले गुणस्तरीय शैक्षिक सेवा प्राप्त गरेको सुनिश्चित गर्न वार्षिकरूपमा निकासा संगै शैक्षिक बुलेटिन प्रकाशन गर्ने गरिएको छ ।

८) खर्चमा नियमितता ल्याई बेरजु नआउने गरी कार्य सम्पन्न गरिने र पुराना बेरजुलाई तदारुकताका साथ फछ्यौट गरी यो आ.व.मा मात्र रुकरोड लाख बेरजु फछ्यौट भएको छ ।

९) विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ सहितको टिमले सुपरिवेक्षण गर्ने गरी विद्यालयको अनुगमन र सुपरिवेक्षणलाई अभियानकै रूपमा संचालन गर्न कृष्ण को रूपमा निश्चित क्षेत्रका विद्यालयमा एउटै समयमा निरीक्षण गरी आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गरिनुका साथै नियमित अनुगमनलाई व्यवस्थित बनाईएको छ ।

१०) सबै बालबालिकाहरूको शिक्षामा पहुँच स्थापित गर्नका लागि समग्र शैक्षिक पद्धतिलाई जिम्मेवार बनाउँदै शैक्षिक कार्यक्रमहरूलाई बालबालिकाको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिमा केन्द्रित गर्न कक्षा कोठामा शैक्षिक सामग्री र सिकाई उपलब्धिको आधारसर्वे र लक्ष निर्धारण गरी सार्वजनिक गर्ने र सोही अनुसार शिक्षण क्रियाकलाप संचालन गरिएको छ ।

११. शिक्षा विभागको निर्देशन भित्र रहि दरबन्दी मिलान कार्य सम्पन्न भएको ।

१२) निशुल्क तथा अनिवार्य आधारभूत शिक्षा कार्यान्वयनका लागि जिल्ला स्थानीय स्तरमा स्थानीय निकाय तथा गै.स.ससंग साभेदारी गरिएको ।

१३) नेपाल निरक्षरमुक्त देश बनाउन “साक्षर नेपाल अभियान” प्रभावकारी रूपमा संचालनगर्नका लागि विभिन्न गैर सरकारी सघ.सस्था संग साभेदारी र सहकार्य गरि कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।

१४) विभिन्न गैर सरकारी संस्थाको सहयोगमा विद्यालय तहमा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धित तालिम संचालन गरेको ।

१५) आ.व.०६७।०६८ मा ६ वटा विद्यालय ०६८।०६९ मा ८ वटा विद्यालय र ०६९।७० मा ९ वटा गरि जम्मा २३ वटा विद्यालयमा इन्टरनेट कनेक्टिभिटीको कार्यक्रम उपलब्ध गराइएको । इन्टरनेट सेवा संचालनको लागि सुरुवात गरिएको ।

१६.....

१७. भौतिक निर्माणका कार्यक्रमहरूलाई सम्बन्धित आ.व.भित्र सम्पन्न गर्ने प्रयास गरिएको र पुरानो काम नसक्ने विद्यालयलाई कुनै पनि प्रकारको नया काम उपलब्ध नगराइएको ।

१८) यस वर्षमा सबै विद्यालयको विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक गर्न लगाई विद्यालय सुधार योजनामा शैक्षिक उपलब्धि र सामाजिक परीक्षण र वालमैत्री विद्यालय प्रारूपमा उल्लेखित विविध पक्षहरूलाई समेट्ने प्रयास गरिएको । सामाजिक परीक्षणलाई पुण् रुपले निकासा संग आवद्ध गरिएको ।

१९ . विद्यालय स्तरीकरण नभएको

२०. नगरपालिकामा सबै शिक्षकको र नगरपालिका भन्दा बाहिर केहि शिक्षक गरि ३८ विद्यालयका ३१० जना शिक्षकको तबल भत्ता बैंक मार्फत निकास हुने गरेको ।

२१) अनियमित शिक्षक र अनियमित विद्यालय रहेका छैनन ।

२२ . दोहोरो रजिष्ट्रेशन नगर्न नगराउन प्र.अ.लाई निर्देशन दिइएको ।

२३.विद्यालयमा पाठ्यपुस्तक समयमा पुऱ्याउन पाठ्यपुस्तक समयमा नै पुऱ्याउने संयन्त्र बनाई समयमा नै पाठ्यपुस्तक पुऱ्याउने कार्य गरिएको छ ।

२४ : सबै विद्यालयमा फोटो सहितको परिचयपत्र कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिएको । सबै विद्यालयले आफ्ना विद्यार्थीहरूलाई परिचय पत्र उपलब्ध गराएको ।

२५. शिक्षा दिवस लगायत विभिन्न कार्यक्रममा आ आफ्नो परिसरमा वृक्षारोपण गरी त्यस संरक्षण गर्ने र कार्यालय परिसर सरसफाई तथा फुलवारी व्यवस्थित गर्ने कुरालाई अभियानकै रूपमा लगी सो कार्यालय देखि विद्यालय सम्मनै सरसफाई विशेष ध्यान दिइएको छ ।

२६. जि.जि.स.लगायतका निकायका पदाधिकारी अन्य कामको सिलशिलामा जादा विद्यालयको समेत अनुगमन गर्न अनुरोध गरिएको ।

२७) जिल्ला शिक्षा अधिकारीहरू लगायत जिल्ला शिक्षा कार्यालयका कर्मचारीहरू सधैं अनुशासन र सदाचारमा रही समाजमा अनुकरणीय बन्नु पर्ने कुरालाई हृदयङ्गम गरी कार्यान्वयन गर्ने र विद्यालयका शिक्षक कर्मचारीलाई समेत सदाचार र अनुकरणीय कार्यका लागि प्रोत्साहन गर्ने ल्याउने प्रयास गरिएको छ ।

२८ .विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा वास्तविक अभिभावकको प्रतिनिधित्वलाई अनिवार्य गराईएको छ ।

२९.....

३०

३१. शिक्षाको निति निर्माण,कार्यान्वयन र अन्य गतिविधिमा विद्यार्थी ,अभिभावक,शिक्षक समुदायलाई जानकारी गराउन वार्षिक अभिमुखिकरण गर्नुका साथै संचारमाध

निष्कर्ष, चुनौती तथा भावि दिशा

निष्कर्ष

विगतमा शिक्षा क्षेत्रमा संचालन भएका विभिन्न परियोजना तथा कार्यक्रमका संचालनबाट प्राप्त सकारात्मक अभ्यासहरूलाई निरन्तरता दिदै आ.व.०६६।०६७ देखि विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम कार्यान्वयन भैरहेको छ । विद्यालय क्षेत्रसुधार कार्यक्रमको मुल दस्तावेजल लाई प्रमुख आधारमानि नेपाल सरकारले शिक्षा क्षेत्रमा कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको छ । गितमा स.चालन भएको सबैको लागि शिक्षा कार्यक्रम तथा माध्यमिक शिक्षा सहयोग कार्यक्रमका सकारात्मक कुराहरूलाई निरन्तरता दिदै अझ प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न र भरसक थोरै स्रोत र साधनको परिचालनबाट बढी उपलब्धि हासिल हुन सक्ने केही नयां कार्यक्रमहरू समेत थप गरी यो वार्षिक रणनीतिक कार्यान्वयन योजना तथा वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट कार्ययोजना उल्लेख भए अनुसार कार्य सम्पन्न गर्ने प्रयास गरिएको छ । कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा शिक्षा विभागबाट तयार गरिएको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको निर्देश गरे अनुसार कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम मात्र कार्यान्वयन नगरी समग्र विद्यालय तहको सुधारको स्थानीय स्तरमा सरोकारवालाहरूको संलग्नतामा विभिन्न पहलहरू भैरहेका छन ।

चुनौती

- विद्यालय भन्दा बाहिर रहेका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा भर्ना गराउन सकिएको छैन । करिव २ प्रतिशत बालबालिका अझै पनि विद्यालय भन्दा बाहिर रहेका छन ।
- अपेक्षा अनुसार साक्षरता प्रतिसत मा वद्धि गर्न सकिएको छैन ।
- अपेक्षा र लगानी अनुसार सिकाई उपलब्धि प्राप्त गर्न सकिएको छैन ।
- विद्यालय सुपरिवेक्षण प्रभावकारी बनाउन सकिएको छैन ।
- विद्यालयलाई बालभैत्री बनाउन सकिएको छैन ।

चुनौतीको सामना गर्न गरिएका प्रयासहरू :

१. आधारभुत तहमा निशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न गाु शिक्षा समितिगठन गरि यसैको सक्रियतामा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा प्रवेश गराउने प्रयास गरिएको छ । यसके लागि विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी नायहर संग सहकार्य गरिएको छ ।
२. सरोकारवालहरूलाईसक्रिय गराई साक्षरता सम्बन्धि कार्यक्रमहरू संचालन गरिएको छ।
३. विद्यार्थीहरूको सिकाई उपलब्धि सुधार गराउन सिकाई उपलब्धि प्रक्षपण योजना बनाइ कार्यान्वयन गरिएको छ।
- ४.. सामाजिक परिक्षणलाई व्यवहारिक र गुणस्तरीय बनाउन शिक्षक अभिभावक संघ सरोकारवालाहरूको तालिम संचालन

नेपाल सरकार

आ.व.०७०/७१ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष					वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च प्रतिशत	भारित		
	क. पुँजीगत खर्च (३५०८०३४)					०	३८०		१००	३८०	०.११	-	
२	विद्यालय शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चितता					०	३८०		१००	३८०	०.११	-	
	विद्यालय क्षेत्र सुधार जम्मा					१००	३३७,४४४		९४.२५	३००,४३०	८९.०३	९४.२५	
२.३	भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रम					०	३८०		१००	३८०	०.१	-	
२.३.१	जि.शि.का. तथा क्षेत्रान्तको लागि फर्निचर	जिल्ला / क्षेत्र	-			-	-						२९,३११
२.३.२	जि.शि.का. भवन निर्माण	जि.शि.का.	-	-		-	-						२९,२२१
२.३.३	जिल्ला शिक्षा कार्यालय तथा क्षेत्रान्त भवन मर्मत	जिल्ला / क्षेत्र	१			-	-						२९,२२१
२.३.४	मोटरसाइकल खरीद	जिल्ला / क्षेत्र	१.०	१८०		०	१८०	१	१००	१८०	०.१		२९,४११
२.३.५	बैकल्पिक उर्जाको व्यवस्थापन	जिल्ला / क्षेत्र	१.०	१००		०	१००	१	१००	१००	०.०		२९,४११
२.३.६	कम्प्युटर, स्क्यानर तथा प्रिन्टर खरीद (डट्प्रिन्टर आवश्यक भएकोमा डट्प्रिन्टर)	जिल्ला / क्षेत्र	१	१००		०	१००	१	१००	१००	०.०३		२९,४११
२.३.७	जिल्ला शिक्षा कार्यालय भवनका लागि जग्गा खरीद	जिल्ला / क्षेत्र	-	-		-	-						२९,१११
	१. पुँजीगत कार्यक्रम खर्चको जम्मा					०.११	३८०			७६	०.११	-	
	ख. चालु खर्च (३५०८०३३)					९९.८९	३३७,०६४		९४.२४	३००,०४०	८४.४९	९४.१३७३	-
	१ प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा					७.७५	२६,१४५		९९.५२	२५,६४५	९८.०५	७.७१	-
	१.१ पुरानो बालविकास केन्द्र					७.५५	२५,४८०		९९.५१	२५,२०८	९८.९३	७.५१	-
१.१.१	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक (हिमाली)	जना	-	४१.६		-	२५,४८०						२६,४१२
१.१.२	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक (अन्य)	जना	६३७	३९.०		७.३६	२४,८४३	६३४	१००	२४,५८०	९९	७	२६,४१२
१.१.३	शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	६३७	१.०		०.१९	६३७.०	६३४	९९	६२८	९९	०	२६,४१२
	१.२ नयाँ बालविकास केन्द्र					-	-			-			-
१.२.१	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक (हिमाली)	जना	-	१०		-	-						२६,४१२
१.२.२	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक (अन्य)	जना	-	९.०		-	-						२६,४१२
१.२.३	स्थापना खर्च	केन्द्र	-	१.०		-	-						२६,४१२
१.२.४	शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	-	१.०		-	-						२६,४१२
१.२.५	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि तालिम	जना	-	६.०		-	-						२२,४१२
१.३	सहयोगी कार्यकर्ता पुर्नर्ताजगी तालिम	जना	६४	२.९		०.०६	१८६	६४	१००	१८६	१००	०	२२,४१२
१.४	अभिभावक शिक्षा १-६ मोडुल नमूना परीक्षण (५ जिल्ला)	मोडुल	-	-		-	-					-	२२,४१२
१.५	कक्षा १ का कक्षाशिक्षक र प्रधानाध्यापकका लागि ECED सम्बन्धी तालिम	जना	-	०.७६८		-	-					-	२२,४१२
१.६	नेटवर्कको बैठक सञ्चालन	जिल्ला र क्षेत्र	१	१२		०.००	१२	१	१००	१२	१००	०	२२,४१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष				वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम	
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	वार्षिक प्रगति खर्च	खर्च प्रतिशत		भारित
१.७	स्रोतकेन्द्रस्तरमा स.का.हरुबीच अर्धवार्षिक सिकाइ आदान प्रदान कार्यशाला १ दिने	जना	६३७	०.८		०.१४	४७७.८	६३७	१००	२३९	५०	०	२२,५१२
	२ विद्यालय शिक्षामा पहुँचको सुनिश्चितता					२४.५५	८४,३९८		९५.६८	८०,२९८	९५	२३.४९	-
२.१	आधारभूत शिक्षा					१.५६	६,७४०.००		७७.९६	४,७८९.००	७९.०५	१.२२	-
२.१.१	आधारभूत शिक्षाका लागि बैकल्पिक कार्यक्रम					०.१८	५९२.००		३५.३९	२६५.००	४४.७६	०.०६	-
२.१.१.१	पुराना अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रम (FSP)	केन्द्र	१४			०.१७	५६७.००		३२.५४	१२०.००	२१.१६	०.०५	-
२.१.१.१.१	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक (नयाँ स्थापना)	केन्द्र	-	९.०		-	-						२६,४१२
२.१.१.१.२	सहयोगी कार्यकर्ताको लागि पारिश्रमिक (दोस्रो र तेस्रो)	केन्द्र	१४	३९		०.१४	४८३	५	३६	९०	१९	०	२६,४१२
२.१.१.१.३	सिकाइ सामग्री र सञ्चालनका लागि मातृ विद्यालयमार्फत कक्षा केन्द्रलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थीका आधारमा)	विद्यार्थी	२८०	०		०.०२	८४	४०	१४	३०	३६	०	२६,४१२
२.१.१.२	खुला विद्यालय (कक्षा ६-८) तह एक र दुई (निरन्तर सञ्चालन भैरहेको)	केन्द्र				-	-						-
२.१.१.२.१	स्रोत शिक्षकका लागि पारिश्रमिक	जना	-	२३०		-	-						२६,४१२
२.१.१.२.२	प्रधानाध्यापकका लागि भत्ता	जना	-	६		-	-						२६,४१२
२.१.१.२.३	सहायक कर्मचारीको पारिश्रमिक	जना	-	७.२		-	-						२६,४१२
२.१.१.२.४	विद्यार्थीका लागि सामग्री खर्च	केन्द्र	-	१०		-	-						२६,४१२
२.१.१.२.५	विद्यालयका लागि मसलन्द खर्च	केन्द्र	-	५		-	-						२६,४१२
२.१.१.२.६	शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	-	५		-	-						२६,४१२
२.१.१.२.७	प्रत्येक विद्यार्थीलाई पाठ्यपुस्तक पहुँचको सुनिश्चितता गर्न पुस्तकालय व्यवस्थापनका लागि विद्यालयलाई सहयोग (तह एक र दुई)	केन्द्र	-	२०		-	-						२६,४१२
२.१.१.३	अनौपचारिक प्रौढ (गृहणी) विद्यालय (कक्षा १-८)	केन्द्र	-	-		-	-						२६,४१२
२.१.१.४	घुम्ती विद्यालय सञ्चालन	विद्यालय	-	-		-	-						२६,४१२
२.१.१.५	विद्यार्थी भर्ना, निरन्तरता र उपलब्धि सुधार कार्यक्रम	जिल्ला र क्षेत्र	१	२५		०.०१	२५	१	१००	२५	१००	०	२२,५१२
२.१.२	समाहित शिक्षा कार्यक्रम					०.८६	२,९०२		७९	२,१४७	७४	०.६८	-
२.१.२.१	स्रोत कक्षा सञ्चालन	कक्षा	३	८३		०.०७	२४९	१	३३	८२	३३	०	२६,४१२
२.१.२.२	स्रोत कक्षाका लागि व्यवस्थापन सामग्री अनुदान	कक्षा	२	१०		०.०१	२०		-		-	-	२६,४१२
२.१.२.३	लोखाजोखा केन्द्र सञ्चालन	केन्द्र	१	३१		०.०१	३१	१	१००	३१	१००	०	२६,४१२
२.१.२.४	अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (कक्षा १-८)	जना	९६६	-		०.७७	२,५८९	८१५	८४	२,०३४	७९	१	२७,२११
२.१.२.५	अतिरिक्त क्रियाकलापसम्बन्धी कार्यक्रम संचालन	जिल्ला	१	१३		०.००	१३		-				२२,५१२
२.१.२.६	बहिरा स्रोतकक्षा विद्यालयका शिक्षकहरुका लागि तालिम	विद्यालय	-	५०		-	-						२२,५१२
२.१.३	लैंगिक विषयसँग सम्बन्धित व्यवस्थापन खर्च (बालिका शिक्षाको क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरुको प्रोफाइल तयारी तथा सम्प्रेषण र बालिका शिक्षा सञ्जालको सवलीकरण समेत)	जिल्ला र क्षेत्र	१	१०		०.००	१०	१	१००	१०	१००	०.००३	२२,५१२
२.१.४	अनिवार्य आधारभूत शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन (आधारभूत शिक्षाको सुनिश्चितताका लागि विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका, विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थीका लागि शैक्षिक कार्यक्रम/सडक बालबालिका/एड्स प्रभावित बालबालिका/बालमैत्री कक्षाकोठा सुधार कार्यक्रमसमेत)	गाविस	१०	२५		०.०७	२५०	-	-	-	-	-	२२,५१२
२.१.५	अनिवार्य आधारभूत शिक्षा कार्यक्रमको सघन कार्यान्वयन		४८५	८		०.२८	९७०	४४	९.०७	३५१	३६	०.०३	२२,५१२
२.१.६	राउटे, बादी, मुसहर, चेपाङ लगायत पछाडि परेका वर्गका बालबालिकाहरुका लागि विशेष शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन		-	-		-	-		-	-	-	-	२२,५१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष				वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत	भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च प्रतिशत	खर्च	भारित	
२.१.७	आधारभूत धार्मिक विद्यालयहरूलाई अनुदान सहयोग (गुरुकुल/आश्रम, मदरसा, गुम्बा/विहार)	विद्यालय	१२	१६८	०.४५	२,०१६	१२	१००	२,०१६	१००	०.४५	२६,४१२
२.२	माध्यमिक शिक्षा				०.४६	१,८७८		१००	१,८७८	१००	०.४६	-
२.२.१	माध्यमिक शिक्षाका लागि बैकल्पिक कार्यक्रम				०.०३	११०		१००	११०	१००	०	-
२.२.१.१	खुला विद्यालय (कक्षा ९-१०)सञ्चालनका लागि अनुदान	विद्यालय	१	११०	०.०३	११०	१	१००	११०	१००	०	२६,४१२
२.२.१.२	विशेष आवश्यकता भएका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयलाई अनुदान (दृष्टिविहीन विद्यालय ६ , बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय ६)	विद्यालय	-	-	-	-						२६,४१२
२.२.१.३	प्रौढ (गृहणी) महिलाका लागि माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९-१०)	केन्द्र										२६,४१२
२.२.१.४	धार्मिक माध्यमिक विद्यालय (गुरुकुल, मदरसा, आश्रम, गुम्बा र विहार) लाई अनुदान सहयोग	विद्यालय										२६,४१२
२.२.२	कक्षा ६ र ७ को पाठ्यक्रम अभिमुखीकरण	जना	२५६	३.०	०.२३	७६८	२५६	१००	७६८	१००	०.२३	२२,५१२
२.२.३	कक्षा ९-१० सञ्चालन भैरहेका ५ वटा खुला विद्यालयको स्तरोन्नति	विद्यालय	-	११०	-	-						२६,४१२
२.२.४	एसएलसीमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने सामुदायिक विद्यालयहरूलाई न्यून नतिजा ल्याउने विद्यालयहरूसँग सहकार्य गर्न प्रोत्साहन अनुदान	विद्यालय	२	५००	०.३०	१,०००	२	१००	१,०००	१००	०.३०	२६,४१२
२.३	भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रम				२२.४३	७५,७००	१८०	९६.७०	७३,२००	९६.७०	२२	-
२.३.१	नयाँ कक्षाकोठा निर्माण (PMEC नपुगेका तथा समुदायद्वारा व्यवस्थापन भएका विद्यालयलाई समेत) नियमित	कक्षाकोठा	६८	३७५	७.५६	२५,५००	६८	१००	२५,५००	१००	८	२६,४२३
२.३.२	नयाँ कक्षाकोठा निर्माण (PMEC नपुगेका तथा समुदायद्वारा व्यवस्थापन भएका विद्यालयलाई समेत) दुर्गमका लागि	कक्षाकोठा	-	४००	-	-						२६,४२३
२.३.३	विद्यालय भवन निर्माण	भवन	१२	१,०००	३.५६	१२,०००	१२	१००	१२,०००	१००	४	२६,४२३
२.३.४	विद्यालय भवन निर्माण (आ.व. २०६९/७०को क्रमागत)	भवन	८	१,४००	३.३२	११,२००	८	१००	११,२००	१००	३	२६,४२३
२.३.५	विद्यालय भवन मर्मत	भवन	१२	५००	१.७८	६,०००	१२	१००	६,०००	१००	२	२६,४२३
२.३.६	विद्यालय भुकिम्पय सुरक्षा कार्यक्रम	विद्यालय	५	-	०.७४	२,५००	-	-	-	-	-	२६,४२३
२.३.७	कक्षाकोठा पुनर्स्थापना तथा फर्निचर व्यवस्थापन	विद्यालय	३०	२००	१.७८	६,०००	३०	१००	६,०००	१००	२	२६,४२३
२.३.८	विद्यालयहरूको वातावरणीय सुधार	विद्यालय	३०	२५०	२.२२	७,५००	३०	१००	७,५००	१००	२	२६,४२३
२.३.९	छात्रा शौचालय निर्माण (PMEC नपुगेका विद्यालयका लागि)	ओटा	२०	२५०	१.४८	५,०००	२०	१००	५,०००	१००	१	२६,४२३
२.३.१०	स्रोतकेन्द्र भवन मर्मत	ओटा	-	-	-	-						२६,४२३
२.३.११	प्राकृतिक विपत्तमा परेका सामुदायिक विद्यालयहरूलाई तत्कालीन पुनर्निर्माण		-	-	-	-						२६,४२३
३	साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा				०.८०	२,७००		५१	१,३५९	५०	०.४१	-
३.१	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र मार्फत आय आर्जन कार्यक्रम				०.४४	१,४९४		११.२९	१५३	१०.२४	०.०५	-
३.१.१	ऋण तथा वचतका लागि तालिम	समूह	५०	३	०.०५	१५३	५०	१००	१५३	१००	०.०५	२६,४१२
३.१.२	विषयगत तालिम	समूह	५०	१७	०.२५	८४१		-				२६,४१२
३.१.३	सिडमनी	समूह	५०	१०	०.१५	५००		-				२६,४१२
३.२	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र मार्फत साक्षरोत्तर शिक्षा कार्यक्रम				०.३६	१,२०६		१००	१,२०६	१००	०.३६	-
३.२.१	स्वयंसेवकका लागि तालिम	जना	१००	२.०	०.०६	१९५	१००	१००	१९५.०	९९.८	०.०६	२६,४१२
३.२.३	स्वयंसेवक प्रोत्साहन भत्ता	जना	१००	६.०	०.१८	६००	१००	१००	३००.०	५०.०	०.१८	२६,४१२
३.२.४	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र मार्फत निरीक्षण	क्लस्टर	१०	७.५	०.०२	७५.०	१०	१००	३८.०	५०.७	०.०२	२६,४१२
३.२.५	स्टेशनरी खर्च	जना	२,०००	०.१०	०.०६	२००	२,०००	१००	२००.०	१००.०	०.०६	२६,४१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष				वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम	
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च प्रतिशत	भारित		
३.२.६	दुवानी खर्च	कक्षा	१००	०.२०		०.०१	२०.०	१००	१००	२०.०	१००.०	०.०१	२६,४१२
३.२.७	पाठ्यपुस्तक	जना	२,०००	०.१		०.०३	१०८.०	२,०००	१००	१०८.०	१००.०	०.०३	२६,४१२
३.२.८	सामुहिक खाता तथा बचत तथा ऋण पासबुक छपाई र वितरण	प्रति	५००	०.०		०.००	७.५	५००	१००	८.०	१०६.७	०.००	२२,५१२
४	शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि					३३.८६	११४,२७३		९४	९०,१८६.०	७९	३२	-
४.१	विद्यालयहरूलाई अनुदान सहयोग					१२.८७	४३,४२३			३३,३२७		१३	-
४.१.१	नयाँ पहिचान भएका बहुकक्षा शिक्षण सञ्चालनका लागि विद्यालयहरूको व्यवस्थापन गर्न शैक्षिक सामग्री खरीदका लागि अनुदान सहयोग	विद्यालय											२६,४१२
			-	५०		-	-						
४.१.२	पुराना बहुकक्षा शिक्षण सञ्चालन भएका विद्यालयहरूको व्यवस्थापन गर्न शैक्षिक सामग्री खरीदका लागि अनुदान सहयोग	विद्यालय	२	१०		०.०१	२०	२	१००	२०	१००	०	२६,४१२
४.१.३	बहुभाषिक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नयाँ पहिचान भएका विद्यालयका लागि शैक्षिक सामग्री खरीदका लागि अनुदान	विद्यालय	-										२६,४१२
४.१.४	बहुभाषिक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन भएका विद्यालयका लागि शैक्षिक सामग्री खरीदका लागि अनुदान	विद्यालय	-										२६,४१२
४.१.७	कर्णाली अञ्चल दिवा खाजा कार्यक्रम (ECD र कक्षा १-५)	विद्यार्थी	-										२६,४१२
४.१.८	तोकिएका १४ जिल्ला समेतमा दिवा खाजा कार्यक्रम (ECD र कक्षा १-५ का विद्यार्थी कोटाका आधारमा)	विद्यार्थी	१९,३४४	२		१२.३८	४१,७८३	१९,३४४	१००	३२,१६७	७७	१२.३८२	२६,४१२
४.१.९	विद्यार्थी मूल्याङ्कन तथा निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनको सुदृढीकरण (कक्षा १ मा नयाँ भर्नाको लागि)	विद्यार्थी	९,५८१	०		०.१४	४७९		-				२६,४१२
४.१.१०	कक्षा ८ को परीक्षा सुदृढीकरण तथा सञ्चालन	विद्यार्थी	११,४०५	०		०.३४	१,१४०.५	११,४०५	१००	१,१४०	१००	०	२२,५१२
४.१.११	पढाइ सीप प्रवर्द्धन कार्यक्रम	जिल्ला											२२,५१२
४.२	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १-५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)		४९,९२२			२.५०	८,४४९	४६,४१०	९३	८,०९९	९६	२.३३	
४.२.१	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	९,८८२	०.१३३००		०.४५	१,५०८	९,०००	९१	१,३१४	८७	०.४१	२६,४१२
४.२.२	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा २ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	९,३५२	०.१२८७५		०.४०	१,३४०	८,६२६	९२	१,२०४	९०	०.३७	२६,४१२
४.२.३	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ३ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	९,५३३	०.१५८००		०.४५	१,५२६	८,९१०	९३	१,४०६	९९	०.४२	२६,४१२
४.२.४	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ४ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी							९२	१,९५४	१००	०.५३	२६,४१२
			१०,६९०	०.२०५२५		०.५८	१,९५४	९,८३६					
४.२.५	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ५ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१०,४६५	०.२२२००		०.६३	२,१२०	१०,०३८	९६	२,१२०	१००	०.६०	२६,४१२
४.३	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ६-८ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)												-
			३५,६२३			४.३२	१४,४४४	३४,७१७	९७	१३,५१२	९४	४.२१	
४.३.१	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ६ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१३,१३३	०.३७४००		१.४९	४,९१२	११,०१३	८४	४,११९	८४	१.२५	२६,४१२
४.३.२	निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ७ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	११,२३३	०.३८३००		१.३४	४,३०२	१०,८७१	९७	४,१६४	९७	१.३०	२६,४१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष					वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च खर्च	खर्च प्रतिशत	भारित	
४.३.३	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ८ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	११,२५७	०.४६४६४		१.४९	५,२३०	१२,८३३	११४	५,२३०	१००	१.७०	२६,४१२
४.४	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ९-१० मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)		१३,२०९			२.१४	६,८०६	१३,२०९	१००	६,६७२	९८	२	-
४.४.१	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	१०,१९८	०.४४३००		१.४१	४,५१८		१००		०	१.४१	२६,४१२
४.४.२	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	५,१६६	०.४१७००		०.७३	२,२८९	५,१६६	१००		०	०.७३	२६,४१२
४.५	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक समेत निशुल्क शिक्षा प्रदान गर्नका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान (प्रति विद्यार्थी एकाइ लागतका आधारमा कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत सबै छात्रा तथा दलित विद्यार्थीका लागि)	विद्यार्थी	३,५६९	१		१.०६	३,५६९	२,६७६	७५	२,६७६	७५	१	२६,४१२
४.६	विद्यालयलाई प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान (शिक्षक विद्यार्थी अनुपातका Flash II का आधारमा)	विद्यार्थी	१९,३३१	-		१०.५६	३५,६२८	१९,३३१	१००	२५,९००	७३	११	
४.६.१	आधारभुत तह	विद्यार्थी	१६,७६२	-		९.५२	३२,१३५	१६,७६२	१००	२२,४०६	६९.७३	९.५२	२६,४१२
४.६.२	माध्यमिक तह	विद्यार्थी	२,५६९	-		१.०४	३,४९३	२,५६९	१००	३,४९४	१००.०१	१.०४	२६,४१२
४.७	जिल्लालाई अनुदान सहयोग					०.३७	१,२५४		९७	१,०४५	८३	०.३६	-
४.७.१	Flash report, FMR report ,Status report, Teachers records update/तयारी तथा प्रकासन र प्रबोधिकरण	क्षेत्र/ जिल्ला	१	-		०.०७	२२७	१	१००	४५	९९	०	२२,५१२
४.७.२	Flash Data Verification and Reporting	स्रोतकेन्द्र	१०	५		०.०१	५०	१०	१००	५०	१००	०	२२,५१२
४.७.३	पत्रकार, शिक्षकका पेशागत संघ संस्थाहरु, NGOs, CBOs र शिक्षक अभिभावक संघसँगको सहभागितामा जिल्लास्तरमा कार्यक्रम अभिमुखीकरण तथा प्रकाशन	जिल्ला र क्षेत्र	१	-		०.०२	५६	१	१००	५६	१००	०	२२,५१२
४.७.४	क्षेत्र तथा जिल्लामा पाठ्यक्रम समितिको व्यवस्थापन खर्च	क्षेत्र/ जिल्ला	१	१५		०.००	१५	१	१५	१५	१००	०	२२,५१२
४.७.५	प्राप्त उपलब्धिका आधारमा जिल्ला शिक्षा अधिकारी, विद्यालय निरीक्षक, स्रोतकेन्द्र तथा स्रोतव्यक्ति र शिक्षकहरूलाई प्रोत्साहन	क्षेत्र/ जिल्ला	२३	-		०.०२	५२	२३	१००	५२	१००	०	२२,५१२
४.७.६	शिक्षण सिकाइका लागि शिक्षकद्वारा गरिने कार्यमूलक अनुसन्धानका लागि	क्षेत्र र जिल्ला	१	२०		०.०१	२०	१	१००	२०	१००	०	२२,५१२
४.७.७	कार्यमूलक अनुसन्धान सम्बन्धी शिक्षक अभिमुखीकरण	जना	९१६	०.७६८		०.२१	७०३	७५०	८२	५७६	८२	०	२२,५१२
४.७.९	कक्षा ८ को उपलब्धी मापन तथा परीक्षण कार्यक्रम (NASA)अन्तरगत Test Administration Cost	विद्यार्थी	-	०.११५		-	-					-	२२,५१२
४.७.१०	Markers/Scrutinizers का लागि ३ दिने अभिमुखीकरण (५वटा क्षे.शि.नि मा)	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
४.७.११	कक्षा ८ को Item Bank निर्माण (प्रत्येक ८ विषयको ३-३ सेटका दरले)	जना	४०	२		०.०२	८०	४०	१००	८०	१००	०	२२,५१२
४.७.१२	अंग्रेजी मौखिक परीक्षाका Monitor हरूका लागि २ दिने तालिम	जना	३४	२		०.०२	५१	३४	१००	५१	१००	०	२२,५१२
४.९.१	गुणस्तरीय शिक्षाका लागि विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धी वेसलाईन एवं प्रक्षेपण योजना अद्यावधिक	स्रोतकेन्द्र	१०	१५		०.०४	१५०	१०	१००	१५०	१००	०	२२,५१२
५	शिक्षक शिक्षा तथा विकास					२.३९	८,०८१		९१.४५	६,३१०	७८	२.१९०	-

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष					वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च खर्च	प्रतिशत	भारित	
५.१	स्रोतकेन्द्रबाट आधारभूत तह कक्षा १-५ को शिक्षकको पेसागत विकास मोड्युल (१० दिने) सञ्चालन	जना	१,१८९	४		१.४१	४,७५६	१,१८९	१००	३,८०५	८०	१.४०९	२२,५१२
५.२	अगुवा स्रोतकेन्द्र र श्रोताकेन्द्रबाट आधारभूत तह कक्षा ६-८ को शिक्षकको पेसागत विकास मोड्युल (१० दिने) सञ्चालन		२७०	५		०.४०	१,३५०	२७०	१००	१,१४०	८४	०.४००	
५.३	आधारभूत तहमा बहुभाषिक विद्यार्थीहरु अध्ययन गर्ने कक्षामा शिक्षण गर्ने र विषयका रुपमा विभिन्न मातृभाषा शिक्षण गर्ने शिक्षकहरुका लागि टिपिडीको आवश्यकता पुरा गर्ने गरी १० दिने पेसागत क्षमता विकास तालिम सञ्चालन	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.४	आधारभूत तहमा अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षण गर्ने शिक्षकका लागि परीक्षणको रुपमा १० दिने तालिम सञ्चालन	जना	५०	४		०.०६	२००	२५	५०	१००	१००	०.०३०	२२,५१२
५.५	श्रोताके र अगुवा स्रोतकेन्द्रबाट आधारभूत तहमा निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन र पाठ्यक्रम कार्यान्वयनका विषय केन्द्रित टिपिडी खाकामा शिक्षक तालिम		५०	४		०.०६	२००	-	-	-	-	-	२२,५१२
५.६	श्रोताके/अगुवा स्रोतकेन्द्रबाट माध्यमिक तहको शिक्षकको पेसागत विकास मोड्युल (१० दिने) सञ्चालन	जना	२०४	५		०.३०	१,०२०	२०४	१००	७१४	७०	०.३०२	२२,५१२
५.७	श्रोताकेबाट उच्च माध्यमिक तहका कक्षा ११ र १२ का शिक्षकहरुका लागि १० दिने तालिम		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.८	संस्थागत विद्यालयका शिक्षक तालिमका लागि १ हप्ते प्रशिक्षक प्रशिक्षण		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.९	नवप्रवेशी शिक्षक तालिमका लागि अभिमुखीकरण		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१०	निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका शिक्षकहरु (कम्प्युटर सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुबाट) लाई आवश्यकता अध्ययनका आधारमा ICT क्षमता विकास सम्बन्धी Customized Training Package (१० दिन सम्मको) सञ्चालन ETC र अगुवा स्रोतकेन्द्रबाट		९९	५		०.०३	४९५	९९	१००	४९५	१००.००	०.०३०	२२,५१२
५.११	विशेष आवश्यकता भएका बालबालिकाहरुलाई शिक्षण गर्ने स्रोत शिक्षकका लागि टिपिडी खाकामा तालिम सञ्चालन	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१२	परम्परागत विद्यालय (गुम्बा, मदर्सा, गुरूकुल) का शिक्षकहरुका लागि टिपिडी खाकामा मिलेगरी तालिम सञ्चालन	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१३	शारीरिक शिक्षा तथा सिर्जनात्मक कला सम्बन्धी १० दिने पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१४	मातृभाषा र बहुभाषिक शिक्षक तालिमका लागि १२ दिने प्रशिक्षक प्रशिक्षण		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१५	निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन पाठ्यक्रम सम्बन्धमा १२ दिने प्रशिक्षक प्रशिक्षण		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१६	शिक्षकको पेसागत विकास मोड्युल सञ्चालनका लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण (१२ दिने) सञ्चालन	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१७	प्रअहरुका लागि ३० दिने नेतृत्व क्षमता विकास तालिम (संस्थागत विद्यालय समेत) सञ्चालन (श्रोताके बाट)	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१८	उच्चमाध्यमिक तहका कक्षा ११ र १२ का प्रधानाध्यापकका लागि क्षमता विकास तालिम सञ्चालन		-	-		-	-					-	२२,५१२
५.१९	शिक्षकका पेसागत संघ संस्थाका पदाधिकारीहरुलाई नेतृत्व विकास तालिम सञ्चालन	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.२०	स्रोत व्यक्तिका लागि सेवा कालिन तालिम सञ्चालन / अगुवा स्रोत केन्द्र (१० दिने) (श्रोताकेमा सञ्चालन हुने)	जना	-	-		-	-					-	२२,५१२
५.२१	शैक्षिक तालिम केन्द्रबाट अगुवा स्रोतकेन्द्रमा स्रोतव्यक्ति, रोष्टरद्वारा सञ्चालन गरिएका टिपिडिअ तालिम पश्चात् स्थलगत प्राविधिक सहायता ९त्मअजलप्यअर्वा ङवअपकतयउउप्लन०		-	-		-	-					-	२२,५१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष					वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च प्रतिशत	भारित		
५.२२	जिज्ञासाबाट तालिम हव क्लष्टमा टिपिडिप्रअ तालिम लगायतका गतिविधिको स्थलगत प्राविधिक अडिट र तालिम समन्वय समितिद्वारा अनुगमन लगायत टिपिडि मोड्युल सामग्री अनुमोदन कार्य सञ्चालन		१	६०		०.०२	६०	१	१००	५६	९३	०.०१८	२२,५१२
५.२३	तालिम हवहरूमा सञ्चालन हुने टिपिडी लगायतका तालिम सञ्चालन कार्यमा तत्कालिक सुधार ल्याउन एवम् संस्थागत प्रभावकारीतामा प्रत्यक्ष बढोत्तरी ल्याउन कार्यमूलक अनुसन्धान सञ्चालन	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.२४	वि.नि./स्रोतव्याक्ति/रोस्टर/प्रशिक्षकहरूका लागि अनलाइन/ अफलाइन पेसागत विकास कोर्सका (३ महिनासम्मको) कार्यक्रम सञ्चालन	जना	-	-		-	-						२२,५१२
५.२५	शैजविकेको भौतिक सुविधा सुदृढीकरण एवम् मर्मत सम्भार योजना बमोजिम कार्य सञ्चालन	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.२६	स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्रत्यक्ष सुधार गर्न मार्गदर्शन एवम् आवश्यक सूचना प्रबोधीकरणका लागि उपयोगी हुने गरी न्युजलेटर प्रकाशन	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.२७	शैताके वाट वार्षिक रूपमा आधारभूत र माध्यमिक तहको गरी जम्मा ६ ओटा नमुना टिपिडी मोड्युल सामग्री सबै तालिम हवहरूको प्रयोगका लागि छपाई र वितरण	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.२८	अनलाइन सन्दर्भ सामग्रीहरूको डकुमेन्टेशन, सान्दर्भिक पुस्तकहरू खरिद, कम्प्युटरमा आधारित सञ्चालन प्रविधि सुचारु लगायत विधिहरूबाट पुस्तकालय सुदृढीकरण कार्य सञ्चालन	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.२९	टिपिडी लगायत प्रअ तालिम कार्यान्वयनबाट प्राप्त क्षेत्रीय तालिम नतीजासम्बन्धी जिज्ञासा/क्षेशिनि सहित सबै सरोकार समूह समक्ष समीक्षा गोष्ठी सञ्चालन	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.३०	सेवाक्षेत्र भित्रका अन्य शैताकेहरू/अगुवास्रोतकेन्द्र सम्मिलित वार्षिक कार्ययोजना तयारी गोष्ठी सञ्चालन तथा क्षेत्रीय टिपिडी योजना अध्यावधिक कार्य सञ्चालन र सेवा प्रवाह सुधार योजना	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.३१	कार्यक्रम व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	-	-		-	-						२२,५१२
५.३२	शैक्षिक तालिम केन्द्र क मार्फत कार्यमूलक अनुसन्धान सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण	जना	-	-		-	-						२२,५१२
५.३३	प्रस्तावनाको आधारमा शैक्षिक तालिम केन्द्रले पेश गरेको वार्षिक रणनीतिक योजनामा पेश गरेको शीर्षक अन्तर्गतका अन्य कार्यक्रमका लागि		-	-		-	-						२२,५१२
६ प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि क्षमता अभिवृद्धि						०.७७	२,६९२		५३	२,५१७	९६.३७	०.७४	-
६.१	विद्यालयको व्यवस्थापकीय क्षमता सुधार तथा सुशासनका लागि सरोकारवालाहरू (विव्यस, शिअसं, गाशिस, सोकेव्यस, प्रअ लगायतका स्थानीय संघसंस्थाका प्रतिनिधीहरू) का लागि लेखा व्यवस्थापन, भौतिक सुविधा विस्तार, विपद् व्यवस्थापन, विसुयो, गाशियो, सामाजिक परीक्षण लगायतका विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी ३ दिने क्षमता विकास तालिम	विद्यालय	१,२७६	२		०.७	२,२९७	१,२७६	१००	२,२९७	१००	०.६८	२२,५१२.००
६.२	विद्यालयगत शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यको सहजीकरणका लागि सरोकारवालाहरूसँग सम्वाद, सहकार्य र प्रतिवेदन	जिल्ला	१	५०		०.०१	५०	१	१००	१५	१००		२२,५१२
६.३	GIS मा आधारित विद्यालय नक्साङ्कन	विद्यालय	३५०	१		०.०५	१७५	३५०	१००	१७५	१००	०.०५	२२,५१२
६.४	क्षमता विकास		-	-			-						२२,५१२
६.५	अतिरिक्त क्रियाकलाप मार्फत विद्यार्थी प्रतिभाको खोजी (क्षेत्रियस्तर र जिल्लास्तर) ४ विद्या	विद्यार्थी	३	१०		०.०१	३०	३	१००	३०	१००	०.०१	२२,५१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष				वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम	
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	वार्षिक प्रगति खर्च	खर्च प्रतिशत		भारित
६.६	अनौपचारिक प्रौढ विद्यालय (गृहिणी) हरुका लागि एसएलसी र कक्षा ८ मा पास भएका विद्यार्थी संख्याका आधारमा अनुदान	विद्यार्थी	-	-		-	-					२२,५१२	
६.७	शैक्षिक सुधारकालागि जिल्लास्तरमा सञ्चारमाध्यमको उपयोग	जिल्ला र क्षेत्र	१	४०		०.०१	४०					२२,५१२	
६.८	शैक्षिक प्रदर्शनी	जिल्ला	१	२०		०.०१	२०	-	-	-	-	२२,५१२	
७ विद्यालय व्यवस्थापन तथा अनुगमन						१.९८	६,६९८		८५	६,००४	९०	१.६९	-
७.१ जिल्लाहरु						१.३७	४,६०७		८५	४,४८०	८७	१.३०	-
७.१.१	जिल्ला तथा क्षेत्रबाट गरिने अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	जिल्ला	१	-		०.०२	८०	१	१००	८०	१००	०.०२	२२,६११
७.१.२	योजना तथा कार्यक्रम तयारी र अद्यावधिक (ASIP/AWPB, DEP, VEP)	जिल्ला र क्षेत्र	१	७८		०.०२	७८	१	५०.००	३९	५०	०.०१	२२,५१२
७.१.३	शैक्षिक बुलेटिन तथा शैक्षिक समाचार मासिक प्रकाशन	जिल्ला	१	३०		०.०१	३०	१	१००	३०	१००	०	२२,५१२
७.१.४	जिल्ला तथा क्षेत्रमा इमेल, इन्टरनेट तथा Antivirus software	जिल्ला	१	३०		०.०१	३०	१	१००	३०	१००	०.०१	२२,५१२
७.१.५	स्रोतव्यक्तिको सट्टामा रहने शिक्षक, इन्जिनीयर र सब इन्जिनीयरहरुका लागि तलब	जना	१३	-		१.०५	३,५४२	१३	१००	३,५४२	१००	१.०५	२१,१११
७.१.६	स्रोतव्यक्तिको सट्टामा रहेका शिक्षक, इन्जिनियर र सबइन्जिनियरको लागि स्थानीय भत्ता	जना											२१,११२
७.१.७	जिल्ला शिक्षा कार्यालय तथा क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयहरुमा रहेका चालकहरुको लागि पारिश्रमिक सुविधा	जना											२१,१११
७.१.८	विद्यालय निरीक्षक, स्रोतव्यक्ति, इन्जिनीयर र सब इन्जिनीयरहरुका लागि फिल्ड भत्ता	जना	१४	-		०.०९	३०२	१४	१००	३०२	१००	०.०९	२१,११४
७.१.९	जिल्लाको प्रस्तावका आधारमा प्रवर्तनात्मक क्रियाकलापका लागि जिल्लाहरुलाई अनुदान सहयोग र क्षे.शि.नि.बाट जिल्लाहरुको स्तर निर्धारणका आधारमा दिइने प्रोत्साहन अनुदान सहयोग समेत	जिल्ला र क्षेत्र	१	-		०.०५	१७७	१	१००	१७७	१००	०.०५	२२,५१२
७.१.१०	अनुवा स्रोतकेन्द्रहरुका लागि व्यवस्थापन खर्च	केन्द्र	१	८०		०.०२	८०	१	१००	७७	१००	०.०२४	२६,४१२
७.१.११	कार्यक्रम व्यवस्थापन खर्च	जिल्ला र क्षेत्र	१	-		०.०१	८३	१	१००	८३	१००	०.०१५	२२,५१२
७.१.१२	मर्मत सम्भार खर्च (उपकरण समेत)	जिल्ला तथा क्षेत्र	१	२०			२०		-	२०	१००		२२,२१२
७.१.१३	शिक्षकको व्यक्तिगत अभिलेख डिजीटाइजेसन तथा तलवी प्रतिवेदन तयारी	जना	१,९४०	०		०.०१	९७	१,९४०	१००	९७	०	०	२२,५१२
७.१.१४	जिल्ला पाठ्यपुस्तक अनुगमन समितिको बैठक संचालन र पाठ्यपुस्तक अनुगमन तथा अद्यावधिक	जिल्ला र क्षेत्र	१	६		०.००	६	१	१००	३	५०	०	२२,५१२
७.१.१५	विद्यार्थी अभिलेख व्यवस्थापन (नामनामेसी कम्प्युटर इन्ट्री, प्रमाणीकरण तथा प्रकाशन) (Student ID)	विद्यार्थी	११५,२९३	०.००१		०.०३	११५	-	-	-	-	-	२२,५१२
७.२ स्रोतकेन्द्र						०.२१	७००		१००	७००	१००	०.२१	-
७.२.१	स्रोतकेन्द्र तथा निरीक्षण क्षेत्रको सुदृढिकरण तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	वटा	१४	५०		०.२१	७००	१४	१००	७००	१००	०	२२,५१२
७.३ विद्यालय						०.३४	१,१४०		५४	८२४	७२.८८	०.१८	-
७.३.१	समुदायमा व्यवस्थापन जिम्मा लिएका विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन अनुदान	विद्यालय	४	१००		०.१२	४००		-		-		२६,४१२
७.३.२	लेखा परिक्षणका लागि विद्यालयलाई अनुदान	विद्यालय	२९०	१		०.०९	२९०	२९०	१००	२९०	१००	०.१	२६,४१२
७.३.३	समुदायमा व्यवस्थापन भएका विद्यालयहरुको क्षमता अभिवृद्धि	विद्यालय	४	४०		०.०५	१६०	१	२५	४०	२५	०.०	२२,५१२
७.३.४	व्यवस्थापन जिम्मेवारीका लागि सहजीकरण कार्यक्रम	जिल्ला र क्षेत्र	-			-	-						२२,५१२
७.३.५	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक गर्न विद्यालयलाई अनुदान	विद्यालय	२९०	१		०.०९	२९०	२९०	१००	२९०	१००	०.०९	२६,४१२

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष					वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च खर्च	खर्च प्रतिशत	भारित	
७.३.६	विद्यालय गाभ्ने तथा तह घटाउने विद्यालयहरूको व्यवस्थापकीय क्षमता सुदृढीकरण सहायता	वटा	१	-		-			-				२२,५१२
७.३.७	एकीकृत माध्यमिक शिक्षा कार्यान्वयनका लागि व्यवस्थापकीय क्षमता विस्तार (नमूना परीक्षण कक्षा ९-१२)	जिल्ला र क्षेत्र	-	-		-							२२,५१२
७.४	क्षे.शि.नि.हरुबाट वित्तिय र सामाजिक लेखा परीक्षणको नमूना परीक्षण र प्रतिवेदन	क्षेत्र	-	-		-							२२,५१२
७.५	क्षे.शि.नि.मार्फत Financial tracking (प्राप्त बजेट सदुपयोग र खर्च व्यवस्थापन) र प्रतिवेदन	जिल्ला	-	-		-							२२,५१२
७.६	जिल्ला तथा क्षेत्रका राम्रा अभ्यासहरूको पहिचान, प्रकाशन र प्रशारण	जिल्ला र क्षेत्र	१	३०		०.०१	३०		-		-		२२,५१२
७.७	जिल्ला तथा क्षेत्रस्तरका विभिन्न समिति तथा कार्यदल सञ्चालन खर्च	जिल्ला र क्षेत्र	१	२०		०.०१	२०	१	१००	२०	१००	०.०१	२२,५१२
७.८	भौतिक सुविधा विस्तारका लागि सञ्चालन खर्च	जिल्ला	१	-		०.०५	१८४	१	१००	१८४	१००	०.०५	२२,५१२
७.९	जिल्ला शिक्षा अधिकारी तथा कार्यक्रम अधिकृतका लागि एकीकृत	क्षेत्र	-	-		-							२२,५१२
७.१०	शैक्षिक सुशासन तथा वित्तीय व्यवस्थापन सुधार कार्यशाला	क्षेत्र	-	-		-							२२,५१२
७.११	एसएलसी परीक्षा केन्द्रका केन्द्राध्यक्षका लागि एक दिने अभिमुखीकरण	केन्द्र	३४	०.५		०.०१	१७	३४	१००	३४	१००	०.०१	२२,५१२
८	प्रोत्साहन तथा सहयोग					१२.९६	४३,७४०		९६	४०,७६६	९३	१२	-
८.१	आधारभूत शिक्षा					५.७८	१९,५०७		९७	१९,१२७	९८	६	-
८.१.१	कक्षा १-८ मा अध्ययनरत सबै दलित विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	११,३६०	०		१.३५	४,५४४	११,०७५	९७	४,४३०	९७	१	२७,२११
८.१.२	कक्षा १-८ मा अध्ययनरत सबै छात्राहरुका लागि छात्रवृत्ति (कर्णाली प्याकेज कक्षा १-१० समेत)	छात्रा	३७,१६७	०		४.४१	१४,८६७	३७,०००	९९.६	१४,६००	९८	४.३९	२७,२११
८.१.३	आधारभूत तहमा अध्ययनरत लक्षित समूहका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (२२ जनजाती तथा सिमान्तकृत समूह, मुक्त कर्मैया, वादी, हलिया, चरुवाका सन्ततिलाईसमेत)	विद्यार्थी	१९३	१		०.०३	९७	१९३	१००	९७	१००	०.०३	२७,२११
८.२	माध्यमिक शिक्षा					७.१८	२४,२८१		९४.१४	२१,६३९	८९.१२	६.७६	-
८.२.१	सहीदका छोराछोरीहरुका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	२	२४		-	४८	२	१००	४८	१००	-	२७,२११
८.२.२	मुक्त कम्लहरीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	१,८६७	-		१.३७	४,६२९	१,५०७	८०.७२	३,००९.०	६५.००	१.११	२७,२११
८.२.३	मुक्त कम्लहरीका लागि छात्रावास सञ्चालन खर्च	विद्यार्थी	२	-		०.२३	७६२	२,००	१००	९४.५०	१२.४०	०.२३	२६,४१२
८.२.४	ब्रिन्द पिडित छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	३१५	-		१.०७	३,६०५	२८१	८९	३,४०८	९४.५४	०.९५	२७,२११
८.२.५	हिमाली छात्रावासका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति (दुर्गम)	विद्यार्थी											२७,२११
८.२.६	फिडर छात्रावासका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	-										२७,२११
८.२.७	नमूना विद्यालयका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	-										२७,२११
८.२.८	हिमाली आवासिय विद्यालय छात्रावासका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	-										२७,२११
८.२.९	हिमाली छात्रावास सञ्चालन खर्च	विद्यार्थी	-										२६,४१२
८.२.१०	फिडर छात्रावास व्यवस्थापन सञ्चालन खर्च	विद्यार्थी	-										२६,४१२
८.२.११	नमूना विद्यालय व्यवस्थापन सञ्चालन खर्च	विद्यार्थी											२६,४१२
८.२.१२	हिमाली आवासिय विद्यालय छात्रावास सञ्चालन खर्च	विद्यार्थी	-										२६,४१२
८.२.१३	माध्यमिक शिक्षा छात्रवृत्ति (कक्षा ६-१०)	विद्यार्थी	७३४	२		०.३७	१,२४८	७३४	१००	१,२४८	१००	०	२७,२११
८.२.१४	दलित छात्रवृत्ति (कक्षा ९-१०)	विद्यार्थी	९६५	१		०.१४	४८३	९६५	१००	४८३	१००	०	२७,२११
८.२.१५	अपांग छात्रवृत्ति (कक्षा ९-१०)	विद्यार्थी	६७	-		०.०८	२६१	३४	५१	१०४	४०	०	२७,२११

सि.नं.	कार्यक्रम /क्रियाकलाप	एकाइ	आव २०७०/७१ को वार्षिक लक्ष					वार्षिक प्रगति					लाइन आइटम
			भौतिक परिमाण	इकाइ लागत		भार	बजेट	भौतिक परिणाम	भौतिक प्रतिशत	खर्च खर्च	खर्च प्रतिशत	भारित	
८.२.१६	लोपोन्मुख तथा अति सिमान्तकृतका लागि छात्रवृत्ति (मुक्त कमैया, हलिया, चरुवा र बादीका सन्ततीलाई समेत)	विद्यार्थी	२६	२		०.०१	४४	२६	१००	४४	१००	०	२७,२११
८.२.१७	लक्षित समूहलाई उच्च माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विज्ञान विषयका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति	विद्यार्थी	-	३०		-	-						२७,२११
८.२.१८	विज्ञान विषयका उ.मा.वि.का लागि सघन कार्यक्रम	विद्यार्थी	-	५		-	-						२६,४१२
८.२.१९	ICT plan का आधारमा विद्यालयहरूमा internet connectivity, ICT based education सञ्चालन र जोडकोषको आधारमा कम्प्युटर सहयोग	विद्यालय	१०	१४०		३.७३	१२,६००	१०	१००	१२,६००	१००	४	२६,४१२
८.२.२०	जोडकोषको आधारमा स्रोतकेन्द्र तथा विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा सञ्चालनका लागि सहयोग	विद्यालय	१०	६०		०.१८	६००	१०	१००	६००	१००	०.१८	२६,४१२
८.२.२१	कार्यसम्पादन सम्झौता गरिएका विद्यालयलाई मूल्याङ्कनका आधारमा प्रोत्साहन अनुदान	विद्यालय											२६,४१२
	९. विद्यालयहरूलाई PCF का आधारमा Non Salary अनुदान सहयोग					१४.८१	४९,९६२		९२	४७,०४७	९४	१३.६९	-
९.१	शिक्षण क्रियाकलाप सुधारका लागि शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन खर्च (न्यूनतम ५ मध्ये ३ वटा P MEC नपुग भएका विद्यालयलाई समेत)		१२७,५९३			६.०६	२०,४४९		८४	१७,५७८	८६	५.१२	-
९.१.१	प्रारम्भिक बालविकास कक्षा	विद्यार्थी	१२,३००	०.१		०.३६	१,२३०.०		-			-	२६,४१२
९.१.२	प्राथमिक तह	विद्यार्थी	६३,५४१	०		२.६४	८,८९६	४५,७०७	८८	७,७९९	८८	२.३१	२६,४१२
९.१.३	निम्न माध्यमिकतह	विद्यार्थी	३८,६८८	०		१.८३	६,१९०	३३,३५०	८६	५,६३६	९१	१.५८	२६,४१२
९.१.४	माध्यमिक तह (लक्षित समूह समेत)	विद्यार्थी	१३,०६४	०		०.८१	२,७४३	१३,०६४	१००	२,७४३	१००	०.८१	२६,४१२
९.१.५	उच्च माध्यमिक तह	विद्यार्थी	४,६६६	०		०.४१	१,४००	४,६६६	१००	१,४००	१००	०.४१	२६,४१२
९.२	विद्यालय सञ्चालन मसलन्द		२९०			१.६८	५,६८०		१००	५,६४६	९९	१.६८	-
९.२.१	प्रा.वि. तह	विद्यालय	१६२	१५		०.७२	२,४३०	१६२	१००	२,३९६	९९	०.७२	२६,४१२
९.२.२	नि.मा.वि. तह	विद्यालय	५९	२०		०.३५	१,१८०	५९	१००	१,१८०	१००	०.३५	२६,४१२
९.२.३	मा.वि. तथा उ.मा.वि. तह	विद्यालय	६९	३०		०.६१	२,०७०	६९	१००	२,०७०	१००	०.६१	२६,४१२
९.३	विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन खर्च	विद्यालय	२९०	-		७.०६	२३,८२३	२८३	९८	२३,८२३	१००	६.८९	२६,४१२
	२. चालु कार्यक्रम खर्चको जम्मा					९९.८९	३३७,०६४			१०९,८६२	८४		
	३. कूल चालु तथा पुजीगत खर्चको जम्मा १+२					१००.००	३३७,४४४			१०९,९३८	८५		-
	४. उपभोग खर्च					-	-						-
	५. कार्यालय सञ्चालन खर्च					-	-						-
	६. कुल जम्मा खर्च ३+४+५					१००.०	३३७,४४४			१०९,९३८	८५	-	-

District Education Office , Bardiya
PCF Salary for Primary Level F.Y.2070/071

s.n	school name	vdc	tole	total student	darbandi	rathat	Total	surved student	unserved student	binificiry student	released pcf
1	janta pra.v.sainbhar	Baganaha	sainbar	30	0	0	0	0	30	30	46910.14
2	Harmar Kabila Pra V	Baniyabhar	Laungahawa	138	0	1	1	50	88	88	137603.08
3	Jaljala Deepjyoti Pva Vi	Baniyabhar	Baniyabhar	53	0	0	0	0	53	53	82874.58
4	Mulpani Pra V Khote	Belawa	Belawa	50	0	0	0	0	50	50	78183.57
5	Navapravat Pra Vi	Belawa	Belawa	124	0	1	1	50	74	74	115711.68
6	Krishnasar Pra V	Dhadhawar	Thanphena	87	0	0	0	0	87	87	136039.41
7	majdur pra.v.	Dhadhawar	lamkiphata	216	0	1	1	50	166	166	259569.45
8	phaguna pra.v.bhakalbhar	Dhadhawar	bhakalbhar	126	0	1	1	50	76	76	118839.03
9	Kurana pra.v	Dhadhawar	mathilo bangain	66	0	0	0	0	66	66	103202.31
10	Jana Adhar Pra V Dhodhari	Dhodhari	Khata	187	0	1	1	50	137	137	214222.98
11	Janachetana Pra V Dhodhari	Dhodhari	Bhagatpur	137	0	1	1	50	87	87	136039.41
12	Kisan Pra V	Dhodhari	Machad	117	0	1	1	50	67	67	104765.98
13	Kisan Pra Vi	Gola	Khonpur	122	0	1	1	50	72	72	112584.34
14	Bal Bidhya Mandir Pra V	Gulariya N.P.	Surajpur	90			0	0	90	90	140730.43
15	sakti pra.v.kalika	Kalika	kalika	60	0	0	0	0	60	60	93820.28
16	Nawajyoti Pra V	Magaragadi	Shaktinagar	125	0	0	0	0	125	125	195458.93
17	Santi pra.v.sangambasti	Gulariya N.P.	Gulariya	253	0	0	0	3	106	106	165749.17
18	Janapriya Pra V	Manau	Belbhar	62	0	0	0	0	62	62	96947.63
19	Navajyoti Pra Vi	Naya Gaun	Nayagaun	288	0	1	1	50	238	238	372153.79
20	nayanepal pra.v	Neulapur	Neulapur	29	0	0	0	0	29	29	45346.47
21	Guru Jana Shakti Pra V	Padanaha	Guruwa Gaun	153	0	1	1	50	103	103	161058.15
22	Sarawatipadma Pra Vi	Rajapur	Sangharsha Nagar	130	0	1	1	50	80	80	125093.71
23	Janamukhu pra.v	Sorhawa	Ramnagar	41	0	0	0	0	41	41	64110.53
24	Janachetana Pra V Baniyabhar	Baniyabhar	Baniyabhar	209	0	2	2	100	109	83	129784.73
	Total			2893	0	13	13	653	2096	2070	3236799.80

आ.व.०७०।७१ मा विद्यालय भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रम प्राप्त गर्ने विद्यालयको नामनामेशी विवरण

म	विद्यालय	कार्यक्रमको नाम
१	श्री ने.रा.गणेश प्र.मा.वि. प्रसेनीपुर	विद्यालय भवन निर्माण
२	श्री त्रिभुवन उ.मा.वि. कञ्चनपुर	विद्यालय भवन निर्माण
३	श्री ने.रा.मा.वि. ढोढरी	विद्यालय भवन निर्माण
४	मानपुर उ.मा.वि टपरा	विद्यालय भवन निर्माण
५	जनज्योती उ.मा.वि.वकुवा	विद्यालय भवन निर्माण
६	जिवन ज्योती मा. वि. राँभा	विद्यालय भवन निर्माण
७	रामजानकी मा.वि.भैसासुर	विद्यालय भवन निर्माण
८	ने.रा मा.वि.प्रयागपुर	विद्यालय भवन निर्माण
९	ज्ञान ज्योती मा.वि.छत्रनगर	विद्यालय भवन निर्माण
१०	विद्याज्योती उ.मा.वि.कण्ठपुर	विद्यालय भवन निर्माण
११	ध्रुव उ.मा.वि.तुल्सिपुर	विद्यालय भवन निर्माण
१२	ने.रा मा.वि. वेलवावज्जा	विद्यालय भवन निर्माण
१३	श्री दिपज्योती प्रा.वि. दीपनगर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
१४	श्री सरस्वती प्रा.वि. नेउलापुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
१५	श्री सरस्वती प्रा.वि. जोधिपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
१६	श्री नमूना प्रा.वि. बन्जरिया	नयाकक्षा कोठा निर्माण
१७	श्री कालिका प्रा.वि. थापापुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
१८	सरस्वती पदमा प्रा.वि.	नयाकक्षा कोठा निर्माण
१९	श्री दुर्गा भवानी प्रा.वि. दुर्गानगर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२०	श्री सरस्वती प्रा.वि. पत्थरबोभी	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२१	श्री सरस्वती प्रा.वि. बनवीरपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२२	श्री शिवसुन्दर प्रा.वि. सुन्दरपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२३	श्री जनाधार प्रा.वि. खाता	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२४	श्री ने.रा.नि.मा.वि. ठाकुरद्वारा	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२५	श्री मर्दशा रिजविया अनवारुल उल्लुग प्रा.वि.	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२६	जनचेतना प्रा.वि. ढोढरी	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२७	आनन्द नि.मा.वि. सानोश्री	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२८	श्री धर्मज्योती नि.मा.वि. धर्मवस्ती	नयाकक्षा कोठा निर्माण
२९	श्री नभ ज्योति प्रा.वि., शक्तीनगर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३०	श्री जगन्नाथ गुरुवावा प्रा.वि., १५ नं.	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३१	श्री शान्ती प्रा.वि. संगमवस्ती	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३२	श्री गणेश प्रा.वि., गणेशपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३३	श्री हमर कविला प्रा.वि.	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३४	श्री करुणा प्रा.वि., वनगाई	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३५	श्री बालकल्याण प्रा.वि., सोनपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण

म	विद्यालय	कार्यक्रमको नाम
३६	श्री विश्वज्योति प्रा.वि., राजिपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३७	श्री नेपाल प्राज्ञिक प्रा.वि. जब्दी	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३८	श्री जनता प्रा.वि. कुरुले	नयाकक्षा कोठा निर्माण
३९	श्री नमुना पा.वि. पिपलचौतारा	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४०	श्री नवप्रभात प्रा.वि.	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४१	श्री विद्याज्योति प्रा.वि. जमुनी	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४२	श्री जनता पा.वि., भदोही	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४३	श्री जनशक्ति नि.मा.वि., बनघुस्ती	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४४	श्री बालविद्या प्रा.वि., सुरजपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४५	श्री जनकल्याण पा.वि.मगरपुर	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४६	जनप्रिय नि.मा.वि.जमुनी	नयाकक्षा कोठा निर्माण
४७	श्री जनता मा.वि. गोला	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
४८	श्री कृष्णदुर्गा प्रा.वि. पहाडीनगर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
४९	श्री ज्ञानोदय प्रा.वि. वसन्ता	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५०	श्री पदम कुमारी नि.मा.वि. जयपुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५१	श्री कालिका मा.वि. चनौरा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५२	श्री सरस्वती प्रा.वि. शंकरपुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५३	श्री ने.रा.प्रा.वि. इश्वरीगंज	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५४	श्री त्रिभुवन मा.वि. सूर्यपटुवा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५५	श्री हिमालय प्रा.वि. मिर्चैया	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५६	श्री बबई शिशु मन्दिर प्रा.वि. बर्गदा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५७	श्री बालज्योति प्रा.वि. हुग्रहवा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५८	किसान प्रा.वि. माचड	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
५९	श्री गुरांस उ.मा.वि. सानोश्री	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६०	श्री बालप्रिया प्रा.वि. तिनघरुवा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६१	श्री भिमसेन प्रा.वि. कोइली	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६२	श्री सूर्योदय प्रा.वि. सुखाड	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६३	श्री नवज्योति प्रा.वि.	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६४	श्री ने.रा.नि.मा.वि. दौलतपुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६५	श्री सूर्य प्रा.वि. रजवारा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६६	श्री गंगा प्रा.वि. गंगावस्ती	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६७	श्री ने.रा.नि.मा.वि. ठाकुरद्वारा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६८	श्री जनता प्रा.वि. सरखोल	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
६९	श्री चुरे उच्च मा.वि. बगनाहा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७०	जनचेतना प्रा.वि. ढोढरी	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७१	श्री एकप्रिय राठौर मा.वि. पाताभार	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७२	श्री जगदम्बा मा.वि. मढेला	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय

म	विद्यालय	कार्यक्रमको नाम
७३	श्री धर्मज्योती नि.मा.वि. धर्मवस्ती	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७४	श्री कुम्भर प्रा.वि. विक्रि	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७५	श्री सरस्वती मा.वि जमुनीयां	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७६	श्री ने.रा.नि.मा.वि. बेलवाबज्जा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७७	श्री युवक मा.वि. जोगीगाउँ	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७८	जनता मा.वि. रम्मापुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
७९	श्री जनप्रिय प्रा.वि. जब्दहवा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८०	श्री भगवती प्रताप प्रा.वि.ढकेला	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८१	श्री जनता मा.वि. बेलवा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८२	श्री ने.रा.मा.वि. लक्ष्मणपुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८३	श्री आदर्श मा.वि. मोतीपुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८४	श्री सर्वोदय प्रा.वि. मैनापोखर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८५	श्री शितलामहिला नमूना प्रा.वि. शितलावजार	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८६	कुस्मा देवी नि.मा.वि. रानीपुर	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८७	युवक नि.मा.वि. बकोटिया	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८८	त्रिभुवन उ.मा.वि. ककौरा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
८९	जनप्रिय नि.मा.वि. जमुनि	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९०	हिमालि प्रावि. चौगुर्जि	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९१	पान्चजण्य उ.मा.वि. पदनाहा	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९२	सर्वोदय नि.मा.वि. सतरिया	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९३	शिव नि.मा.वि. उत्तरभकारी	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९४	श्री जनज्योती नि.मा.वि. बनगाई	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९५	श्री ने.रा.मा.वि. भैसाही	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९६	श्री करुणा प्रा.वि. धधवार	वाह्यवातावरण/ छात्रा शौचालय
९७	श्री ने.रा.नि.मा.वि. गिदरपूर	कक्षा कोठा मर्मत
९८	श्री पशुपति मा.वि. पशुपतिनगर	कक्षा कोठा मर्मत
९९	श्री ने.रा.प्रा.वि. बदालपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१००	सरस्वती प्रा.वि. लक्ष्मीपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१०१	श्री जनजागृती प्रा.वि. कर्मोहनी	कक्षा कोठा मर्मत
१०२	श्री जनजागृती प्रा.वि. सोमलपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१०३	श्री कौशलेश्वरी प्रा.वि. खुसालपटुवा	कक्षा कोठा मर्मत
१०४	श्री जनता नि.मा.वि. तुलसीपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१०५	श्री निकुञ्ज प्रा.वि. बनखेत	कक्षा कोठा मर्मत
१०६	श्री ने.रा.मा.वि. कर्मला	कक्षा कोठा मर्मत
१०७	श्री ने.रा.नि.मा.वि. धनौरा	कक्षा कोठा मर्मत
१०८	श्री ने.रा.प्रा.वि. बासपानी	कक्षा कोठा मर्मत
१०९	श्री भृकुटी .मा.वि. चित्तले	कक्षा कोठा मर्मत

म	विद्यालय	कार्यक्रमको नाम
११०	श्री तारकेश्वर प्रा.वि. ताराताल	कक्षा कोठा मर्मत
१११	श्री सरस्वती प्रा.वि. राजापुर	कक्षा कोठा मर्मत
११२	श्री बागेश्वरी प्रा.वि. मुरैया	कक्षा कोठा मर्मत
११३	जनजागृति प्रा.वि. अग्नेनि	कक्षा कोठा मर्मत
११४	श्री ज्ञानज्योती प्रा.वि. सोहोरिया	कक्षा कोठा मर्मत
११५	श्री गेरुवा प्रा.वि. मझुरा	कक्षा कोठा मर्मत
११६	श्री जनचाहना नि.मा.वि. डुम्रेनी	कक्षा कोठा मर्मत
११७	श्री बालप्रिया प्रा.वि. तिनघरुवा	कक्षा कोठा मर्मत
११८	श्री भिमसेन प्रा.वि. कोइली	कक्षा कोठा मर्मत
११९	श्री सूर्योदय प्रा.वि. सुखाड	कक्षा कोठा मर्मत
१२०	श्री जनता प्रा.वि. सरखोल	कक्षा कोठा मर्मत
१२१	श्री चुरे उच्च मा.वि. बगनाहा	कक्षा कोठा मर्मत
१२२	श्री कर्णाली प्रा.वि. तोरैया	कक्षा कोठा मर्मत
१२३	श्री लालीगुरांस नि.मा.वि. माछागढ	कक्षा कोठा मर्मत
१२४	श्री दशरथ चन्द नि.मा.वि. गौरीपारा	कक्षा कोठा मर्मत
१२५	श्री पशुपतिजोधा प्रा.वि. सुरेन्द्रनगर	कक्षा कोठा मर्मत
१२६	श्री कुसमादेवी नि.मा.वि. रानीपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१२७	श्री शान्ती नि.मा.वि. कमरागाउँ	कक्षा कोठा मर्मत
१२८	श्री ने.रा.मा.वि. पडेरिया	कक्षा कोठा मर्मत
१२९	श्री हिमाली प्रा.वि. चौगुर्जी	कक्षा कोठा मर्मत
१३०	श्री ने.रा.प्र.नि.मा. तर्कापुर	कक्षा कोठा मर्मत
१३१	गायत्री प्रा.वि. टेपरी	कक्षा कोठा मर्मत
१३२	श्री भगवती प्रा.वि. हर्नवा	कक्षा कोठा मर्मत
१३३	श्री सर्वोदय प्रा.वि. सतहरिया	कक्षा कोठा मर्मत
१३४	श्री शिव प्रा.वि. उत्तर भकारी	कक्षा कोठा मर्मत
१३५	कालिगण्डकी प्रा.वि.	कक्षा कोठा मर्मत
१३६	भानोदय प्रा.वि. बचैपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१३७	श्री प्रा.वि. दुधा	कक्षा कोठा मर्मत
१३८	ने.रा.प्रा.वि. तेजीपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१३९	श्री प्रगति प्रा.वि. मैनापोखर	कक्षा कोठा मर्मत
१४०	श्री शितलामहिला नमूना प्रा.वि. शितलावजार	कक्षा कोठा मर्मत
१४१	श्री गोरखकाली प्रा.वि. कालीनगर	कक्षा कोठा मर्मत
१४२	श्री शान्तीसमाज प्रा.वि. शान्तीपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१४३	श्री शिवशक्ति प्रा.वि. टेशनपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१४४	भवानी प्रा.वि. सोरहवा	कक्षा कोठा मर्मत
१४५	मदरसा मिफताउल उलुम	कक्षा कोठा मर्मत
१४६	श्री सरस्वती मा.वि जमुनीयां	कक्षा कोठा मर्मत

म	विद्यालय	कार्यक्रमको नाम
१४७	श्री मुक्त कमैया प्रा.वि. जनतानगर	कक्षा कोठा मर्मत
१४८	श्री अंशुवर्मा उ.मा.वि.मगरागढी	कक्षा कोठा मर्मत
१४९	जानकी प्रा.वि.सिरकोहिया	कक्षा कोठा मर्मत
१५०	महादेवा नि.मा.वि.महादेवा	कक्षा कोठा मर्मत
१५१	प्रभात नि.मा.वि.मदाह	कक्षा कोठा मर्मत
१५२	सिद्धार्थ नि.मा.वि.हाउपुर	कक्षा कोठा मर्मत
१५३	जानकी मा.वि. जनकनगर	विद्यालय भवन मर्मत
१५४	श्री जनचेतना मा.वि. मंगलपुर	विद्यालय भवन मर्मत
१५५	श्री किसान प्र.नि.मा.वि. बनकट्टी	विद्यालय भवन मर्मत
१५६	श्री ने.रा.मा.वि. पूर्णपुर	विद्यालय भवन मर्मत
१५७	श्री एकप्रिय राठौर मा.वि. पाताभार	विद्यालय भवन मर्मत
१५८	श्री जगदम्बा मा.वि. मढेला	विद्यालय भवन मर्मत
१५९	शम्भूशरण मा.वि. खैरापुर	विद्यालय भवन मर्मत
१६०	श्री त्रिभुवन उ.मा.वि. ककौरा	विद्यालय भवन मर्मत
१६१	श्री अ.श.द.च.नि.मा.वि. खैरेनी	विद्यालय भवन मर्मत
१६२	श्री जनसेवा मा.वि. बैदी	विद्यालय भवन मर्मत
१६३	श्री लक्ष्मी प्र.मा.वि. चेपाङ	विद्यालय भवन मर्मत
१६४	श्री जनप्रिय .मा.वि. दमौली	विद्यालय भवन मर्मत

प्राविधिक धार र एनेक्स कार्यक्रम संचालन भएका विद्यालय र वि

सिन	विद्यालयको नाम	ठेगाना	कार्यक्रम
१	श्री त्रिभुवन उच्च मा वि भुरीगाउ	नेउलापुर	प्राविधिक धार
२	श्री ध्रुव उ मा वि तुल्सिपुर	गुनपा	प्राविधिक धार
३	श्री गुराँश उ मा वि सानेश्री	सानोश्री	एनेक्स

દ્યાર્થી સંખ્યા	
વિષય	વિદ્યાર્થી સંખ્યા
ભેટેરિનરી જે ટિ ઇ	૪૦ જના
ભેટેરિનરી જે ટિ ઇ	૪૦ જના
કૃષિ ર ભેટેરિનરી જેટિઇ	૮૦ જના

Level wise learning achievement 2070 bardiya district

	Nepali			English			Math			S. Studies			Science			Pop. & Env.			Total		
	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
primary level	52.66	51.25	51.95	50.94	50.10	50.52	50.26	49.76	50.01	51.34	50.36	50.85	50.51	49.72	50.12	47.24	47.11	47.18	51.07	50.18	50.62
	Nepali			English			Math			S. Studies			Science			Pop. & Env.			Health & Phy.		
	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
er secondary level	43.77	43.87	43.82	43.62	44.80	44.21	38.83	40.06	39.45	43.82	44.76	44.29	42.94	43.88	43.41	39.23	39.39	39.31	40.06	40.30	40.18
	Art & Prevoc.			Moral/Civics			Total														
	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total												
	38.95	39.05	39.00	38.61	39.10	38.86	41.13	41.73	41.43												
	Nepali			English			Math			S. Studies			Science			Total					
	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total			
secondary level	42.79	42.57	42.68	41.24	42.47	41.85	35.22	37.27	36.25	40.22	40.99	40.60	42.41	43.42	42.92	41.36	42.27	41.81			

आ व ०७०।७१ को ICT कार्यक्रमको लागि अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयहरुको विवरण

सि न	विद्यालयको नाम	ठेगाना	खाता न	रकम	कैफियत
१	अमर ज्योती मा वि सितापुर	जमुनि	४१४००००१८७०१	१४००००	
३	दिप ज्योती मा वि डाफे	जमुनि	४१४००००१८८०१	१४००००	
४	सरस्वति उ मा वि शिवशक्तिपुर	जमुनि	४१४००००१८९०१	१४००००	
५	ध्रुव उ मा वि तुल्सिपुर	गु न पा	४१४००००१९३०१	१४००००	
६	वगलामुखी उ मा वि	गु न पा	४१४००००१९४०१	१४००००	
७	जनता मा वि वेलवा	वेलवा	४१४००००१९५०१	१४००००	
२	शारदा उ मा वि मैनापोखर	मैनापोखर	४१४००००१९७०१	१४००००	
८	ने रा मा वि धनौरा	ढोढरी	४१४००००१९९०१	१४००००	
९	त्रिभुवन उ मा वि सूर्यवट्वा	सूर्यपट्वा	४१४००००२०२०१	१४००००	
१०	चुरे उ मा वि जुड्पानी	वगनाह	४१४००००२०३०१	१४००००	
११	ने रा उ मा वि ढोढरी	ढोढरी	४१४००००२०४०१	१४००००	
१२	पान्चजन्य उ मा वि पदनाह	पदनाह	४१४००००२०६०१	१४००००	
१३	भृकुटी उ मा वि डेउडाकला	डेउडाकला	४१४००००२०८०१	१४००००	
१४	त्रिभुवन उ मा वि ककौरा	डेउडाकला	४१४००००२११०१	१४००००	
१५	किसान मा वि वनकिट्ट	वगनाह	४१४००००२१३०१	१४००००	
१६	जनज्योती उ मा वि वकुवा	शिवपुर	४१४००००२१४०१	१४००००	
१७	ने रा मा वि प्रयागपुर	गु न पा	४१४००००२१५०१	१४००००	
१८	आदर्श मा वि मोतिपुर	मोतिपुर	४१४००००२१८०१	१४००००	
१९	ने रा मा वि लक्ष्मण पुर	मोतिपुर	४१४००००२१९०१	१४००००	
२०	महाकवि देवकोटा उमा वि भन्सारटोल	गु न पा	४१४००००२२००१	१४००००	
२१	भगवति सस्कृत मा वि तिलकान	कालिका	४१४००००२२२०१	१४००००	
२२	जनसेवा उ मा वि वैदी	धधवार	४१४००००२२३०१	१४००००	
२३	नेपाल राष्ट्रिय मा वि भैसाही	महम्मदपुर	४१४००००२२४०१	१४००००	
२४	ने रा नि मा वि वेलवावज्जा	वानियभार	४१४००००२२६०१	१४००००	
२५	मानुभक्त मा वि सिउनिया	मगरागढी	४१४००००२२७०१	१४००००	
२६	युवक मा वि जोगिगाउ	वानियभार	४१४००००२३००१	१४००००	
२७	ने रा मा वि वढैया	मैनापोखर	४१४००००२३१०१	१४००००	
२८	सरस्वती नि मा वि जमुनिया	वानियभार	४१४००००२३३०१	१४००००	
२९	जगदम्वा उ मा वि मढेला	ठाकुरधारा	४१४००००२५५०१	१४००००	
३०	गुराश उ मा वि सानोश्री	सानोश्री	४१४००००२९४०१	१४००००	
३१	लक्ष्मि मा वि चेपाग	वेलवा	४१४००००२९५०१	१४००००	
३२	अश्वर्मा उ मा वि जयनगर	मगरागढी	४१४००००३४६०१	१४००००	
३३	विद्याज्योती उ मा वि कन्ठपुर	कालिका	४१४००००३८००१	१४००००	
३४	ने रा मा वि पुर्णपुर	सानोश्री	४१४००००४१२०१	१४००००	
३५	भृकुटी मा वि चितले	सानोश्री	४१४००००४८४०१	१४००००	
३६	कोटही नि मा वि तुल्सिपुर	गु न पा	४१४००००४८७०१	१४००००	
३७	ज्ञानज्योती मा वि छत्रनगर	सोरहवा	४१४००००५०९०१	१४००००	
३८	शुक्र उ मा वि शुक्रवस्ति	ताराताल	४१४००००६०६०१	१४००००	

३९	जयकालिका मा वि मुनालवस्ति	कालिका	४१४००००६४००१	१४००००	
४०	जन प्रिय मा वि दमौली	मोतिपुर	४१४००००६९६०१	१४००००	
४१	धर्मभक्त मा वि कतर्निया	धधवार	४१४००००६९८०१	१४००००	
४२	धर्मज्योती मा वि धर्मवस्ति	ताराताल	४१४००००७१५०१	१४००००	
४३	दशरथ चन्द्र नि मा वि खैरेनी	धधवार	४१४००००७२१०१	१४००००	
४४	नरा शम्भुशरण नि मा वि खेरापुर	गु न पा	४१४००००७२५०१	१४००००	
४५	रामजानकी मा वि भैसासुर	डेउडाकला	४१४००००७३६०१	१४००००	
४६	त्रिभुवन उ मा वि भुरीगाउ	नेउलापुर	४१४००००७४४०१	१४००००	
४७	जनता उ मा वि रम्भापुर	मगरागढी	४१४००००७८२०१	१४००००	
४८	भवानि मा वि सेमरा	सोरहवा	४१४००००७८५०१	१४००००	
४९	जिवन ज्योती नि मा वि राभः	वेलवा	४१४००००८०५०१	१४००००	
५०	नेरा मा वि कर्मला	नेउलापुर	४१४००००८१५०१	१४००००	
५१	किसान मा वि फचकहवा	धधवार	४१४००००८६३०१	१४००००	
५२	ने रा उ मा वि वासगढी	मोतिपुर	४१४००००९८००१	१४००००	
५३	पुर्णा हिरा मा वि लक्ष्मणा	डेउडाकला	४१४००००९९८०१	१४००००	
५४	सरस्वती मा वि जगतिया	सोरहवा	४१४०००१०१७०१	१४००००	
५५	जनता मा वि वठुवा	मोतिपुर	४१४०००१०९००१	१४००००	
५६	जनज्योती नि मा वि वनगाड	धधवार	४१४०००११४८०१	१४००००	
५७	किसान मा वि वदालपुर	वदालपुर	४१४०००२००५०१	१४००००	
५८	एकप्रिय राठोर उ मा वि पाताभार	पाताभार	४१४०००२००६०१	१४००००	
५९	जनचेतना मा वि मगलपुर	खैरीचन्दनपुर	४१४०००२००७०१	१४००००	
६०	पशुपति उ मा वि पथरैया	पशुपतिनगर	४१४०००२०११०१	१४००००	
६१	ने रा उ मा वि गोडीयाना	भिम्मापुर	४१४०००२०१५०१	१४००००	
६२	ने रा मा वि प्रशेनिपुर	मनाउ	४१४०००२०१८०१	१४००००	
६३	जनता उ मा वि गोला	गोला	४१४०००२०१९०१	१४००००	
६४	अमरशहीद दशरथ चन्द्र उ मा वि राजापुर	राजापुर	४१४०००२०२१०१	१४००००	
६५	मानपुर उ मा वि टपरा	मानपुरटपरा	४१४०००२०२२०१	१४००००	
६६	भेरी मा वि धेविपुर	राजापुर	४१४०००२०२५०१	१४००००	
६७	पदम कुमारी मा वि जयपुर	वदालपुर	४१४०००२०२८०१	१४००००	
६८	जानकी मा वि जनकनगर	पाताभार	४१४०००२०२९०१	१४००००	
६९	कालिका मा वि चनौरा	दौलतपुर	४१४०००२०३५०१	१४००००	
७०	ने रा मा वि नयागाउ	नयागाउ	४१४०००२०५१०१	१४००००	
७१	ने रा नि मा वि खल्जायपुर	वदालपुर	२०२०	१४००००.००	
७२	ने रा प्रा वि इश्वरीगन्ज	भिम्मापुर	२०२१	१४००००.००	
७३	मन्जु शिशुवाटिका नि मा वि वंगालिपुर	सुर्यपटुवा	२०२२	१४००००.००	
७४	ने रा नि मा वि ठाकुरद्धारा	ठाकुरद्धारा	२०२३	१४००००.००	
७५	ववड़ शिशुमन्दिर नि मा वि वर्गदा	वगनाह	२०२४	१४००००.००	
७६	जनचाहना नि मा वि डुमनी	नेउलापुर	२०२५	१४००००.००	
७७	सरस्वती नि मा वि नेउलापुर	नेउलापुर	२०२६	१४००००.००	
७८	आन्नद नि मा वि रातामाटे	सानोश्री	२०२७	१४००००.००	

७९	भानोदय नि मा वि वेचैपुर	गु न पा	२०२८	१४००००.००	
८०	गायत्रि प्रा वि टेपरि	गु न पा	२०२९	१४००००.००	
८१	जनशक्ती नि मा वि वनघुसीं	पदनाह	२०३०	१४००००.००	
८२	कुशमा देवि निमा वि रानिपुर	पदनाह	२०३१	१४००००.००	
८३	लालिगुराश नि मा वि माछागढ	डेउडाकला	२०३२	१४००००.००	
८४	युवक नि मा वि थानफेना	धधवार	२०३३	१४००००.००	
८५	शिव नि मा उत्तरभकारी	वेलवा	२०३४	१४००००.००	
८६	सर्वोदय नि मा वि सतरिया	मोतिपुर	२०३५	१४००००.००	
८७	युवक नि मा वि वकोटया	कालिका	२०३६	१४००००.००	
८८	जनता नि मा वि भदोही	मैनापोखर	२०३७	१४००००.००	
८९	ने रा नि मा वि गिदरपुर	गोला	२०४३	१४००००.००	
९०	खैराभागं भगवति प्रा वि राजिपुर	पाताभार	२०५७	१४००००.००	